

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2020
מגדל חברה לביטוח בע"מ

תוכן העניינים

פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

פרק 3 דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868959, 076-8868962 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- ניר גלעד - יו"ר
- שלמה אליהו
- רונית בודו - דב"ת
- מירב בן כנען הלר - דב"ת (מונתה ביום 6/4/2020, דח"צ עד ליום 6/4/2020)
- מישאל וקנין - דח"צ
- עזריאל מוסקוביץ
- אריה מינטקביץ
- ד"ר גבריאל פיקר
- חיים רמון

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 1 - דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד - תוכן עניינים

1 תיאור הקבוצה	2
1.1 כללי	2
1.2 התפתחויות עיקריות בקבוצה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח	2
2 הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד	7
2.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות	7
2.2 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח	8
2.3 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	9
2.4 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים	10
2.5 תחום ביטוח בריאות	11
2.6 תחום ביטוח כללי	11
2.7 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים	12
2.8 מקורות מימון	13
3 מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית	13
3.1 סביבה מקרו כלכלית	13
3.2 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2	14
4 שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחיקתיים	16
4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות	16
5 היבטי ממשל תאגידי	17
5.1 שינויים בהרכבי הדירקטוריונים ונושאי המשרה בחברה	17
6 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	17
7 אירועים לאחר תקופת הדיווח	17

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2020

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח") ובפעילותה באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה") לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 ("תקופת הדוח").

הדוח נערך בהתאם לחוזר הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה"), שעניינו "עדכון הוראות בדוח התקופתי של חברות ביטוח" מיום 27 בדצמבר 2018, ומתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2019 מיום 26 במרס 2020 ("הדוח התקופתי") המובא על דרך ההפניה (אסמכתא: 2020-01-030525).

1. תיאור הקבוצה

1.1. כללי

החברה באמצעות חברות הבנות שלה, פועלת בעיקר בתחום הביטוח, הפנסיה והגמל. בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות"). נכון למועד דוח זה, חברת אליהו הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ ("אליהו 1959"), מחזיקה כ-68.46% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות.

לפרטים נוספים בדבר אחזקות בעלי השליטה במגדל אחזקות, למבנה האחזקות העיקרי של הקבוצה ולתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה, ראה סעיפים 2.2, 2.3 ו-3 בחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד ("תיאור עסקי התאגיד").

1.2. התפתחויות עיקריות בקבוצה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח

1.2.1. משבר נגיף הקורונה - השלכות מרכזיות על הקבוצה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 התפשט נגיף הקורונה בקצב מהיר ברחבי העולם, ובתגובה לכך ננקטו על-ידי מדינות שונות, לרבות ישראל, צעדי התגוננות שונים, כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה וכן הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד ("צעדי ההתגוננות"). התפשטות נגיף הקורונה והנקיטה בצעדי ההתגוננות גרמו וגורמים לפגיעה כלכלית מהותית ולמגמות שליליות בכלכלה העולמית ובשווקי ההון בעולם, לרבות בישראל. לפירוט בדבר ההתפתחויות בשווקי ההון והתנדודות בעקום הריבית ברבעון המדווח וכן לאחר תאריך המאזן, לרבות השלכות המרכזיות על החברה, ראה סעיף 1.2.2 להלן וכן ראה בראויים 1 ו-10 לדוחות הכספיים.

בישראל, משבר הקורונה קטע את מגמת הצמיחה ובעקבותיו חלה ירידה בתוצר. למעלה משליש מהמשק הושבת, הצריכה הפרטית קטנה בכ-20% במונחים שנתיים ביחס לתקופה שטרם המשבר, וכמיליון ומאה אלף עובדים תבעו דמי אבטלה. ההשפעה על ענפי המשק השונים אינה אחידה, וישנם ענפים בהם חלה עצירה מוחלטת של הפעילות.

סמוך למועד פרסום דוח זה, בוטלו חלק מצעדי ההתגוננות ונרשמה חזרה מדורגת של הפעילות העסקית ומוסדות החינוך, אולם טרם חלה חזרה מלאה בכל מגזרי הפעילות העסקית.

למשבר הכלכלי שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה השלכות על פעילות ועסקי החברה, אשר עיקרם מפורט להלן.

יובהר, כי נכון למועד זה, אין ביכולתה של החברה להעריך באופן מלא את השלכות משבר התפשטות נגיף הקורונה על פעילותה ומצבה, בין היתר לאור התנדודות החריפה בשווקי ההון, חוסר הוודאות בדבר משכו הצפוי של משבר נגיף הקורונה, עצמתו והשפעותיו על המשק הישראלי והגלובלי.

מובהר כי התפשטותו של נגיף הקורונה והנחיות הגורמים המוסמכים במדינת ישראל ומחוצה לה בקשר עם אופן ההתמודדות עמו, לרבות התפרצות נוספת והטלת מגבלות שונות בעקבותיה והתקופה והתנאים בהם יחזור המשק בישראל לשגרה, אינן, מטבע הדברים, בשליטת החברה וקיימת אי ודאות ביחס להשלכותיו הישירות ו/או העקיפות על השווקים השונים, ובפרט על המשק הישראלי. בהתאם, אין לחברה יכולת לצפות או לאמוד באופן ודאי את ההשפעות של נגיף הקורונה על פעילותה של החברה, ומידע זה, ככל שהוא כלול בדיווח הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות החברה בדבר השלכות נגיף הקורונה על פעילות החברה, עשויות שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, בין היתר ככל שיחולו שינויים בהנחיותיהם של הגורמים המוסמכים בארץ ובעולם בקשר עם נגיף הקורונה לרבות התפרצויות נוספות.

(א) היבטים תפעוליים וכח אדם

הגבלת הפעילות העסקית אשר נקבעה במסגרת רגולציית החירום להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה, לא חלה על גופים חיוניים, ובהם הגופים המוסדיים בקבוצה, אולם לנוכח מגבלות הריחוק החברתי, השבתת מוסדות

החינוך והירידה המשמעותית בפעילות העסקית, הגופים המוסדיים בקבוצה פעלו, ועדיין פועלים, במתכונת של נוכחות פיזית מוגבלת במשרדי החברה (אשר שיעורה השתנה בהתאם לרמת ההשבתה במשק) בשילוב עבודה מהבית, וטרם חזרו למתכונת עבודה מלאה שגרתית.

חברות הקבוצה נקטו וממשיכות לנקוט בצעדים המחויבים על מנת להתמודד עם המצב, לרבות קיום הערכות מצב שוטפות, ביצוע פעולות לצמצום ומניעת הדבקות בקרב עובדי הקבוצה ולקוחותיה, הפעלת תשתיות ייעודיות הקיימות בקבוצה, ובכלל זה העברת מרבית עובדי הקבוצה לעבודה במערכות טכנולוגיות במסגרת עבודה מרחוק, לרבות יחידות מטה, מכירות, תפעול ושירות, ועבודת עובדי החברה נמשכה ברציפות לאורך כל התקופה תוך המשך הפעלת תהליכים חיוניים בפעילות החברה, זאת, בין היתר, על מנת לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך ולהעמיד רמת שירות גבוהה לסוכניה למבוטחיה ולקוחותיה. הקבוצה שומרת על רמת שירות גבוהה, הן טלפונית והן באמצעים דיגיטליים, על מנת לתת מענה מלא בכל תחומי הפעילות. לאור ההגבלות בקבלת קהל פרונטלי, הרחיבה החברה את השירותים הניתנים באמצעים דיגיטליים (תקשורת כתובה בדואר אלקטרוני, ווטסאפ וכיוצ"ב). עבודת עובדי הקבוצה נמשכה ברציפות לאורך כל התקופה.

בחודש אפריל 2020 עקב סגירת מקומות העבודה נפגעה יכולת המכירה הישירה של החברה וזאת במקום שלא ניתן היה לקיים לחלופין פגישה עם לקוחות החברה באמצעים דיגיטליים חלופיים.

לנוכח המשבר, ומתוך מחויבות לעובדיה, הקבוצה לא יישמה הליכי פיטורין והעובדים הונחו לממש ימי חופש תוך מתן אפשרות להימצא ביתרה שלילית שהועמדה להם, באופן ששילוב עבודתם בחברה יחד עם העבודה מרחוק יהיה כ-70-80% מהיקף הפעילות בחברה.

סיכוי סייבר

כחלק ממשבר הקורונה העולמי, חלה עלייה בהיקף מתקפות הסייבר. כחלק מההיערכות הכוללת של החברה, החברה נקטה בצעדים משמעותיים להגנה מפני איומי הסייבר הרבים המאפיינים תקופה זו, לרבות: שימוש במקורות מודיעיניים בדגש על מתקפות Phishing; ביצוע בדיקות מקיפות של חוסן הסייבר הארגוני, בהתחשב באיומים המשתנים, תוך ביצוע פעולות אקטיביות בתשתיות ההגנה של החברה; מתן מענה מהיר ע"י צוותי התגובה לטובת תחקור ניסיונות חשודים לביצוע חיבור מרחוק לרשת החברה; הגברת בקורות טכנולוגיות ופרסום הנחיות לצורך הגברת מודעות עובדי החברה; ניהול קפדני ושוטף של סיכון הסייבר בהתאם לאיומים המשתנים.

(ב) **היבטים עסקיים, סיכונים ביטוחיים והשפעה על רווחיות החברה ושווי התיק שלה**

(1) ירידה בגבייה של פרמיות שוטפות / ביטולים ופדיונות

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 ("הרבעון המדווח") לא חלה ירידה מהותית של גביית הפרמיות השוטפות או עלייה מהותית בשיעור ביטולי הפוליסות ביחס לחודשים קודמים, כתוצאה ממשבר הקורונה, הואיל והחרפת המשבר ארעה בסמוך לתום הרבעון המדווח. אולם בחודש אפריל 2020 חלה ירידה של כ-5% בנפח הגבייה השוטפת בפוליסות ביטוח מנהלים ובפנסיה לעומת חודש מרס 2020. הירידה בגבייה השוטפת בפוליסות ביטוח מנהלים ופנסיה מיוחסת בעיקרה לירידה בשיעור התעסוקה והזינוק החד במספר העובדים המצויים בחופשה ללא תשלום ("חל"ת"), ובהתאם יכול והינה ירידה זמנית אשר להערכת החברה, שיעורה צפוי להתמתן לאורך הזמן ככל שהמשק יחזור לשגרה מלאה ועם התבהרות התמונה בקשר עם חזרת העובדים מחל"ת.

עם זאת יובהר, כי ככל והמשק לא יחזור לשגרה ומספר העובדים המצויים בחופשה ללא תשלום או אשר איבדו את מקום עבודתם ימשיך להיוותר גבוה ותימשך ההרעה במצב הכלכלי של המשק, צפויה ירידה ברמת הגבייה השוטפת ועליה בשיעור הביטולים במוצרים אלו, וכתוצאה מכך צפויה השפעה מהותית לרעה על הכנסות החברה ועל שווי התיק שלה.

כמו כן, במהלך חודש מרס 2020 חלה עליה בפדיונות בפוליסות חסכון פרט ובקרנות השתלמות ביחס לחודשים ינואר-פברואר 2020, אשר התמתנה בחודש אפריל 2020.

החברה פועלת באמצעים שונים על מנת לאפשר ללקוחותיה שאינם מועסקים בשלב זה לשמר את הכיסוי הביטוחי שלהם ולשם כך הציבה סל פתרונות לרבות שמירה על כיסוי ביטוחי של מבוטחים אשר מעסיקם דיווח שיצאו לחל"ת למשך שלושה חודשים, מתן אפשרות לדחיית תשלום לפוליסות פרט בתחום ביטוח חיים וביטוח בריאות, ואפשרות לגביית ריסק זמני מהצבירה בפוליסות חיסכון הכוללות גם כיסוי ביטוחי.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכון עליה בשיעורי הביטולים ראה באור 7.ב.3.ב.36 לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2019.

(2) סיכונים ביטוחיים וביטוח משנה

בהתאם להערכת מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל ביטוח") והידוע לה עד כה, בתחום ביטוח כללי לא קיימות לה חשיפות ביטוחיות ישירות מהותיות במצב של מגיפה. כמו כן, בהתאם להתפתחות משבר הקורונה עד למועד דוח זה, בתחומי חיסכון ארוך טווח ובריאות לא התממשו חשיפות ביטוחיות, בנוגע לתחלואה ותמותה, בהקשר הישיר של נגיף הקורונה.

יובהר, כי האמור הינו ביחס להתפתחות משבר הקורונה עד למועד זה, וככל ותהא התפרצות נוספת של נגיף הקורונה, וכתלות בצעדים אשר יינקטו על ידי הממשלה, עשויים להתממש אחד או יותר מהסיכונים הביטוחיים בתחומי הפעילות של החברה.

בהקשר זה יצוין כי למצב התעסוקה במשק ועלייה בשיעורי האבטלה השלכה שלילית מהותית ביחס לסיכוני תביעות בגין אובדן כושר עבודה. על פי מחקרים, עליה של 1% בשיעור האבטלה, עלולה להביא לגידול של בין 5%-10% בשכיחות תביעות לאובדן כושר עבודה וכן להארכת משך התביעות של תביעות קיימות, ובהתאמה להשפיע לרעה על רווחי החברה. כמו כן, קיימת חשיפה שלא ניתן להעריכה לעלייה בסיכוני הונאות ביטוח בעסקים במשבר.

יצוין כי החשיפות הביטוחיות בגין תביעות אובדן כושר עבודה מתקיימות גם בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, אולם ההשלכה של עליה בחשיפות אלו מיוחסת לכלל נכסי הקרן ומשפיעה על האיזון הדמוגרפי של הקרן.

מבטחי המשנה עלולים להיות מושפעים לרעה כתוצאה מהמשבר העולמי, וככל שכך יכול ויהיו התייקרויות של תעריפי ביטוח המשנה בחידוש החוזים בשנה העוקבת. דירקטוריון החברה קבע מדיניות חשיפה לביטוח משנה הקובעת בין היתר חשיפה כוללת מקסימלית למבטח משנה ופיזור הסיכון. לפירוט מדיניות החברה בנוגע לחשיפות ביטוחי המשנה ראה באור 4.1.ב36 לדוחות הכספיים לשנת 2019 וסעיף 19.6 לחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד.

(3) פגיעה במכירות החברה

בחודש אפריל 2020, חלה ירידה ניכרת במכירות בכל ענפי הביטוח והחיסכון לעומת רמת המכירות שאפיינה את הרבעון המדווח, במסגרתה חלה ירידה מהותית במכירות של פוליסות חיסכון פרט ופוליסות ביטוח כללי.

להערכת החברה, ירידה זו הינה בעלת אופי זמני ואינה מייצגת את רמת המכירות הצפויה בהמשך השנה, והיא תלויה בהתפתחויות בעתיד, ועל כן אין בידי החברה די נתונים כדי להעריך את הצפי העתידי.

על מנת להתמודד עם הירידה במכירות, הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר ההתפתחות בהיקף המכירות והגבייה ומקדישה משאבים ניכרים בהיבטי השיווק, תוך הגברת מאמצי המכירות ומתן הנחות לשימור לקוחות.

(4) תביעות ייצוגיות

לנוכח הגבלת הפעילות העסקית במסגרת המאבק בהתפשטות נגיף הקורונה, הוגשו כנגד מגדל ביטוח וכנגד חברות ביטוח אחרות ארבע (4) תובענות בתחומי ביטוח רכב (רכוש, חובה), דירות ובתי עסק, שאליהן התלוותה בקשה לאישור התובענות כיייצוגיות, וזאת בטענה לקיומה של הקלה בסיכון בענפי הביטוח לעיל ואשר לאורה המבטחים זכאים, לפי הטענה, להחזר פרמיות בהתאמה. לעניין זה ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

(ג) השקעות ותשואות בשוק ההון

הירידות החדות בשווקים הפיננסיים עם פרוץ המשבר, השפיעו לרעה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים, אשר להם השפעה על המרווח הפיננסי ועל דמי הניהול להם זכאית החברה ממבטוחיה.

ירידת הערך בתיק השקעות הנוסטרו בתקופת הדוח הכספי הסתכמה בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח לפני מס ונובעת בעיקרה מהתיק הסחיר. בתקופה שלאחר הרבעון המדווח ועד לסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים ("לאחר תאריך המאזן"), חלה עליה בשווקי ההון אשר קיזזה את ההשפעות הנ"ל ונרשמו רווחי השקעות בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח לפני מס בתיק הסחיר של הנוסטרו.

לאור תשואה ריאלית שלילית שנרשמה בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, החברה לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2020, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים, לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים.

אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם ליום 31 במרס 2020 בכ-1.1 מיליארד ש"ח לפני מס. בעקבות עליות בשווקי ההון בתקופה שלאחר תאריך המאזן כמתואר לעיל, החברה כיסתה חלק ניכר מהפסדי ההשקעות הריאליים שנצברו לחובת המבוטחים כך שנוון למועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, אומדן דמי הניהול שלא יגבו כאמור עומד על כ-0.5 מיליארד ש"ח לפני מס. לפירוט נוסף ראה באורים 1 ו-10 לדוחות הכספיים.

סך שווי הנכסים המנוהלים בקבוצה, אשר בעיקרם נכסים להם השפעה על גובה דמי הניהול הקבועים שנגבים על ידי הקבוצה, במסגרת פוליסות תלויות תשואה, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה, ירד נכון ליום 31 במרס 2020, בכ-21 מיליארד ש"ח, המשקף ירידה של כ-8% לעומת סוף שנת 2019. העליות בשווקים הפיננסיים לאחר תאריך המאזן הביאו לגידול בשווי הנכסים בכ-14 מיליארד ש"ח המשקף עליה של כ-6% לעומת שווי הנכסים ליום 31 במרס 2020.

החברה בחנה את השפעתו של משבר נגיף הקורונה על השווי ההוגן של נכסי ההשקעה הלא סחירים שבניהולה. מרבית נכסי הנדל"ן להשקעה של מגדל ביטוח הינם בנייני משרדים. מבחינה שערך החברה ובהתאם להערכות שנתקבלו ממערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, עולה כי לגביהם וכן לגבי בנייני המשרדים המשמשים את מגדל ביטוח, לא נמצאו אינדיקציות לשינויים בשיעורי ההיוון ובהנחות העבודה שעמדו בבסיס הערכות השווי של נכסי החברה ליום 31 בדצמבר 2019. ביחס לנכסי נדל"ן מסחריים שבבעלותה, גיבשה מגדל ביטוח תכנית הקלות מדורגת בנוגע לתשלומי דמי השכירות שהשפעתה הלא מהותית על השווי ההוגן של נכסי הנדל"ן להשקעה באה לידי ביטוי בדוחות כספיים אלו.

ביחס להשקעות פיננסיות לא סחירות אחרות, לרבות קרנות השקעה ונדל"ן בחו"ל, החברה בחנה את הצורך בירידת ערך בהשקעות בהן נתגלו סממנים לירידת ערך, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה ובוצעה הפחתת ערך בדוחות הכספיים אשר השפעתה על תוצאות החברה איננה מהותית.

נבחן סכום בר ההשבה של יחידות מניבות מזומנים אשר מוקצה להן מוניטין ולא נמצא כי סכום בר ההשבה שלהן נמוך מערך בספרים.

בשל התנדויות החדה בשווקים הפיננסיים ושינויים של עקום הריבית, השפעות אלו כל אחת וכולן יחד, המפורטות לעיל, עשויות לקטון או לגדול משמעותית בהתאם להתפתחויות בשוק ההון ובעקום הריבית חסרת הסיכון ובהתאם קשה לאמוד באופן וודאי את ההשפעה על פעילות החברה ורווחיה אשר עשויה בהתאם להתפתחויות בשוק ההון להיות מהותית מאוד.

1.2.2 השפעת הסביבה הכלכלית ותנדויות של עקום הריבית חסרת הסיכון

הקבוצה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בשנים האחרונות, בין היתר, מסביבת ריבית נמוכה ומתנדויות של עקום הריבית ושוק ההון.

בהמשך לירידה ניכרת של עקום הריבית שאפיינה את שנת 2019, ברבעון המדווח חלו שינויים נוספים של עקום הריבית לעומת סוף שנת 2019. לשיעורי הריבית הנמוכים השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה, וכן על גובה ההתחייבויות הביטוחיות של הקבוצה.

בנוסף, וכמפורט בסעיף 1.2.1(ג) לעיל בתקופה המדווחת נרשמו הפסדי השקעות ניכרים בשל ירידות חדות בשווקים הפיננסיים שחלו על רקע משבר נגיף הקורונה. לפירוט נוסף אודות התמודדות הקבוצה בקשר עם משבר נגיף הקורונה, לרבות ניתוח השפעות נגיף הקורונה על הקבוצה, ראה סעיף 1.2.1 לעיל וביאור 10 לדוחות הכספיים.

השינוי של עקום הריבית כאמור, הביא בסיכומו של הרבעון המדווח לגידול בעתודות ביטוח החיים בסך של כ-203 מיליון ש"ח במקביל לקטון ברווח לפני מס. לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

לאחר תאריך המאזן חלה ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון, דבר העלול להביא להגדלה נוספת של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. לפירוט רגישות החברה בנוגע לריבית ראה באור 3א. לדוחות הכספיים.

בביטוח כללי, ברבעון המדווח חלה עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-34 מיליון ש"ח בשייר לפני מס.

בנוסף, לשינויים האמורים לעיל של עקום הריבית, ישנה השפעה גם על ההתחייבויות האקטואריות של חשבונות העמיתים מקבלי הקצבה בקרנות הפנסיה החדשות, שמועד זכאותם לקצבה חל לפני 1 בינואר 2018, וכן ביחס לסך כל העמיתים בקרן הוותיקה יוזמה לעצמאיים (אשר מנהלת על ידי יוזמה לעצמאיים). ההשפעה באה לידי ביטוי בקיטון מסוים בהתחייבויות ברבעון המדווח כתוצאה משינויים של עקום הריבית המשמש להיוון ההתחייבויות כלפי העמיתים בטווחים שונים. יצוין כי הריבית הינה רק חלק ממנגנון האיזון האקטוארי, והעודף/גירעון נקבע גם לפי תוצאות ההשקעות והשפעת גורמים דמוגרפיים שונים.

1.2.3 תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותת העתודה

בחודש מרס 2020, פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותת העתודה (LAT) (להלן בפסקה זו: "החוזר"). מטרתו של החוזר הינה עדכון אופן חלוקת מוצרי הביטוח השונים בין תיקי הביטוח לצורך מדידת נאותת העתודה (LAT), וזאת, כמוסבר במסגרת החוזר, על מנת להביא לשיקוף כלכלי טוב יותר של ההון של חברות הביטוח בדוחות הכספיים, לצד הקטנת תנודתיות היתר, אשר מקשה על ניתוח תוצאותיהן. השינוי הינו בעיקרו, קביעה כי בדיקת נאותת העתודות תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים לתיק ביטוחי בודד וזאת במקום חישוב נאותת העתודות עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד. בהקשר זה יצוין כי מוצרי הסיעוד ימשיכו להיות נפרדים מתיק ביטוחי החיים האמור. הוראות החוזר יישמו בדוחותיה הכספיים של מגדל ביטוח כשינוי מדיניות חשבונאית בדרך של יישום למפרע.

בהתאם לחוזר החברה תיאמה, בדרך של יישום למפרע, את דוחותיה הכספיים לימים 31 במרס 2019 ו-31 בדצמבר 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי, באופן בדיקת נאותת העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות, באמצעות יישומו מאז ומעולם. בעקבות יישום החוזר לימים 31 בדצמבר 2019 ו-31 במרס 2020 אין הפרשה ל-LAT בביטוח חיים.

ההשפעה של היישום למפרע על תוצאות הרבעון המקביל אשתקד הינה גידול ברווח הכולל בביטוח חיים בסך של כ-322 מיליון ש"ח לפני מס (כ-212 מיליון ש"ח אחרי מס), בשנת 2019 גידול בסך כ-764 מיליון ש"ח לפני מס (כ-503 מיליון ש"ח לאחר מס) ועל יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2018 גידול בסך כ-165 מיליון ש"ח לפני מס (כ-109 מיליון ש"ח לאחר מס).

כתוצאה מהאמור, חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים שיוחס לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין חישוב ה-LAT יוחס לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בגין חישוב ה-LAT.

לפירוט נוסף, לרבות השפעת התיקון על מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק - שיעור השינוי בריבית, ראה באור 3.3 לדוחות הכספיים.

1.2.4 תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות - טיוטה

ביום 26 במאי 2020 פורסמה טיוטת תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרמיית אי נזילות ("הטיטה"). ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובע, כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון המשמשת בחישוב בדיקת נאותת העתודה פרמיית אי נזילות, בשיעורים שונים. הטיטה מציעה לקבוע שיעור פרטני לפרמיית אי נזילות, שישמש בעת חישוב בדיקת נאותת העתודה עבור פוליסות ביטוח סיעודי פרט וביטוחי רכב חובה וחבויות. על פי המוצע ניתן יהיה להוסיף לריבית חסרת סיכון פרמיית אי-נזילות הן להנחת תשואה והן להנחת ריבית היוון, לפי העניין כמפורט בטיטה. מוצע כי התחולה המוצעת תיכנס לתוקף החל מיום 30 ביוני 2020. יישום לראשונה של הטיטה יבוצע בדרך של שינוי אומדן חשבונאי בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 8.

להערכת החברה, ככל שהטיטה תהפוך לחוזר מחייב, צפוי קיטון של כ-160 מיליון ש"ח לפני מס בהתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים.

1.2.5 יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

לפרטים ראו סעיפים 3.2 ו-4.1 להלן.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד

2.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

מיליוני ש"ח	1-3/2020	1-3/2019	שינוי ב-%	2019
תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך				
פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽¹⁾	4,808.8	4,893.8	(2%)	20,071.3
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(296.2)	239.2		(195.5)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(552.4)	407.4		208.0
תחום ביטוח בריאות				
פרמיות שהורווחו ברוטו	419.6	390.2	8%	1,610.9
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	124.3	81.0		(466.9)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	85.5	102.8		(437.8)
תחום ביטוח כללי				
פרמיות שהורווחו ברוטו	578.3	587.6	(2%)	2,333.5
פרמיות ברוטו	833.9	880.8	(5%)	2,331.0
פרמיות בשייר	711.7	760.7	(6%)	1,865.6
רווח לתקופה לפני מס	8.1	21.0		260.6
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(120.3)	107.9		403.8
סך תחומי הפעילות				
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים	5,806.7	5,871.6	(1%)	24,015.6
סה"כ פרמיות ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽²⁾	6,062.3	6,164.7	(2%)	24,013.1
סה"כ רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(163.8)	341.2		(401.8)
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	(587.1)	618.1		174.0
אחר⁽³⁾				
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(67.5)	16.4		237.1
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(285.7)	188.3		739.0
רווח (הפסד) לתקופה לפני מסים	(231.3)	357.7		(164.7)
רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים⁽⁴⁾	(872.8)	806.5		913.0
מסים על ההכנסה				
מסים על הכנסה (הטבת מס) - במונחי רווח לתקופה	(82.6)	112.3		(29.7)
מסים על הכנסה (הטבת מס) - במונחי רווח כולל	(302.1)	265.7		284.6
רווח (הפסד) לתקופה	(148.7)	245.4		(135.0)
רווח (הפסד) כולל לתקופה	(570.7)	540.8		628.4
תשואה להון (על בסיס רווח לתקופה)	(2.5%)	4.3%		(2.4%)
תשואה להון (על בסיס רווח כולל)	(9.6%)	9.5%		11.4%
תשואה להון במונחים שנתיים (על בסיס רווח כולל)⁽⁵⁾	(38.2%)	38.0%		11.4%

⁽¹⁾ תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. נתוני דמי הגמולים המיוחסים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל אשר מנוהלות על ידי הקבוצה אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים.

⁽²⁾ בביטוח כללי כולל נתוני פרמיות ברוטו ובביטוח חיים ובריאות כולל פרמיות שהורווחו ברוטו.

⁽³⁾ סעיף אחר כולל בעיקרו את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות וכן התאמות במסגרת איחוד הדוחות.

⁽⁴⁾ הרווח הכולל לתקופה כולל גם את תוצאות פעילות ההשקעה של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה (תיק הנוסטרו) שטרם מומשו.

⁽⁵⁾ התשואה להון במונחים שנתיים מחושבת על בסיס התשואה לרבעון מוכפלת פי 4.

2.2. תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בסך של כ-571 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-541 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההפסד הכולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו מהפסדי השקעות ניכרים של הקבוצה בשווקי ההון, על רקע משבר נגיף הקורונה. כמו כן, השינויים של עקום הריבית הביאו לגידול בהפרשות בביטוח חיים בסך של כ-203 מיליון ש"ח לפני מס (כ-134 מיליון ש"ח אחרי מס). מנגד, חל קיטון בעתודות ביטוח סיעודי בסך של כ-245 מיליון ש"ח לפני מס (כ-161 מיליון ש"ח אחרי מס), מזה סך של כ-182 מיליון ש"ח לפני מס נובע מייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בגין חישוב ה-LAT. לפירוט ראה באורים 3א ו-9 לדוחות הכספיים.

בביטוח כללי, עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה ברבעון המדווח להקטנת ההתייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-34 מיליון ש"ח בשייר לפני מס.

בתוצאות החיתומיות בתחומי ביטוח חיים, ביטוח בריאות וביטוח כללי חלה הרעה ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל ברבעון המקביל אשתקד נבע בעיקרו מרווחי השקעות ניכרים, על רקע עליות באפיקי המניות ואגרות החוב, וקוזז בחלקו על ידי גידול בהתייבויות הביטוחיות בשל ירידה של עקום הריבית בסך של כ-208 מיליון ש"ח לפני מס (כ-137 מיליון לאחר מס).

יצוין כי הרווח הכולל בשנת 2019 וברבעון המקביל אשתקד הוצג מחדש בשל יישום למפרע של החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותת העתודה שקבע כי בדיקת נאותת העתודות תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים לתיק ביטוחי בודד וזאת במקום חישוב נאותות העתודות עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד, לפירוט ראה סעיף 1.2.3 לעיל. ההשפעה של היישום למפרע על תוצאות הרבעון המקביל אשתקד הינה גידול ברווח הכולל בביטוח חיים בסך של כ-322 מיליון ש"ח לפני מס (כ-212 מיליון ש"ח אחרי מס), בשנת 2019 גידול בסך של כ-764 מיליון ש"ח לפני מס (כ-503 מיליון ש"ח לאחר מס), ועל יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2018 גידול בסך של כ-165 מיליון ש"ח לפני מס (כ-109 מיליון ש"ח לאחר מס).

במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד פוליסות מבטיחות תשואה בביטוח חיים נרשמו הפסדי השקעות לעומת רווחי השקעות ברבעון המקביל אשתקד. בנוסף, נרשמו הפסדי השקעות ריאליים בתחומי ביטוח כללי וביטוח בריאות וכן הפסדים מהשקעות העומדות כנגד הון¹ לעומת רווחים מהשקעות ברבעון המקביל אשתקד.

ברבעון המדווח, הושגה תשואה ריאלית שלילית בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004. בשל התשואה הריאלית השלילית שהושגה, החברה לא גבתה דמי ניהול משתנים, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. לעומת זאת, ברבעון המקביל אשתקד נגבו דמי ניהול משתנים בסך של כ-282 מיליון ש"ח לפני מס, לאחר קיזוז חוב דמי ניהול בסך של כ-155 מיליון ש"ח בגין הפסדי השקעות שנצברו לחובת המבוטחים בשנת 2018.

לפירוט בדבר ירידת ערך בתיק השקעות הנוסטרו ואומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה ריאלית חיובית מצטברת, בתקופת הדוח ולאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 1.2.1(ג) לעיל.

בביטוח חיים, חלה ירידה בתוצאות החיתומיות, שנבעה, בין היתר, מירידה ברווח מסיכון בעקבות גידול בתביעות וכן מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות, אשר ברובו הינו חד פעמי.

בענף הפנסיה, המעבר מרווח כולל ברבעון המקביל אשתקד להפסד כולל ברבעון המדווח נובע מקיטון בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו וכן מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות, אשר ברובו הינו חד פעמי.

בתחום ביטוח הבריאות, חל ברבעון המדווח קיטון בתוצאות החיתומיות (לעניין זה, התוצאות החיתומיות מחושבות כרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות נטו לאחר זקיפת התשואה לעתודות הביטוחיות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כאמור לעיל) שהתרכז בעיקרו בביטוחי הקולקטיבים בשל גידול בתביעות.

בתחום הביטוח הכללי, חל קיטון בתוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) בעיקר בשל הרעה בענפי רכוש אחרים בעקבות גידול בתביעות המיוחסות לנזקי סופת החורף שארעה ברבעון המדווח.

לפירוט בנוגע להשפעת משבר נגיף הקורונה על הקבוצה בהתייחס, בין היתר, להשפעותיו על היקף הפעילות, הנכסים המנוהלים ותוצאות הפעילות ברבעון המדווח ולאחר תאריך המאזן ראה סעיף 1.2.1 לעיל.

¹ הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות.

2.3 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך**היקף הפעילות ברבעון המדווח****ביטוח חיים**

הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) הסתכמו בכ-1,972 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,999 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-1%.

הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-483 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-592 ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-18%.

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-2.5% לעומת כ-2.2% ברבעון המקביל אשתקד.

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון², נכון ליום 31 במרס 2020 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתתף ברווחים הסתכם בכ-335 מיליארד ש"ח, לעומת כ-334 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2019 ולעומת כ-371 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-10%).

היקף התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה הסתכם בכ-104.9 מיליארד ש"ח, לעומת כ-106.8 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2019 (קיטון של כ-2%) ולעומת כ-116.9 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (קיטון של כ-10%). הירידה לעומת 31 בדצמבר 2019 הושפעה בעיקרה מהפסדי השקעות.

בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, סך התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה הסתכם בכ-113 מיליארד ש"ח.

קרנות פנסיה

דמי הגמולים³ הסתכמו בכ-1,894 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,836 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-3%. השינוי בדמי הגמולים מושפע ממכירות חדשות ומהגדלות שכר, בניכוי ביטולים.

ברבעון המדווח חלה הרעה בהעברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים⁴ לעומת הרבעון המקביל אשתקד והן הסתכמו בכ-665 מיליון ש"ח לעומת כ-354 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העברות הכספים לקרנות הפנסיה של הקבוצה הסתכמו בכ-467 מיליון ש"ח (לעומת כ-452 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקרנות הפנסיה של הקבוצה לקרנות אחרות הסתכמו בכ-1,132 מיליון ש"ח (לעומת כ-805 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון⁵, נכון ליום 31 במרס 2020 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה הסתכם בכ-381 מיליארד ש"ח, לעומת כ-358 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019 (עלייה של כ-6%) ולעומת כ-412 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-8%).

הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-72.6 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2020, לעומת כ-71.3 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019 (עלייה של כ-2%) ולעומת כ-79.1 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-8%). הירידה לעומת 31 בדצמבר 2019 הושפעה בעיקרה מהפסדי השקעות אשר קוזזו בחלקם בשל עלייה בצבירה השוטפת נטו⁶.

בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים סך הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה הסתכם בכ-77 מיליארד ש"ח.

קופות גמל

דמי הגמולים הסתכמו בכ-460 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-467 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-2%.

ברבעון המדווח נרשמו העברות כספים נטו לגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-252 מיליון ש"ח לעומת העברות כספים נטו לקבוצה בסך של כ-27 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העברות הכספים לקופות הגמל של הקבוצה הסתכמו בכ-203 מיליון ש"ח (לעומת כ-296 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקופות הגמל של הקבוצה לקופות אחרות הסתכמו בכ-296 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

² מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

³ דמי הגמולים בפנסיה ובגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים לקרן/קופה.

⁴ העברות הכספים כוללות העברות בין פוליסות ביטוח החיים וקופות הגמל/קרנות הפנסיה של הקבוצה לקרנות הפנסיה/קופות הגמל של הקבוצה.

⁵ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁶ צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

בכ-455 מיליון ש"ח (לעומת כ-269 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחסכון⁷, נכון ליום 31 במרס 2020 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-483 מיליארד ש"ח, לעומת כ-485 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019 ולעומת כ-534 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-9%).

הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-16.9 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2020, לעומת כ-17.5 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019 (ירידה של כ-3%) ולעומת כ-19.0 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-11%). הירידה לעומת 31 בדצמבר 2019 הושפעה בעיקרה מהפסדי השקעות אשר קוזזו בחלקם בשל עלייה בצבירה השוטפת נטו.

בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה הסתכם בכ-18 מיליארד ש"ח.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ביטוח חיים

ההפסד הכולל ברבעון המדווח בביטוח חיים הסתכם בכ-538 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ-393 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, לפירוט ראה סעיף 2.2 לעיל.

פנסיה

ההפסד הכולל ברבעון המדווח בפנסיה הסתכם בכ-9 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-14 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח כולל ברבעון המקביל אשתקד להפסד כולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו מהפסדי השקעות בתיק הנוסטרו ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות, אשר ברובו הינו חד פעמי. בנוסף, ההכנסות מדמי הניהול בפנסיה נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

קופות גמל

ההפסד הכולל ברבעון המדווח בגמל הסתכם בכ-5 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל של כ-1 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח כולל ברבעון המקביל אשתקד להפסד כולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו מהפסדי השקעות בתיק הנוסטרו וכן מגידול מסוים בהוצאות הנהלה וכלליות, אשר ברובו הינו חד פעמי. בנוסף, ההכנסות מדמי הניהול בגמל נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

2.4 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים

תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (קרן י) (באחוזים):

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003			
2019	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2020	2019	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2020	
11.63	5.30	(10.39)	11.99	5.05	(10.32)	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) ברוטו
10.32	4.99	(10.65)	9.85	4.37	(10.46)	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) נטו
11.97	4.99	(10.84)	12.33	4.75	(10.77)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית)
10.66	4.68	(11.10)	10.19	4.07	(10.91)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

⁷ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004					פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (ק"ן י')					
רבעון ראשון 2019	רבעון שני 2019	רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	רבעון ראשון 2019	רבעון שני 2019	רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	
5.30	0.66	1.61	3.65	(10.39)	5.05	0.84	1.71	3.94	(10.32)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו
4.99	0.36	1.31	3.34	(10.65)	4.37	0.59	1.32	3.26	(10.46)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו
4.99	2.17	0.90	3.45	(10.84)	4.75	2.35	1.00	3.74	(10.77)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
4.68	1.86	0.62	3.14	(11.10)	4.07	2.09	0.63	3.06	(10.91)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים ודמי הניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

רבעון ראשון 2019	רבעון שני 2019	רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2020	
4,365	2,149	791	3,320	(12,973)	10,624	4,365	רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
493	289	363	578	228	1,723	493	דמי הניהול

2.5 תחום ביטוח בריאות

היקף הפעילות ברבעון המדווח

הפרמיות שהרווחו ברוטו בביטוח בריאות הסתכמו בכ-420 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-390 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-8%. העלייה בפרמיות ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובעת בעיקרה מגידול בפרמיות ביטוחי פרט, בשל השפעת המכירות החדשות בניכוי ביטולים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך כ-86 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-103 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה ברווח הכולל ברבעון המדווח הושפעה בעיקרה מירידה ניכרת בהכנסות הריאליות מהשקעות העומדות כנגד ההתחייבויות הביטוחיות. מנגד, חל קיטון בהפרשות בגין בחינת נאותות העתודות (LAT) בסך של כ-245 מיליון ש"ח לפני מס, מזה סך של כ-182 מיליון ש"ח לפני מס נובע מייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בגין חישוב ה-LAT, לפירוט ראה באור 9 ו-3א. לדוחות הכספיים. בתוצאות החיתומיות, חל קיטון ברבעון המדווח שהתרכז בביטוחי הקולקטיבים בשל גידול בתביעות.

2.6 תחום ביטוח כללי

היקף הפעילות ברבעון המדווח ובתקופה המדווחת

הפרמיות ברוטו בביטוח כללי הסתכמו בכ-834 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-881 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-5%.

ברבעון המדווח חלה ירידה בפרמיות בביטוחי הרכב אשר הושפעה מקיטון בכמות הפוליסות וכן מקיטון בפרמיה הממוצעת. בנוסף, בביטוחי רכוש אחר וחבויות חלה ירידה בפרמיות אשר נבעה בעיקרה משינוי במועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בסך כ-120 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-108 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח כולל ברבעון המקביל אשתקד להפסד כולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו מהפסדי השקעות ריאליים ברבעון המדווח לעומת רווחי השקעות ריאליים ברבעון המקביל אשתקד.

מנגד, עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה ברבעון המדווח להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-34 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, לעומת גידול בהתחייבויות הביטוחיות האמורות בסך של כ-36 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

כמו כן, בתוצאות החיתומיות (לעניין זה, התוצאות החיתומיות מחושבות כרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כאמור לעיל) חלה ירידה בעיקר בשל הרעה בענפי רכוש אחרים בעקבות גידול בתביעות המיוחסות לנזקי סופת החורף שארעה ברבעון המדווח.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות לפי ענפים:

בענף רכב חובה - התוצאות החיתומיות נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

בענף רכב רכוש - חלה הרעה מסוימת בתוצאות החיתומיות אשר הושפעה בחלקה מנזקי סופת החורף שאירעה ברבעון המדווח וכן משחיקת תעריפים, זאת לעומת התפתחות חיובית בניסיון התביעות לרבות בגין שנת נזק קודמת ברבעון המקביל אשתקד.

בענפי רכוש (ללא רכב) - חלה הרעה בתוצאות החיתומיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר בשל נזקי חורף שאירעו ברבעון המדווח.

בענפי החבויות - חל צמצום מסוים בהפסד החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, שהתבטא בעיקרו בביטוח אחריות כלפי צד ג'.

להלן נתונים בדבר מדדי רווחיות חיתומית – Loss Ratio ("LR") ו-Combined Ratio ("CR") - בענפי הרכוש (באחוזים):^{9,8}

ענפי הרכוש (ללא רכב)			ענף רכב רכוש			
2019	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2020	2019	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2020	
44.7	31.9	76.2	67.0	70.6	71.5	ברוטו Loss Ratio
46.4	35.0	62.4	67.1	70.7	71.2	שייר Loss Ratio
72.9	59.8	104.8	87.7	90.7	91.4	ברוטו Combined Ratio
83.6	70.6	99.0	88.0	90.9	91.2	שייר Combined Ratio

2.7 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 31 במרס 2020 הסתכם בכ-110 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-9% לעומת 31 בדצמבר 2019. הירידה הושפעה מהפסדי השקעות בשווקי ההון אשר קוזזו בחלקם על ידי גידול בצבירות נטו בתיק הנכסים המנוהלים. בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים סך הנכסים המנוהלים בגין חוזים תלויי תשואה הסתכם בכ-118 מיליארד ש"ח.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 31 במרס 2020 הסתכמה בכ-915 מיליוני ש"ח, לעומת כ-714 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 וכ-930 מיליון ש"ח נכון ליום 31 במרס 2019. יצוין כי הרבעונים הראשונים של שנים 2020 ו-2019 מושפעים בעיקרם מעונתיות בענפי הביטוח הכללי, ובכללם גם מעסקת ביטוח רכב לעובדי המדינה.

יתרת ההון ליום 31 במרס 2020 הסתכמה בכ-5,399 מיליוני ש"ח לעומת כ-5,970 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. השינוי בהון נובע בעיקרו מהפסד כולל בסך כ-571 מיליון ש"ח ברבעון המדווח.

לפירוט בנוגע לתוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2), ראה סעיף 3.2 להלן ובאור 6 לדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושווי המזומנים הסתכמו בכ-13.9 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2020 לעומת כ-17.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו (המושפעת בעיקרה מעיתוי קנייה או מכירה של השקעות פיננסיות) אשר קוזזה בחלקה בשל עלייה במזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון (הלוואה לרכישה חוזרת "ריפו"), לפירוט ראה את דוח תזרים המזומנים לדוחות הכספיים של החברה.

⁸ Loss Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח לבין הפרמיות שהורווחו. Combined Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות לבין הפרמיות שהורווחו.

⁹ הנתונים אינם כוללים הפחתה שיטתית של נכסים בלתי מוחשיים ניתנים לזיהוי שנצרו ברכישת תיק אליהו 1959.

2.8

מקורות מימון

31/12/2019	31/3/2019	31/3/2020	במיליוני ש"ח
5,168	4,942	7,401	התחייבויות פיננסיות
4,854	4,600	4,856	הלוואות לזמן ארוך (בעיקר הון רובד 2)
		905	הלוואות לזמן קצר ⁽¹⁾
314	342	1,640	אחרים ⁽²⁾

(1) יתרות האשראי לזמן קצר ליום 31 במרס 2020 כוללות הלוואה לרכישה חוזרת ("ריפוי") בסך כ-905 מיליון ש"ח.

(2) היתרה כוללת בעיקרה נגזרים המשקפים את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח ולמניות חו"ל.

3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1 סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹⁰.

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחיסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, בעקבות משבר נגיף הקורונה חלה ירידה ניכרת בפעילות הגלובאלית לרבות בסחר העולמי, ובמחירי הסחורות חלה ירידה משמעותית. התפשטות המשבר הביאה לתגובה חדה של הבנקים המרכזיים והממשלות. מרבית הבנקים הפחיתו את הריביות בחדות ונקטו במגוון צעדי הרחבה ואספקת נזילות לשווקים. במהלך חודש מרס 2020, הבנק המרכזי בארה"ב (ה-FED) הודיע על צעדי הרחבה כמותית והוריד את הריבית בשתי פעימות לרמה שגעה בין 0% ל-0.25%, ובהמשך הממשל האמריקאי ביצע צעדי הרחבה נכרים. בארץ, בנק ישראל הודיע על צעדי הרחבה כמותית, וזאת על מנת למתן את התנודתיות החריגה ולהגדיל את הנזילות בשווקים הפיננסיים.

המשק הישראלי - משבר הקורונה קטע את מגמת הצמיחה ובעקבותיו חלה ירידה בתוצר. למעלה משליש מהמשק הושבת, הצריכה הפרטית קטנה בכ-20% במונחים שנתיים ביחס לתקופה שטרם המשבר, וכמיליון עובדים המהווים כ-24% מכוח העבודה תבעו דמי אבטלה. ההשפעה על ענפי המשק השונים אינה אחידה, וישנם ענפים בהם חלה עצירה מוחלטת של הפעילות.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון של שנת 2020¹¹ ברבעון המדווח התוצר המקומי הגולמי ירד בכ-7.1% בחישוב שנתי, והושפע באופן ישיר מנגיף הקורונה ונקיטת הצעדים של הממשלה לבלימת התפשטות הנגיף שגרמה להאטת הפעילות במשק. בנוסף, הירידה החדה ביבוא מכוניות (כאשר המיסים על היבוא הינם חלק מהתמ"ג) העצימה את הירידה בתמ"ג יחסית לרבעון הרביעי של שנת 2019. ללא מיסים נטו על יבוא כאמור לעיל, התוצר ירד בכ-4.6% בחישוב שנתי, זאת לעומת עלייה של 4.6% ברבעון הרביעי של שנת 2019 ועלייה של כ-3.5% בשנת 2019 כולה. בתוצר המקומי לנפש חלה ירידה של כ-8.8% ברבעון המדווח במונחים שנתיים, לאחר עלייה של כ-1.6% בשנת 2019 כולה.

שוק העבודה - במהלך הרבעון המדווח, בעקבות משבר הקורונה חל זינוק במספר המועסקים הנעדרים זמנית מעבודתם (רובם המוחלט עובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום) מכ-10% מכלל המועסקים בחודש פברואר 2020 לכ-43% בחודש מרס 2020, זאת לעומת שיעור בלתי מועסקים כ-3.4% בשנת 2019. בשכר הריאלי חלה עלייה של כ-2.1% בחודשים ינואר-פברואר 2020 לעומת ממוצע שנת 2019.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

ברבעון המדווח חלה טלטלה בשווקי ההון בארץ ובעולם על רקע משבר הקורונה, תוך ירידות שערים חדות במדדי המניות המובילים בעולם ועליה בתנודתיות ובסיכון. להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

¹⁰ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

¹¹ לפי אומדן החשבונות הלאומיים לרבעון הראשון של שנת 2020 שפורסם ביום 25 במאי 2020.

שינוי במדדי שוק ההון	1-3.2020
אינפלציה (מדד ידוע)	(0.5%)
אינפלציה (מדד בגין)	(0.1%)
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	(0.7%)
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	(2.5%)
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	(7.6%)
מדד ת"א 35 (ריאלי)	(20.6%)
מדד ת"א 90 (ריאלי)	(21.3%)
מדד ת"א 125 (ריאלי)	(20.6%)
מדד MSCI (נומינלי)	(21.7%)
מדד NASDAQ100 (נומינלי)	(10.5%)
מדד JONES DOW (נומינלי)	(23.2%)
שער הדולר (נומינלי)	3.2%

ריבית - הריבית המוניטרית לחודש מרס 2020 עמדה על 0.25%, בדומה לחודש דצמבר 2019. הריבית הריאלית (בהתחשב בצפייות לאינפלציה שירדו בחדות) בסוף הרבעון המדווח הייתה שלילית בשיעור של כ-1.4% לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.6% בדצמבר 2019.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון המדווח חלו עליות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והצמודות למעט, יציבות באג"ח הצמוד לטווח הארוך.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון המדווח חלה עלייה ניכרת בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרניות הצמודות והשקליות אשר הושפעה מהעליות בתשואות לפדיון באג"ח הממשלתיות וכן מעלייה ניכרת במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים. לפרטים נוספים בדבר השפעת הריבית על העתודות בביטוח חיים וכן על העודף/גירעון בקרנות הפנסיה, ראה סעיף 1.2.1 לעיל.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן חלו עליות ניכרות בשערי המניות ובשערי אגרות החוב בארץ ובחו"ל. בחודש אפריל 2020 בנק ישראל הפחית את הריבית בכ-0.15% לכ-0.1%.

3.2 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2 וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 (להלן - "חוזר סולבנסי"). לפרטים נוספים ראה באור 6 לדוח הכספי וסעיף 4.1 להלן.

יחס כושר פירעון של החברה ליום 30 ביוני 2019

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסוף הון של החברה ליום 30 ביוני 2019 לפי משטר סולבנסי 2 הקיים, כפי שפורסמו ביום 31 בדצמבר 2019 (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2018	ליום 30.6.2019	
מבוקר**, *	בלתי מבוקר ובלתי סקור	
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות		
13,666	13,017	הון עצמי
(175)	-	חריגה ממגבלות כמותיות
13,492	13,017	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
12539	14108	הון נדרש לכושר פירעון
952	(1,091)	עודף (גירעון)
108%	92%	יחס כושר פירעון
אירועים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך הדוח לתאריך הדיווח שלאחריו והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה		
13,666	13,017	הון עצמי
(268)	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו (שנפדו) לאחר 31 בדצמבר
13,398	13,017	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
12,539	14,108	הון נדרש לכושר פירעון
859	(1,091)	עודף/ (גירעון) (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)
107%	92%	יחס כושר פירעון (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)
103%	103%	יעד הדירקטוריון לתקופה
501	(1,494)	עודף/ (חסר) בהון ביחס ליעד
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות (ללא התחשבות בתנועות הוניות לאחר תאריך הדיווח)		
12,644	12,672	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
8,336	9,406	הון נדרש לכושר פירעון
4,308	3,266	עודף

* הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי - ISAE3400 בדיקה של מידע כספי עתידי.

** לאחר סיווג מחדש של דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן.

סף הון (MCR) (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2018	ליום 30.6.2019	
מבוקר**, *	בלתי מבוקר ובלתי סקור	
2,228	2,392	סף הון (MCR)
8,921	8,448	הון עצמי לעניין סף הון

* הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי - ISAE3400 בדיקה של מידע כספי עתידי.

** לאחר סיווג מחדש של דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן.

בהתאם להנחיות הממונה, דוח יחס כושר פירעון חצי שנתי אינו נדרש להיות מבוקר או סקור ע"י רואי החשבון המבקרים של החברה. על כן החישוב שביצעה החברה ליום 30 ביוני 2019 לא בוקר ולא נסקר.

הירידה ביחס כושר פירעון של החברה ליום 30 ביוני 2019 בהשוואה ליחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2018, נבעה בעיקר מירידה משמעותית בעקום הריבית ומעדכון לוחות התמורה שפורסמו בחודש יולי 2019.

לפרטים נוספים ראו דוחות יחס כושר פירעון כלכלי של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-30 ביוני 2019 שפורסמו באתר האינטרנט של החברה.

על פי הנחיות הממונה, ביצעה החברה הערכה ליחס כושר הפירעון שלה בהתאם לטיטת מתווה ההון הרגולטורי המוזכרת בסעיף 4.1 להלן. על בסיס הערכה זו המבוססת על פריסת הגידול בעתודות הביטוח הרלוונטיות עד לשנת 2032, אשר אינה סקורה ואינה מבוקרת, ליישום הטייטה האמורה השפעה מהותית לטובה על יחס כושר הפירעון של מגדל ביטוח. על פי הערכה זו, נכון ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 31 במרס 2020, עמד יחס כושר הפירעון של החברה משמעותית מעל ל-120%. לפרטים נוספים ראה באור 6 לדוחות הכספיים. יובהר, כי נכון למועד זה, הטייטה טרם התגבשה לכדי חוזר מחייב והיא כפופה, בין היתר, להשלמת ההליך הנדרש מול ועדת הכספיים, בהתאם לחוק, כמו כן, ככל שתיושם, ניכוי סכום הפריסה כפוף לאישור הממונה. ראה סעיף 4.1.2 להלן.

המידע הכלול לעיל באשר להשפעות האפשריות של אימוץ הטייטה ו/או מתווה ההון הרגולטורי המוצג בה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, על נוסח ההסדרים הרגולטוריים הקיימים והידועים במועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה. מידע זה עשוי שלא להתממש בשל גורמים שונים, שאינם תלויים בחברה, ובכלל זה - אין ודאות כי הטייטה ו/או מתווה ההון הרגולטורי המוצג בה ייכנסו לתוקף או כי לא יחולו בהם שינויים לרבות אם יפורסמו הנחיות נוספות על ידי הממונה בעניין זה; תוצאות יישום הטייטה מושפעות מהנחות השוררים במועדי החישוב הרלוונטיים (לרבות שוק ההון ועקום הריבית) ועל כן ההערכה שבוצעה ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 31 במרס 2020 אינה בהכרח אינדיקטיבית לנתונים שיהיו נכונים למועד החישוב הבא של כושר הפירעון של החברה. בהתאם, אין כל ודאות כי הערכות החברה האמורות לעיל יתממשו, והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות, לרבות באופן מהותי, מההערכות המובאות בסעיף זה לעיל.

4. שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. חלק מההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופת הדוח, החל מינואר 2020 ועד לפרסום הדוח התקופתי, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2019. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי ועד למועד פרסום דוח זה.

4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות

4.1.1 טייטת תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

ביום 19 במרס 2020, פרסם הממונה טייטת תיקון לחוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2 ("טייטת חוזר הסולבנסי החדש"). במסגרת טייטת חוזר הסולבנסי החדש מוצעים שינויים אשר מטרתם הינה התאמה להוראותיה העדכניות של הדירקטיבה האירופית בנושא משטר כושר פירעון (EC/2009/138) ("הדירקטיבה"), ובכללן, להוראה לפיה, ככלל, יתאפשר גידול בעתודות הביטוח הרלוונטיות עד שנת 2032. ככלל, ככל שטייטת חוזר הסולבנסי החדש תהפוך לחוזר מחייב, עדכון ההוראות בעניין משטר כושר פירעון בהתאמה למתכונת שאומצה באירופה יכנס לתוקפו ביום 30 ביוני 2020. יצוין כי בחודש אפריל 2020 פורסמה טייטה שנייה לחוזר הסולבנסי החדש, שעניינה דחיית לוחות הזמנים המוצעים ליישום חלק מהוראות החוזר ליום 31 בדצמבר 2020 חלף 30 ביוני 2020 כפי שהוצע בטייטה. יובהר, כי נכון למועד זה, הטייטה טרם התגבשה לכדי חוזר מחייב.

4.1.2 טייטת מכתב בנושא עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי

ביום 16 באפריל 2020 שלח הממונה למנהלי חברות הביטוח טייטת מכתב בנושא עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי (בפסקה זו: "הטייטה"). הטייטה, נשלחה בקשר עם האמור בטייטת חוזר הסולבנסי המתוארת בסעיף 4.1.1 לעיל, ולרשות הנתונה לחברת ביטוח, לאחר שהגישה בקשה ("הבקשה") לממונה וקיבלה את אישורו, לכלול ניכוי בתקופת הפריסה בחישוב עתודות הביטוח. הטייטה כוללת בין היתר, את הדרישות הבאות:

- (א) מעקב אחר יחס כושר הפירעון הקיים והצפוי שלה ואחר יכולתה לעמוד בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי לאורך זמן בהתקיים תרחישים פיננסיים, דמוגרפיים ותפעוליים שונים.
- (ב) אישור תוכנית פעולה מפורטת שתיכלל בדוח השנתי.
- (ג) אישור הדירקטוריון בכל מועד חישוב.
- (ד) קביעת מבחנים איכותיים וכמותיים למקרים בהם החברה תערוך חישוב מחדש של הניכוי בתקופת הפריסה במקרים המפורטים במכתב.
- (ה) בחינת חישוב הניכוי על ידי רואה החשבון המבקר של החברה.
- (ו) מתן גילוי כמותי במסגרת דוח יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לניכוי בתקופת הפריסה בחישוב עתודות הביטוח.

ראה סעיף 3.2 לעיל בדבר הערכת השפעת הטיטה על יחס כושר הפירעון של החברה.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1. שינויים בהרכבי הדירקטוריונים ונושאי המשרה בחברה

5.1.1. יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות

ביום 23 באפריל 2020 קיבל דירקטוריון מגדל אחזקות החלטה לסיים את כהונתו של מר ניר גלעד כמנכ"ל מגדל אחזקות ואת כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון במגדל ביטוח; למנות את מר מרדכי רוזן לדירקטור במגדל אחזקות ובכפוף לאי התנגדות הממונה כדירקטור בחברה, כאשר מר רוזן נתן את הסכמתו לכהן כיו"ר הדירקטוריון של החברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה; וכן למנות את מר רן עוז, מנכ"ל החברה, כמנכ"ל מגדל אחזקות. בהמשך לישיבת הדירקטוריון האמורה לעיל, שלח הממונה, באותו היום, מכתב לדירקטוריון החברה ("מכתב הממונה"), במסגרתו ציין כי נוכח חשש לפגיעה בהתנהלות התקינה של החברה, הוא מודיע כי הפסקת כהונתו של יו"ר דירקטוריון ו/או מנכ"ל החברה בתקופה שעד תום 2020, ייראו על ידי הממונה כפעולות הפוגעות בניהול התקין של החברה כמשמעותה בסעיף 65 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

כמו כן, הממונה הורה לחברי דירקטוריון החברה להודיע לו באופן מיידי על פרסום סדר יום לישיבות הדירקטוריון ככל שנושאים אלו ייכללו בה. ביום 27 באפריל 2020 החליט דירקטוריון מגדל אחזקות, לאחר דיון במכתב הממונה, כי לא יפעל בניגוד לו וביקש לפעול לקיום דיון עם הממונה בנושא. לאור האמור, הדירקטוריון החליט, בשלב זה, לא לקדם גם את ביצוע החלטתו להחלפת מנכ"ל מגדל אחזקות. לפירוט ראה דוחות מיידיים של מגדל אחזקות מיום 23 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-036640 ו-2020-01-036673) ומיום 30 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-042498).

הממונה פנה לחברי דירקטוריון בחברה בבקשה לקבל מידע על תהליכי קבלת החלטות בנושאים לעיל ובעניין מינויים של שני בכירים בחברה. חברי הדירקטוריון השיבו לממונה.

5.1.2. דירקטורים בחברה

(א) ביום 6 באפריל 2020 התחדשה כהונתה של גב' מירב בן כנען הלא כדירקטורית בלתי תלויה בחברה לאחר שהתקבלה הודעת הממונה לפיה הוא אינו מתנגד לחידוש הכהונה האמורה. לפירוט ראה דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 6 באפריל 2020 (מס' אסמכתאות: 2020-01-032191 ו-2020-01-030438).

5.1.3. נושאי משרה בחברה

(א) ביום 26 באפריל 2020 החל מר גיא פישר לכהן בתפקיד מנהל חטיבת השקעות של החברה. במקביל, החל מהמועד האמור, חדל לכהן מר אסף שוהם כמנהל חטיבת ההשקעות של החברה. לפירוט, ראה דוחות מיידיים של מגדל אחזקות מיום 20 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-039441 ומס' אסמכתא: 2020-01-039390).

(ב) ביום 1 באפריל 2020 החל מר שלמה נחום לכהן כמנהל חטיבת ביטוח כללי בחברה, לאחר שביום 31 במרץ 2020, חדלה הגברת נטע איכר לכהן כמנהלת תחום ביטוח כללי בחברה. לפירוט, ראה דוחות מיידיים של מגדל אחזקות מיום 19 בפברואר 2020 (מס' אסמכתאות: 2020-01-017451 וכן 2020-01-017454) ומיום 15 במרץ 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-024498).

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בקורות ונהלים לגבי הגילוי - הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי - במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

7. אירועים לאחר תקופת הדיווח

לפרטים בדבר אירועים מהותיים נוספים לאחר תקופת הדיווח, ראה באור 10 לדוחות הכספיים וסעיף 1.2.1 לעיל. בדבר התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1 לעיל.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

רן עוז

מנכ"ל

ניר גלעד

יו"ר הדירקטוריון

27 במאי 2020

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הצהרה (certification)

אני, רן עוז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במאי 2020

רן עוז, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, יוסי בן ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27 במאי 2020

יוסי בן ברוך, מנהל החטיבה הפיננסית

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.
2-2

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ
תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 31 במרס 2020
בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 במרס 2020

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5 תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
6 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
7 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
9 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
 באורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
12 כללי
13 בסיס עריכת הדוחות הכספיים
14 עיקרי המדיניות החשבונאית
16 עונתיות
17 מגזרי פעילות
31 ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה
33 מכשירים פיננסיים
43 התחייבויות תלויות
78 אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
80 אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח
81 דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
82 נספח א' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
88 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
90 מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. 972 3 623 2525 +
פקס 972 3 562 2555 +
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח על המצב הכספי התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2020 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ- 1,380 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2020, וחלקה של הקבוצה ברווחים הינו כ- 178 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
27 במאי 2020

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
818,532	804,345	818,897	נכסים בלתי מוחשיים
(2,086	2,417	105,256	נכסי מסים נדחים
2,046,859	2,053,603	2,060,065	הוצאות רכישה נדחות
1,152,721	711,237	1,126,690	רכוש קבוע
26,627	149,301	26,858	השקעות בחברות כלולות
6,899,180	6,259,603	6,889,711	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
839,317	691,178	842,775	נדל"ן להשקעה - אחר
1,037,881	992,373	1,141,915	נכסי ביטוח משנה
240,249	173,868	2,570	נכסי מסים שוטפים
1,213,054	784,209	4,177,897	חייבים ויתרות חובה
714,038	930,330	914,972	פרמיות לגביה
98,208,830	91,393,843	88,247,860	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות:
11,850,557	10,908,667	11,806,554	נכסי חוב סחירים
25,480,449	25,152,134	26,042,010	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	865,837	425,118	מניות
2,608,904	2,347,410	2,592,639	אחרות
40,450,632	39,274,048	40,866,321	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
13,983,926	11,649,479	10,715,726	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,244,777	2,955,540	3,217,250	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
-	206,065	-	נכסים המוחזקים למכירה
<u>170,878,709</u>	<u>159,031,439</u>	<u>161,154,763</u>	סך הכל נכסים
<u>120,216,470</u>	<u>110,097,900</u>	<u>109,950,549</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

* יישום למפרע, ראה באור 3.א.
 הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2019	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון והתחייבויות

			הון
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
886,399	412,709	456,571	קרנות הון
^(*) 4,565,402	^(*) 5,302,879	4,423,610	עודפים
5,964,146	6,227,933	5,392,526	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
5,956	10,993	6,886	זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>5,970,102</u>	<u>6,238,926</u>	<u>5,399,412</u>	סך הכל הון

התחייבויות

^(*) 37,686,473	^(*) 35,960,636	37,879,531	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
119,387,098	109,069,561	107,164,754	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
^(*) 446,813	^(*) 504,307	150,503	התחייבויות בגין מסים נדחים
306,507	339,478	302,628	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
37,732	20,433	65,829	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,876,315	1,956,341	2,790,668	זכאים ויתרות זכות
<u>5,167,669</u>	<u>4,941,757</u>	<u>7,401,438</u>	התחייבויות פיננסיות
<u>164,908,607</u>	<u>152,792,513</u>	<u>155,755,351</u>	סך הכל התחייבויות
<u>170,878,709</u>	<u>159,031,439</u>	<u>161,154,763</u>	סך הכל הון והתחייבויות

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

יוסי בן ברוך ראש חטיבת פיננסים	רן עוז מנכ"ל	ניר גלעד יו"ר דירקטוריון	27 במאי 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
-----------------------------------	-----------------	-----------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
13,709,274	3,423,507	3,323,482	פרמיות שהורווחו ברוטו
754,829	187,775	205,248	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,954,445	3,235,732	3,118,234	פרמיות שהורווחו בשייר
14,878,994	5,384,794	(12,845,084)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,191,387	608,378	343,480	הכנסות מדמי ניהול
331,229	93,173	92,572	הכנסות מעמלות
127,998	10,965	8,992	הכנסות אחרות
30,484,053	9,333,042	(9,281,806)	סך הכל הכנסות
^c 28,089,504	^c 8,295,584	(9,647,240)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
395,037	70,596	207,342	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
27,694,467	8,224,988	(9,854,582)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,803,323	464,280	471,456	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
973,918	242,185	282,989	הוצאות הנהלה וכלליות
19,263	4,174	5,471	הוצאות אחרות
172,510	39,909	43,810	הוצאות מימון
30,663,481	8,975,536	(9,050,856)	סך הכל הוצאות
14,706	163	(298)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(164,722)	357,669	(231,248)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
^c (29,674)	^c 112,267	(82,597)	מסים (הטבת מס) על ההכנסה
<u>(135,048)</u>	<u>245,402</u>	<u>(148,651)</u>	רווח (הפסד) לתקופה
(137,414)	244,651	(149,515)	מיוחס ל:
2,366	751	864	בעלי המניות של החברה
<u>(135,048)</u>	<u>245,402</u>	<u>(148,651)</u>	זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח (הפסד) לתקופה
^c (0.74)	^c 1.31	(0.80)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
^c (0.07)	^c 0.13	(0.08)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

^c יישום למפרע, ראה באור 3.א.
 הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
(135,048)	245,402	(148,651)	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
1,089,122	485,794	(631,927)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר
(551,192)	(43,227)	(152,125)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
63,011	6,837	129,706	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(1,595)	(617)	610	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
(205,409)	(153,642)	223,533	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
545	211	(209)	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
394,482	295,356	(430,412)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(7,901)	-	11,389	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות הטבה מוגדרת
486,290	-	-	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע
-	-	758	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(109,386)	-	(3,774)	השפעת המס
369,003	-	8,373	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
763,485	295,356	(422,039)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
628,437	540,758	(570,690)	רווח (הפסד) כולל לתקופה
			מיוחס ל:
626,220	540,007	(571,620)	בעלי המניות של החברה
2,217	751	930	זכויות שאינן מקנות שליטה
628,437	540,758	(570,690)	רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון				הון מניות		
			נכסים פיננסיים זמינים למכירה	תרגום של פעילויות חוץ	הערכה מחדש	יתרת עודפים			
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	סה"כ	יתרת עודפים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
512,345	53,070	21,368	435,268	(1,223)	377,916	4,565,402 ^(*)	5,964,146	5,956	5,970,102
-	-	-	-	-	-	(149,515)	(149,515)	864	(148,651)
-	-	-	(430,813)	401	584	7,723	(422,105)	66	(422,039)
-	-	-	(430,813)	401	584	(141,792)	(571,620)	930	(570,690)
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>4,455</u>	<u>(822)</u>	<u>378,500</u>	<u>4,423,610</u>	<u>5,392,526</u>	<u>6,886</u>	<u>5,399,412</u>
<p>יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)</p> <p>רווח (הפסד) לתקופה</p> <p>רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס</p> <p>רווח (הפסד) כולל</p> <p>יתרה ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)</p>									
מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון				הון מניות		
			נכסים פיננסיים זמינים למכירה	תרגום של פעילויות חוץ	הערכה מחדש	יתרת עודפים			
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	סה"כ	יתרת עודפים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
512,345	53,070	21,368	39,736	(173)	3,352	5,058,228 ^(*)	5,687,926	10,242	5,698,168
-	-	-	-	-	-	244,651 ^(*)	244,651	751	245,402
-	-	-	295,762	(406)	-	-	295,356	-	295,356
-	-	-	295,762	(406)	-	244,651	540,007	751	540,758
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>335,498</u>	<u>(579)</u>	<u>3,352</u>	<u>5,302,879</u>	<u>6,227,933</u>	<u>10,993</u>	<u>6,238,926</u>
<p>יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)</p> <p>רווח לתקופה</p> <p>רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס</p> <p>רווח (הפסד) כולל</p> <p>יתרה ליום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)</p>									

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
קרנות הון										
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
5,698,168	10,242	5,687,926	5,058,228 [†]	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
(135,048)	2,366	(137,414)	(137,414) [†]	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לתקופה
763,485	(149)	763,634	(5,412)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
628,437	2,217	626,220	(142,826)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
(350,000)	-	(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(6,503)	(6,503)	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות
5,970,102	5,956	5,964,146	4,565,402	377,916	(1,223)	435,268	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

[†] יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח	
	2019	2019		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
4,621,694	2,080,997	(4,194,002)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(990)	(599)	-		השקעה בחברות כלולות
425,574	188	188		תמורה ממימוש השקעה בחברה כלולה בניכוי עלויות עסקה
(21,422)	(10,947)	(4,360)		השקעה ברכוש קבוע
(154,886)	(37,682)	(30,384)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
9,172	4,929	81		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
1,164	431	77		תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
125	8	53		תמורה ממימוש רכוש קבוע
258,737	(43,672)	(34,345)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	904,781		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
250,000	-	-		תמורה מהנפקת אגרות חוב
(835)	-	-		בניכוי הוצאות הנפקה
(31,643)	(7,609)	(7,225)		פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
(517,860)	(517,860)	-		פדיון אגרות חוב
(6,503)	-	-		דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה
(350,000)	-	-		דיבידנד
(656,841)	(525,469)	897,556		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(213,317)	(125,267)	35,064		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
4,010,273	1,386,589	(3,295,727)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
13,218,430	13,218,430	17,228,703	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
17,228,703	14,605,019	13,932,976	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2019	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
(135,048) ^(*)	245,402 ^(*)	(148,651)
(14,706)	(163)	298
(11,926,432)	(4,826,032)	13,091,976
(444,451)	1,692	(116,287)
(1,245,190)	(230,041)	(197,531)
(136,244)	(12,109)	71,778
(339,455)	(169,129)	80,902
11,618	2,215	2,829
1,815	-	1,749
154	83	4
(84,048)	-	-
(306,611)	(19,827)	20,527
(17,105)	-	1,134
91,529	20,410	29,362
133,786	33,407	30,428
15,979,338	5,661,801	(12,222,344)
2,190,338 ^(*)	464,501 ^(*)	193,058
(38,438)	7,070	(104,034)
(24,089)	(30,833)	(13,206)
(29,674) ^(*)	112,267 ^(*)	(82,597)
(362,044)	(9,251)	(11,058)
(3,667,214)	(1,944,512)	(2,522,564)
(132,065)	(1,031)	(2,584)
234,290	955,611	(1,120,485)
21,840	(194,452)	(200,934)
578,925	1,009,106	(2,965,108)
200,903	188,894	981,650
(27,725)	13,147	7,510
(5,312)	(2,988)	-
643,733	1,029,836	(5,045,527)
(163,330)	(66,971)	(66,770)
2,945,845	589,701	544,343
(110,653)	14,470	168,443
1,441,147	268,559	354,160
4,621,694	2,080,997	(4,194,002)

רווח (הפסד) לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים

חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו

רווחים (הפסדים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות

הפסד (רווח) ממימוש

נכסים בלתי מוחשיים

רכוש קבוע

חברות מוחזקות

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

פחת והפחתות

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

שינוי בנכסי ביטוח משנה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

הטבת מס על ההכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

רכישת נדל"ן להשקעה

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר

רכישת נדל"ן להשקעה

מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגביה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

נכסים המוחזקים למכירה

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות ששימשו לפעילות שוטפת

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו, נטו

דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

⁽¹⁾ תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. הבאורים המוצגים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2019	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

10,564,992	10,564,992	13,983,926
2,653,438	2,653,438	3,244,777
<u>13,218,430</u>	<u>13,218,430</u>	<u>17,228,703</u>

13,983,926	11,649,479	10,715,726
3,244,777	2,955,540	3,217,250
<u>17,228,703</u>	<u>14,605,019</u>	<u>13,932,976</u>

<u>16,803</u>	<u>11,661</u>	<u>17,191</u>
---------------	---------------	---------------

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי המזומנים

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן להשקעה כנגד זכאים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2020 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - "אליהו הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959") המחזיקה כ-68% מהון המניות של החברה. כפי שנמסר לחברה על ידי אליהו 1959:

- בחודש ספטמבר 2017 ביצעה אליהו הנפקות הנפקה פרטית של אגרות חוב לטווח ארוך למשקיעים מסווגים אשר נרשמו למסחר בבורסה במסגרת רצף המוסדיים. במסגרת ההנפקה, אליהו הנפקות הנפיקה, ללא תמורה לרוכשי אגרות החוב, אופציות לרכישת 159,900 אלפי מניות החברה מידי אליהו הנפקות, בשלוש סדרות שוות בכמותן, אשר יהיו ניתנות למימוש במשך שנתיים, שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה ממועד העברת המניות לאלהו הנפקות. בחודש ספטמבר 2019 פקעה הסדרה הראשונה מבין השלוש.
- מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה הסופי בחברה ובאליהו 1959, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ, שבשליטתו.

ג. משבר נגיף הקורונה

בעקבות ההתפרצות של נגיף הקורונה (COVID-19) בסוף שנת 2019, והתפשטותו למדינות רבות בעולם, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל.

הירידות החדות בשווקים הפיננסיים עם פרוץ המשבר, השפיעו לרעה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים אשר להם השפעה על המרווח הפיננסי ועל דמי הניהול להם זכאית החברה ממבטחיה.

ירידת הערך בתיק ההשקעות שאינו מוחזק כנגד התחייבויות תלויות תשואה, בתקופת הדוח הכספי הסתכמה בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח לפני מס, ונובעת בעיקרה מהתיק הסחיר.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד למועד פרסומו חלה עליה בשווקי ההון אשר קיזזה את ההשפעות הנ"ל ונרשמו רווחי השקעות בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח לפני מס בתיק הסחיר של הנוסטרו.

נכון ליום 31 במרס 2020, סך שווי הנכסים המנוהלים בקבוצה אשר בעיקרם נכסים להם השפעה על גובה דמי הניהול הקבועים שנגבים על ידי הקבוצה במסגרת פוליסות תלויות תשואה, קרנות הפנסיה ומגזר הגמל שבניהולה, ירד בכ-21 מיליארד ש"ח, המשקף ירידה של כ-8% לעומת סוף שנת 2019. לאחר תאריך המאזן, ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, העליות בשווקים הפיננסיים הביאו לגידול בשווי הנכסים בכ-14 מיליארד ש"ח המשקף עליה של כ-6% לעומת שווי הנכסים ליום 31 במרס 2020.

לאור תשואה ריאלית שלילית שנרשמה בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, החברה לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2020, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את חוב דמי הניהול בגין הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבטוחים, לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים. אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם ליום 31 במרס 2020 בכ-1.1 מיליארד ש"ח לפני מס. בעקבות עליות בשווקי ההון בתקופה שלאחר תאריך המאזן כמתואר לעיל, החברה כיסתה חלק ניכר מחוב דמי הניהול מהפסדי ההשקעות הריאליים שנצברו לחובת המבטוחים כך שנכון למועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, אומדן דמי הניהול שלא ייגבו כאמור עומד על כ-0.5 מיליארד ש"ח לפני מס.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק ראה באור 3.6 ב.1 לדוחות השנתיים ובאור 3.א.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. משבר נגיף הקורונה (המשך)

החברה בחנה את השפעתו של משבר הקורונה על השווי ההוגן של נכסי ההשקעה הלא סחירים שבניהולה. מרבית נכסי הנדל"ן להשקעה של החברה הינם בנייני משרדים. מבחינה שערכה החברה ובהתאם להערכות שנתקבלו ממעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, עולה כי לגביהם וכן לגבי בנייני המשרדים המשמשים את החברה, לא נמצאו אינדיקציות לשינויים בשיעורי ההיוון ובהנחות העבודה שעמדו בבסיס הערכות השווי של נכסי החברה ליום 31 בדצמבר 2019. ביחס לנכסי נדל"ן מסחריים שבבעלותה, גיבשה החברה תכנית הקלות מדורגת בנוגע לתשלומי דמי השכירות שהשפעתה הלא מהותית על השווי ההוגן של נכסי הנדל"ן להשקעה באה לידי ביטוי בדוחות כספיים אלו.

ביחס להשקעות פיננסיות לא סחירות אחרות, לרבות קרנות השקעה ונדל"ן חו"ל, החברה בחנה את הצורך בירידת ערך בהשקעות בהם נתגלו סממנים לירידת ערך, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה ובוצעה הפחתת ערך בדוחות הכספיים אשר השפעתה על תוצאות החברה איננה מהותית.

נבחן סכום בר ההשבה של יחידות מניבות מזומנים אשר מוקצה להן מוניטין ולא נמצא כי סכום בר ההשבה שלהן נמוך מערךן בספרים.

יצוין כי במגזר הגמל עודף השווי ההוגן ליום 31 במרס 2020 קטן באופן משמעותי מעודף השווי ההוגן ליום 31 בדצמבר 2019. להלן ההנחות ששימשו בחישוב שווי הפעילות:

שיעור ריבית היוון לפני מס כ-12.3% ואחרי מס כ-8.6% (בשנת 2019 שיעור ריבית ריאלי לפני מס כ-11.6% ולאחר מס כ-8.2%). שיעור צמיחה לטווח הארוך כ-1% (בשנת 2019 שיעור צמיחה לטווח הארוך כ-1%).

לפרטים נוספים ראה באור 10.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכה של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות השנתיים.

לעניין עדכון ההנחות ושיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב הפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, ראה באור 9.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות השנתיים המאוחדים, למעט המפורט להלן.

א. יישום למפרע בעקבות שינוי מדיניות יזום בדבר אופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות

ביום 29 במרס 2020 פורסם חוזר ביטוח 5-1-2020 "תיקון הוראות החוזר המאוחד לענין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT)", להלן - "חוזר ה-LAT". בהתאם לחוזר החברה תיאמה, בדרך של יישום למפרע, את דוחותיה הכספיים לימים 1 בינואר 2019, 31 במרס 2019 ו-31 בדצמבר 2019, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי, באופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות, באמצעות יישומו מאז ומעולם.

החוזר קבע כי בדיקת ה-LAT תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים (למעט מוצרי סיעוד) וזאת במקום חישוב עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד, כפי שהיה נהוג עד כה. שינוי זה מאפשר להביא בחשבון במבחן גם סוגי פוליסות שהונפקו המגלמות רווח, ולא רק כאלו המגלמות הפסד.

שינוי זה צפוי להביא לשיקוף כלכלי טוב יותר של ההון בדוחות הכספיים, לצד הקטנת תנודתיות היתר בדוחות הכספיים של חברות הביטוח, אשר מקשה על ניתוח תוצאותיהן בראיית מבטחים, חוסכים, משקיעים, מבטחי משנה ומשתמשים נוספים בדוחות הכספיים. תנודתיות היתר נובעת ברובה מהשפעת התנודתיות בעקום הריבית בסביבת ריבית נמוכה.

כתוצאה מהאמור לעיל, קודם ההתאמות, חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים יוחס בדוחות הכספיים לשנת 2019, לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין חישוב ה-LAT, ואילו לאחר ההתאמות, החלק האמור יוחס החל משנת 2020, לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בגין חישוב ה-LAT. לפרטים נוספים ראה באור 9(3).

השפעת השינוי כאמור על הדוחות הכספיים של החברה הינה כדלקמן:

בדוחות המאוחדים על המצב הכספי

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השינוי אלפי ש"ח	כפי שדווח בעבר	
			ליום 31 בדצמבר 2019
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
37,686,473	(929,629)	38,616,102	
2,086	(27,420)	29,506	נכסי מסים נדחים
<u>446,813</u>	<u>290,420</u>	<u>156,393</u>	התחייבויות בגין מסים נדחים
<u>4,565,402</u>	<u>611,789</u>	<u>3,953,613</u>	עודפים
			ליום 31 במרס 2019
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
35,960,636	(486,903)	36,447,539	
504,307	166,472	337,835	התחייבויות בגין מסים נדחים
<u>5,302,879</u>	<u>320,431</u>	<u>4,982,448</u>	עודפים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. יישום למפרע בעקבות שינוי מדיניות יזום בדבר אופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות (המשך)

בדוחות רווח או הפסד ביניים מאוחדים

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השינוי אלפי ש"ח	כפי שדווח בעבר
----------------------------	--------------------	-------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

28,089,504	(764,449)	28,853,953	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(29,674)	261,365	(291,039)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(135,048)	503,084	(638,132)	רווח (הפסד) לתקופה
(0.74)	2.70	(3.44)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
(0.07)	0.27	(0.34)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019

8,295,584	(321,723)	8,617,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
112,267	109,997	2,270	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
245,402	211,726	33,676	רווח לתקופה
1.31	1.13	0.18	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.13	0.11	0.02	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק - שיעור השינוי בריבית

להלן השינוי לבאור 36.ב.1.א) לדוחות השנתיים בדבר מבחני רגישות לסיכוני שוק, שיעור השינוי בריבית, בעקבות היישום למפרע:

רווח כולל לאחר מס כפי שדווח בעבר	השינוי אלפי ש"ח	רווח כולל לאחר מס לאחר השינוי	
741,159	(163,520)	577,639	שינוי שיעור הריבית ב-1%
(953,612)	215,627	(737,985)	שינוי שיעור הריבית ב-1%

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע %	מדד בגין

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

3.2	(0.5)	(0.1)	31 במרס 2020
(3.1)	(0.3)	0.5	31 במרס 2019
(7.8)	0.3	0.6	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

באור 4 - עונתיותא. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 5 - מגזרי פעילות

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שישמשו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
3,323,482	-	-	-	578,324	419,581	2,325,577	פרמיות שהורווחו ברוטו
205,248	-	-	-	113,080	28,152	64,016	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,118,234	-	-	-	465,244	391,429	2,261,561	פרמיות שהורווחו בשייר
(12,845,084)	(6,775)	(21,502)	(194)	(21,503)	(275,893)	(12,519,217)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
343,480	-	-	-	-	-	343,480	הכנסות מדמי ניהול
92,572	(38,477) [*]	-	83,108	21,844	3,081	23,016	הכנסות מעמלות
8,992	(668)	-	9,556	104	-	-	הכנסות אחרות
(9,281,806)	(45,920)	(21,502)	92,470	465,689	118,617	(9,891,160)	סך הכל ההכנסות
(9,647,240)	-	-	-	497,194	(144,680)	(9,999,754)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
207,342	-	-	-	163,008	21,651	22,683	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(9,854,582)	-	-	-	334,186	(166,331)	(10,022,437)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
471,456	(39,266)	-	28,115	103,497	136,498	242,612	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
282,989	(3,019)	17,457	46,515	17,222	24,017	180,797	הוצאות הנהלה וכלליות
5,471	-	1,952	884	1,475	-	1,160	הוצאות אחרות
43,810	(4,752)	43,539	1,332	1,155	132	2,404	הוצאות מימון
(9,050,856)	(47,037)	62,948	76,846	457,535	(5,684)	(9,595,464)	סך הכל ההוצאות
(298)	-	(8)	255	(80)	-	(465)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(231,248)	1,117	(84,458)	15,879	8,074	124,301	(296,161)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(641,589)	-	(218,838)	603	(128,328)	(38,762)	(256,264)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(872,837)	1,117	(303,296)	16,482	(120,254)	85,539	(552,425)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
107,164,754	-	-	-	-	2,330,951	104,833,803	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
37,879,531	-	-	-	5,462,787	2,040,204	30,376,540	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 28,445 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 5,080 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 4,952 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019

סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							פרמיות שהורווחו ברוטו
3,423,507	-	-	-	587,580	390,166	2,445,761	
187,775	-	-	-	110,429	26,549	50,797	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,235,732	-	-	-	477,151	363,617	2,394,964	פרמיות שהורווחו בשייר
5,384,794	(6,959)	50,378	61	46,939	121,754	5,172,621	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
608,378	-	-	-	-	-	608,378	הכנסות מדמי ניהול
93,173	(37,628)*	-	87,383	20,077	5,103	18,238	הכנסות מעמלות
10,965	(841)	1,685	8,638	180	-	1,303	הכנסות אחרות
9,333,042	(45,428)	52,063	96,082	544,347	490,474	8,195,504	סך הכל ההכנסות
8,295,584	-	-	-	444,813	279,163	7,571,608**	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
70,596	-	-	-	42,113	16,385	12,098	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
8,224,988	-	-	-	402,700	262,778	7,559,510	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
464,280	(37,995)	-	38,062	103,832	125,432	234,949	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
242,185	(3,224)	11,648	40,393	14,590	21,160	157,618	הוצאות הנהלה וכלליות
4,174	-	56	1,267	1,844	-	1,007	הוצאות אחרות
39,909	(4,914)	41,241	682	(303)	99	3,104	הוצאות מימון
8,975,536	(46,133)	52,945	80,404	522,663	409,469	7,956,188	סך הכל ההוצאות
163	-	635	294	(644)	-	(122)	חלק החברה בתוצאות, נטו, של חברות כלולות
357,669	705	(247)	15,972	21,040	81,005	239,194	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
448,787	-	171,839	51	86,905	21,770	168,222	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
806,456	705	171,592	16,023	107,945	102,775	407,416	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
109,069,561	-	-	-	-	2,261,716	106,807,845	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
35,960,636	-	-	-	5,487,301	1,346,122	29,127,213**	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 26,213 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 6,866 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 4,569 אלפי ש"ח.

** יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר אלפי ש"ח						
13,709,274	-	-	-	2,333,452	1,610,868	9,764,954
754,829	-	-	-	462,604	94,472	197,753
12,954,445	-	-	-	1,870,848	1,516,396	9,567,201
14,878,994	(29,152)	352,445	245	191,862	363,470	14,000,124
2,191,387	-	-	-	-	-	2,191,387
331,229	(152,832)	-	336,523	83,798	575	63,165
127,998	(4,514)	58,875	33,943	727	-	38,967
30,484,053	(186,498)	411,320	370,711	2,147,235	1,880,441	25,860,844
28,089,504	(1,200)	-	-	1,587,085	1,877,528	24,626,091 (**)
395,037	-	-	-	219,181	93,725	82,131
27,694,467	(1,200)	-	-	1,367,904	1,783,803	24,543,960
1,803,323	(154,497)	-	150,667	448,911	478,127	880,115
973,918	(12,847)	67,684	154,180	60,832	84,713	619,356
19,263	-	3,944	4,285	7,007	-	4,027
172,510	(21,026)	173,275	2,710	1,319	699	15,533
30,663,481	(189,570)	244,903	311,842	1,885,973	2,347,342	26,062,991
14,706	-	8,217	513	(633)	-	6,609
(164,722)	3,072	174,634	59,382	260,629	(466,901)	(195,538)
1,077,735	-	503,302	(1,411)	143,188	29,072	403,584
913,013	3,072	677,936	57,971	403,817	(437,829)	208,046
119,387,098	-	-	-	-	2,475,827	116,911,271
37,686,473	-	-	-	5,189,354	2,210,090	30,287,029 (**)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות

סך הכל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

סך הכל הוצאות

חלק החברה בתוצאות, נטו, של חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 109,365 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 26,157 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 17,310 אלפי ש"ח.
 (** יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,325,577	-	-	2,325,577	פרמיות שהורווחו ברוטו
64,016	-	-	64,016	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,261,561	-	-	2,261,561	פרמיות שהורווחו בשייר
(12,519,217)	(764)	(2,568)	(12,515,885)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
343,480	28,114	87,366	228,000	הכנסות מדמי ניהול
23,016	-	-	23,016	הכנסות מעמלות
(9,891,160)	27,350	84,798	(10,003,308)	סך הכל הכנסות
(9,999,754)	-	-	(9,999,754)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
22,683	-	-	22,683	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(10,022,437)	-	-	(10,022,437)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
242,612	13,970	30,292	198,350	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
180,797	15,403	55,515	109,879	הוצאות הנהלה וכלליות
1,160	1,007	-	153	הוצאות אחרות
2,404	-	-	2,404	הוצאות מימון
(9,595,464)	30,380	85,807	(9,711,651)	סך הכל הוצאות
(465)	-	-	(465)	חלק הקבוצה בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(296,161)	(3,030)	(1,009)	(292,122)	הפסד לפני מסים על ההכנסה
(256,264)	(2,362)	(8,219)	(245,683)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(552,425)	(5,392)	(9,228)	(537,805)	סך כל ההפסד הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,445,761	-	-	2,445,761	פרמיות שהורוחו ברוטו
50,797	-	-	50,797	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
2,394,964	-	-	2,394,964	פרמיות שהורוחו בשייר
5,172,621	531	1,935	5,170,155	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
608,378	28,132	86,815	493,431	הכנסות מדמי ניהול
18,238	-	-	18,238	הכנסות מעמלות
1,303	-	-	1,303	הכנסות אחרות
8,195,504	28,663	88,750	8,078,091	סך הכל הכנסות
7,571,608	-	-	7,571,608 [*]	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
12,098	-	-	12,098	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
7,559,510	-	-	7,559,510	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
234,949	13,299	32,224	189,426	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
157,618	14,493	47,763	95,362	הוצאות הנהלה וכלליות
1,007	1,007	-	-	הוצאות אחרות
3,104	-	-	3,104	הוצאות מימון
7,956,188	28,799	79,987	7,847,402	סך הכל הוצאות
(122)	-	-	(122)	חלק הקבוצה בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
239,194	(136)	8,763	230,567	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
168,222	1,310	4,906	162,006	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
407,416	1,174	13,669	392,573	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

^{*} יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,764,954	-	-	9,764,954	פרמיות שהורווחו ברוטו
197,753	-	-	197,753	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
9,567,201	-	-	9,567,201	פרמיות שהורווחו בשייר
14,000,124	1,662	5,843	13,992,619	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,191,387	114,919	353,120	1,723,348	הכנסות מדמי ניהול
63,165	-	-	63,165	הכנסות מעמלות
38,967	-	-	38,967	הכנסות אחרות
25,860,844	116,581	358,963	25,385,300	סך הכל הכנסות
24,626,091	-	-	24,626,091 [*]	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
82,131	-	-	82,131	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
24,543,960	-	-	24,543,960	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
880,115	50,093	125,068	704,954	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
619,356	58,571	193,728	367,057	הוצאות הנהלה וכלליות
4,027	4,027	-	-	הוצאות אחרות
15,533	-	-	15,533	הוצאות מימון
26,062,991	112,691	318,796	25,631,504	סך הכל הוצאות
6,609	-	-	6,609	חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(195,538)	3,890	40,167	(239,595)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
403,584	2,225	7,766	393,593	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
208,046	6,115	47,933	153,998	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

^{*} יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020						
פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי פוליסות ללא מרכיב חסכון			מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
2,328,373	11,557	165,102	1,465,858	-	607,443	78,413
						פרמיות ברוטו
129,569	-	-	117,715	11,854	-	-
						תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
34,040	-	-	112,888	(17,838)	78,550	(139,560)
						מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
(9,878,705)	(5,599)	62,443	(3,098,592)	(14,071)	(6,870,199)	47,313
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(121,049)	-	-	(108,887)	(12,130)	(32)	-
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(537,805)	92	8,180	(34,599)	9,340	(313,185)	(207,633)
						סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביטוחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
2,448,645	15,189	153,357	1,587,710	-	608,995	83,394
						פרמיות ברוטו
144,931	-	-	106,383	38,548	-	-
						תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
779,171	-	-	122,034	19,954	370,078	267,105
						מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
7,474,484	15,470	63,585	3,254,700	13,448 ^(*)	3,762,962	364,319 ^(*)
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
97,124	-	-	87,091	9,999	34	-
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
392,573	(2,753)	45,192	2,623	(2,188) ^(*)	119,555	230,144 ^(*)
						סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביטוחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
מבוקר אלפי ש"ח						
9,764,898	30,586	635,478	6,309,543	-	2,461,474	327,817
פרמיות ברוטו						
648,641	-	-	552,503	96,138	-	-
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח						
2,570,038	-	-	490,096	77,283	1,255,142	747,517
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול						
24,500,957	33,830	245,730	10,593,112	^א 39,112	11,174,416	^א 2,414,757
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו						
125,134	-	-	99,743	25,298	93	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה						
153,998	7,111	211,483	(23,995)	^א 22,130	(66,289)	^א 3,558
סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים						

^א יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
419,482	5,731	294,574	1,412	117,765	פרמיות ברוטו
(144,680)	3,181	147,032	1,140	(296,033)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
85,539	(285)	2,132	25	83,667	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 253,296 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 47,009 אלפי ש"ח.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
390,360	6,618	278,391	1,509	103,842	פרמיות ברוטו
279,163	4,201	142,644	4,225	128,093	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
102,775	(532)	47,076	(1,803)	58,034	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 236,411 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 48,598 אלפי ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,610,852	37,070	1,137,508	5,782	430,492	פרמיות ברוטו
1,877,528	22,742	619,591	11,531	1,223,664	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(437,829)	(816)	155,813	(4,008)	(588,818)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 983,540 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 191,038 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
198,974	339,498	173,152	122,302	833,926
1,710	2,167	84,579	33,736	122,192
197,264	337,331	88,573	88,566	711,734
(67,366)	(139,297)	(14,524)	(25,303)	(246,490)
129,898	198,034	74,049	63,263	465,244
(11,099)	(2,146)	(448)	(7,810)	(21,503)
-	-	17,163	4,681	21,844
53	10	4	37	104
118,852	195,898	90,768	60,171	465,689
123,880	142,625	118,108	112,581	497,194
4,383	1,676	71,921	85,028	163,008
119,497	140,949	46,187	27,553	334,186
9,076	34,575	40,155	19,691	103,497
3,968	5,099	4,139	4,016	17,222
411	699	181	184	1,475
326	79	513	237	1,155
133,278	181,401	91,175	51,681	457,535
(41)	(8)	(3)	(28)	(80)
(14,467)	14,489	(410)	8,462	8,074
(64,708)	(12,604)	(5,443)	(45,573)	(128,328)
(79,175)	1,885	(5,853)	(37,111)	(120,254)
2,233,824	614,777	627,283	1,986,903	5,462,787
2,136,068	612,379	261,389	1,498,160	4,507,996

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
212,191	364,756	184,707	119,105	880,759
2,078	2,184	94,243	21,593	120,098
210,113	362,572	90,464	97,512	760,661
(83,461)	(146,456)	(16,676)	(36,917)	(283,510)
126,652	216,116	73,788	60,595	477,151
23,516	5,889	1,254	16,280	46,939
-	-	16,298	3,779	20,077
88	22	10	60	180
150,256	222,027	91,350	80,714	544,347
125,223	153,633	48,658	117,299	444,813
4,322	875	22,844	14,072	42,113
120,901	152,758	25,814	103,227	402,700
7,745	39,504	38,956	17,627	103,832
3,516	4,102	3,645	3,327	14,590
510	879	219	236	1,844
333	89	(959)	234	(303)
133,005	197,332	67,675	124,651	522,663
(315)	(80)	(31)	(218)	(644)
16,936	24,615	23,644	(44,155)	21,040
42,649	10,668	4,070	29,518	86,905
59,585	35,283	27,714	(14,637)	107,945
2,296,344	681,249	576,716	1,932,992	5,487,301
2,174,160	678,807	242,048	1,556,868	4,651,883

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
מבוקר				
אלפי ש"ח				
484,927	835,639	633,942	376,500	2,331,008
9,687	6,127	331,953	117,616	465,383
475,240	829,512	301,989	258,884	1,865,625
(8,783)	24,238	13	(10,245)	5,223
466,457	853,750	302,002	248,639	1,870,848
96,544	20,465	7,835	67,018	191,862
-	-	66,017	17,781	83,798
364	77	34	252	727
563,365	874,292	375,888	333,690	2,147,235
458,866	575,697	283,340	269,182	1,587,085
12,106	2,725	143,172	61,178	219,181
446,760	572,972	140,168	208,004	1,367,904
46,967	160,848	162,798	78,298	448,911
14,444	17,142	15,503	13,743	60,832
1,786	3,116	1,133	972	7,007
1,276	318	(1,181)	906	1,319
511,233	754,396	318,421	301,923	1,885,973
(316)	(67)	(30)	(220)	(633)
51,816	119,829	57,437	31,547	260,629
71,592	15,140	6,775	49,681	143,188
123,408	134,969	64,212	81,228	403,817
2,191,422	496,532	589,436	1,911,964	5,189,354
2,093,438	494,794	242,642	1,502,485	4,333,359

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה

א. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העיסוקית כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית.

ב. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

ג. משטר הון רגולטורי החל על החברה

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 (להלן - "חוזר סולבנסי").

1. יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (מכשיר הון רובד 2, הון משני מורכב והון שלישי מורכב).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים. בנוסף, חוזר סולבנסי הקיים כולל, בין היתר, הוראות מעבר לעמידה בדרישות ההון על פני תקופת פריסה שתחילתה ביום 30 ביוני 2017, וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") ודרישת הון מוקטנת שתלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, על סוגים מסוימים של השקעות.

2. עדכון מוצע למתווה ההון הרגולטורי

ביום 19 במרס 2020, פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2 ("טיטוט חוזר הסולבנסי החדש"). במסגרת טיוטת חוזר הסולבנסי החדש מוצעים שינויים אשר מטרתם הינה התאמה להוראותיה העדכניות של הדירקטיבה האירופית בנושא משטר כושר פירעון ("הדירקטיבה"), ובכללן, להוראה לפיה, ככלל, יתאפשר גידול בעתודות הביטוח הרלוונטיות עד שנת 2032. ככלל, ככל שטיטוט חוזר הסולבנסי החדש תהפוך לחוזר מחייב, עדכון ההוראות בעניין משטר כושר פירעון בהתאמה למתכונת שאומצה באירופה יכנס לתוקפו ביום 30 ביוני 2020.

בחודש אפריל 2020 פורסמה טיוטה שנייה לחוזר הסולבנסי החדש אשר כללה עדכונים לאופן חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי ודחיית לוחות הזמנים המוצעים ליישום חלק מהוראות החוזר ליום 31 בדצמבר 2020 חלק 30 ביוני 2020 כפי שהוצע בטיטה הראשונה.

ביום 16 באפריל 2020 שלח הממונה למנהלי חברות הביטוח טיוטת מכתב בנושא עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי (בפסקה זו: "הטיטה"). הטיטה, נשלחה בקשר עם האמור בטיטוט חוזר הסולבנסי החדש המתואר לעיל ולרשות הנתונה לחברת ביטוח, לאחר שהגישה בקשה ("הבקשה") לממונה וקיבלה את אישורו, לכלול ניכוי בתקופת הפריסה בחישוב עתודות הביטוח.

הטיטה כוללת בין היתר, את הדרישות הבאות:

- מעקב אחר יחס כושר הפירעון הקיים והצפוי שלה ואחר יכולתה לעמוד בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי לאורך זמן בהתקיים תרחישים פיננסיים, דמוגרפיים ותפעוליים שונים.
- אישור תכנית פעולה מפורטת שתיכלל בדוח השנתי.
- אישור הדירקטוריון בכל מועד חישוב.
- קביעת מבחנים איכותיים וכמותיים למקרים בהם החברה תערוך חישוב מחדש של הניכוי בתקופת הפריסה במקרים המפורטים במכתב.
- בחינת חישוב הניכוי על ידי רואה החשבון המבקר של החברה.
- מתן גילוי כמותי במסגרת דוח יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לניכוי בתקופת הפריסה בחישוב עתודות הביטוח.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

ד. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה

1. ביום 31 בדצמבר 2019, פרסמה החברה דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2019 (להלן - "הדוח"). על פי הדוח, שאיננו סקור ואיננו מבוקר, יחס כושר הפירעון של החברה ליום 30 ביוני 2019 נמוך מ-100% ללא התחשבות בהוראות המעבר ונמוך מיחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2018. בהתחשב בהוראות המעבר, ליום 30 ביוני 2019 לחברה עודף הון.

הירידה ביחס כושר פירעון של החברה ליום 30 ביוני 2019 בהשוואה ליחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2018, נבעה בעיקר מירידה משמעותית בעקום הריבית ומעדכון לוחות התמותה שפורסמו בחודש יולי 2019.

על פי הנחיות הממונה, ביצעה החברה הערכה ליחס כושר הפירעון שלה בהתאם לטיטוט חוזר הסולבנסי החדש כאמור לעיל. על בסיס הערכה זו, אשר אינה סקורה ואינה מבוקרת, לטיטטה האמורה השפעה מהותית לטובה על יחס כושר הפירעון של החברה.

יובהר כי נכון למועד זה, טיטוט חוזר הסולבנסי החדש טרם התגבשה לכדי חוזר מחייב והיא כפופה בין היתר, להשלמת ההליך הנדרש מול ועדת הכספים, בהתאם לחוק ולפרסום חוזר מחייב.

2. מדיניות ניהול ההון של החברה וכללי סף לחלוקה

בחודש נובמבר 2018 קבע דירקטוריון החברה, על בסיס מודל הסולבנסי הקיים, יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 (להלן - "יעד הון"). יעד ההון יעלה בהדרגה בכ-3% כל שנה, החל מ-100% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ועד לשיעור של 120% ב-31 בדצמבר 2024 (תום תקופת הפריסה).

ביום 30 במאי 2019 החליט דירקטוריון החברה על השלמת מדיניות ניהול ההון ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה ונקבעו כללי סף מינימליים לחלוקה. בהתאם, נקבע כי חלוקת רווחים תיבחן על בסיס עמידה בתנאי "מדרגות סף". מדרגות הסף לבחינת חלוקה יהיו בכל שלב, עמידה, על בסיס דיווח סולבנסי אחרון, לאחר החלוקה, ביעד ההון אשר נקבע לסוף השנה בה מבוצעת החלוקה. הובהר כי אין בכללי סף אלו משום אימוץ מדיניות דיבידנד לפיה רווח העולה על מדרגות הסף בהכרח יחולק, כולו או חלקו.

כאמור, מדיניות ההון וכללי הסף לחלוקה נקבעו על בסיס משטר הסולבנסי הקיים. מדיניות זו תיבחן על ידי החברה לאחר העדכון הצפוי בהתאם לטיטוט מתווה ההון הרגולטורי החדש.

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.2 וסעיף 4.1 בדוח הדירקטוריון וכן דוחות יחס כושר פירעון כלכלי של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-30 ביוני 2019 שפורסמו באתר האינטרנט של החברה.

ה. דרישות ההון מחברות מנהלות

דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

א. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. טיטוט החוזר לעניין מתווה ההון הרגולטורי אינה כוללת עדכון להנחיות מכתב זה.

היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

לעניין מדיניות ניהול ההון ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה, ראה סעיף ד.2 לעיל.

בהתאם ליחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2019, שאיננו סקור ואיננו מבוקר, לחברה יחס כושר פירעון כלכלי הנמוך מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב כאמור.

מכשירים פיננסיים - באור 7

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר 2019 מבוקר	ליום 31 במרס		
	2019	2020	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
6,899,180	6,259,603	6,889,711	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות</u>
37,664,983	36,350,838	31,925,850	נכסי חוב סחירים
14,570,459	14,706,492	14,395,526	נכסי חוב שאינם סחירים *
19,175,654	16,141,640	17,663,530	מניות
26,797,734	24,194,873	24,262,954	השקעות פיננסיות אחרות
98,208,830	91,393,843	88,247,860	סך הכל השקעות פיננסיות
13,983,926	11,649,479	10,715,726	מזומנים ושווי מזומנים
1,124,534	794,975	4,097,252	אחר
<u>120,216,470</u>	<u>110,097,900</u>	<u>109,950,549</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
<u>323,589</u>	<u>916,684</u>	<u>319,669</u>	* מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
<u>388,238</u>	<u>1,010,379</u>	<u>361,992</u>	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
31,925,850	-	4,329,685	27,596,165	השקעות פיננסיות
14,075,857	5,585,448	8,490,409	-	נכסי חוב סחירים
17,663,530	2,516,408	-	15,147,122	נכסי חוב שאינם סחירים
24,262,954	6,955,682	393,986	16,913,286	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>87,928,191</u>	<u>15,057,538</u>	<u>13,214,080</u>	<u>59,656,573</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
36,350,838	-	5,043,818	31,307,020	השקעות פיננסיות
13,789,808	4,604,766	9,185,042	-	נכסי חוב סחירים
16,141,640	1,924,922	-	14,216,718	נכסי חוב שאינם סחירים
24,194,873	4,715,878	136,535	19,342,460	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>90,477,159</u>	<u>11,245,566</u>	<u>14,365,395</u>	<u>64,866,198</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
37,664,983	-	4,620,238	33,044,745	השקעות פיננסיות
14,246,870	5,425,156	8,821,714	-	נכסי חוב סחירים
19,175,654	2,364,001	-	16,811,653	נכסי חוב שאינם סחירים
26,797,734	6,725,598	301,649	19,770,487	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>97,885,241</u>	<u>14,514,755</u>	<u>13,743,601</u>	<u>69,626,885</u>	סך השקעות פיננסיות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב שאינם סחירים		נכסי חוב סחירים	
		מניות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
14,514,75	6,725,598	2,364,001	5,425,156	-	יתרה ליום 1 בינואר 2020
(393,478)	(313,617)	(8,330)	(71,531)	-	סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
1,189,514	632,297	174,946	382,271	-	השקעות מימושים פדיונות העברות מתוך רמה 3
(30,241)	(16,032)	(14,209)	-	-	
(150,448)	-	-	(150,448)	-	
(72,564)	(72,564)	-	-	-	
15,057,53	6,955,682	2,516,408	5,585,448	-	יתרה ליום 31 במרס 2020
(391,331)	(309,332)	(8,380)	(73,619)	-	מתוכנ ^(*) סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2020

המעבר מתוך רמה 3 נובע מהנפקה.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב שאינם סחירים		נכסי חוב סחירים	
		מניות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
10,114,26	4,528,940	1,854,124	3,731,197	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
(278,405)	(176,848)	(80,475)	(21,082)	-	סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
1,509,758	391,046	175,602	943,110	-	השקעות מימושים פדיונות
(51,589)	(27,260)	(24,329)	-	-	
(48,459)	-	-	(48,459)	-	
11,245,56	4,715,878	1,924,922	4,604,766	-	יתרה ליום 31 במרס 2019
(275,410)	(174,196)	(80,479)	(20,735)	-	מתוכנ ^(*) סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
מבוקר אלפי ש"ח					
10,114,261	4,528,940	1,854,124	3,731,197	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
					סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
(696,411)	(476,217)	(133,169)	(87,025)	-	השקעות מימושים פדיונות
5,841,498	2,785,780	702,853	2,352,865	-	
(172,712)	(112,905)	(59,807)	-	-	
(571,881)	-	-	(571,881)	-	
<u>14,514,755</u>	<u>6,725,598</u>	<u>2,364,001</u>	<u>5,425,156</u>	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
					^(*) מתוכם
					סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2019
<u>(661,645)</u>	<u>(470,154)</u>	<u>(129,555)</u>	<u>(61,936)</u>	-	

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2019	2020		2019	2020
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
30,415,558	28,594,024	29,276,385	22,614,668	21,707,748	22,799,671
2,633,498	2,653,058	2,437,997	2,411,607	2,487,527	2,354,680
641,663	1,136,765	1,033,488	454,174	956,859	887,659
3,275,161	3,789,823	3,471,485	2,865,781	3,444,386	3,242,339
33,690,719	32,383,847	32,747,870	25,480,449	25,152,134	26,042,010
			48,082	48,977	68,215

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות *

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
מוצגים כהלוואות וחיובים, למעט פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים
סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים ההוגן. היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 במרס 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,806,554	-	686,661	11,119,893	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
425,118	69,447	-	355,671	מניות
2,592,639	1,678,248	132,789	781,602	אחרות
<u>14,824,311</u>	<u>1,747,695</u>	<u>819,450</u>	<u>12,257,166</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
10,908,667	-	721,175	10,187,492	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
865,837	71,405	-	794,432	מניות
2,347,410	1,100,676	43,653	1,203,081	אחרות
<u>14,121,914</u>	<u>1,172,081</u>	<u>764,828</u>	<u>12,185,005</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,850,557	-	530,922	11,319,635	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	68,887	-	441,835	מניות
2,608,904	1,502,482	18,894	1,087,528	אחרות
<u>14,970,183</u>	<u>1,571,369</u>	<u>549,816</u>	<u>12,848,998</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,571,369	1,502,482	68,887	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2020
					סך רווחים שהוכרו:
32,105	32,105	-	-	-	ברוח והפסד *
28,036	27,476	560	-	-	ברוח כולל אחר
133,548	133,548	-	-	-	השקעות
(3,154)	(3,154)	-	-	-	מימושים
(14,209)	(14,209)	-	-	-	העברות מתוך רמה 3
<u>1,747,695</u>	<u>1,678,248</u>	<u>69,447</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 במרס 2020
					^(*) מתוכם
					סך רווחים לתקופה שטרם מומשו
					ברוח והפסד בגין נכסים פיננסיים
					המוחזקים נכון ליום 31 במרס
					2020
<u>32,107</u>	<u>32,107</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	המעבר מתוך רמה 3 נובע מהנפקה.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,145,186	1,070,326	74,860	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
					סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:
(9,332)	(9,354)	22	-	-	ברוח והפסד *
(39,423)	(35,736)	(3,687)	-	-	ברוח כולל אחר
124,509	124,299	210	-	-	השקעות
(48,859)	(48,859)	-	-	-	מימושים
<u>1,172,081</u>	<u>1,100,676</u>	<u>71,405</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 במרס 2019
					^(*) מתוכם
					סך רווחים (הפסדים) לתקופה
					שטרם מומשו ברווח והפסד בגין
					נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום
					31 במרס 2019
<u>(8,773)</u>	<u>(8,795)</u>	<u>22</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
1,145,186	1,070,326	74,860	-	-
				יתרה ליום 1 בינואר 2019
(55,231)	(53,948)	(1,283)	-	-
(70,638)	(65,583)	(5,055)	-	-
602,451	602,086	365	-	-
(50,399)	(50,399)	-	-	-
1,571,369	1,502,482	68,887	-	-
				יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
				^(*) מתוכם
(36,795)	(35,512)	(1,283)	-	-
				סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2019	2020		2019	2020
	שווי הוגן		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
4,288	4,119	4,209	4,292	4,177	4,336
5,355,909	4,841,998	4,848,139	4,914,683	4,633,344	4,890,450
5,360,197	4,846,117	4,852,348	4,918,975	4,637,521	4,894,786
145,301	178,022	1,459,973	145,301	178,022	1,459,973
50,852	39,449	68,181	50,852	39,449	68,181
-	-	904,818	-	-	904,818
196,153	217,471	2,432,972	196,153	217,471	2,432,972
5,556,350	5,063,588	7,285,320	5,115,128	4,854,992	7,327,758
			117,441	124,780	112,293
			64,900	38,015	38,613
			5,167,669	4,941,757	7,401,438

(א) התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
 הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב")^(*)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

(ב) התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 סך הכל

התחייבויות בגין חכירה
 בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת בדוח על
 המצב הכספי בסעיף זכאים

סך התחייבויות פיננסיות

^(*) השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד. היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 במרס 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,528,154	69,416	596,454	862,284	נגזרים
1,528,154	69,416	596,454	862,284	סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
217,471	7,958	190,745	18,768	נגזרים
217,471	7,958	190,745	18,768	סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
196,153	17,134	145,790	33,229	נגזרים
196,153	17,134	145,790	33,229	סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטת הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

ה. הנפקות

לא היו הנפקות ברבעון הראשון של שנת 2020.

באור 8 - התחייבויות תלויות

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ותובענות מהותיות אחרות ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל ענין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל נוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפשרה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפרשה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח חיים נ' החברה וחברות נוספות	גביית מרכיב בפרמיה המכונה "ת-שנתיות" שלא כדין ביחס לרכיבים ו/או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	ביום 29 ביולי 2016 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו ביום 15 בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על ההחלטה הנ"ל לביהמ"ש העליון. ביום 2 באפריל 2017 קיבל ביהמ"ש העליון את הבקשה שהגישו החברה ויתר חברות הביטוח לעיכוב ביצוע וקבע כי הדיון בפני ביהמ"ש המחוזי יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור שהגישו החברות על אישור התביעה כתביעה ייצוגית, ובהתאם ביטל את החלטת ביהמ"ש המחוזי על אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הוגשה בקשה לדיון נוסף בתיק. במסגרת זו הוגשה גם בקשה של עמותת נציגי ציבור להצטרף לדיון הנוסף כ"דיד בית המשפט". ביום 2 ביולי 2019 קיבל בית המשפט העליון את הבקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין והורה על קיומו בפני הרכב של 7 שופטים. היועץ המשפטי לממשלה התבקש לשקול להתייבב בהליך. בקשת עמותת נציגי הציבור להצטרף להליך כ"דיד בית המשפט" תידון בפני ההרכב. ביום 10 בנובמבר 2019 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך וביום 2 בפברואר 2020 הגיש את עמדתו, לפיה ככל שהפרשנות של המאסדר את הנחיותיו אפשרית לפי כללי הפרשנות המקובלים (לשונית ותכליתית) יינתן לה משקל בכורה, אלא אם מתקיימים שיקולים שונים המחייבים להפחית ממשקל זה (כגון מקרים של חוסר עקביות של המאסדר, השתרשות פרשנות בשוק וכו'). יציין, כי בתובענה דנן, עמדת המאסדר, כפי שהוגשה בערכאה הדיונית, הייתה כי אין מניעה לגבות את רכיב התת שנתיות ביחס לרכיבי הגבייה.	כ-2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה הינה הערכאה בה הוגש במקור ההליך.

2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.

3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כפי שהתבקש בבקשת האישור שהוגשה לראשונה בהליך, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה אלא אם צוין אחרת.

4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה המקורית. אלא אם צוין אחרת הסכומים נקובים בקירוב.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴	
2	4/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי החזרת פרמיות לאחר הפסקת ביטוח במהלך החודש, כאשר הפרמיה נגבית מראש בתחילת החודש ו/או החזרת פרמיה בערכים נומינליים (ללא הפרשי הצמדה וריבית). במסגרת הסעדים נכללה בקשה להחזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו ממבוטחים שלא כדין וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ולהשיב למבוטחים דמי ביטוח מיום היווצרות הזכות להחזר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבוטח של מי מהמשיבות שהפוליסה שלו (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר) הופסקה בין אם עקב ביטולה ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	ביום 23 ביוני 2015 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית, ביחס לסעד של השבה של דמי ביטוח שנגבו בגין התקופה שלאחר הפסקת הכיסוי הביטוחי בפוליסות ביטוח (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר), הכוללות הוראה הקובעת כי הביטול ייכנס לתוקף באופן מיידי; וביחס למקרים בהם פוליסת הביטוח התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח; וכן ביחס לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק חוזה הביטוח בגין דמי ביטוח שהוחזרו למבוטחים בערך נומינאלי עקב ביטול הפוליסה שלהם או שקיבלו החזר תגמולי ביטוח בערך נומינאלי, בהתאמה, במהלך 7 שנים לפני מועד הגשת הבקשה (18 באפריל 2010) ועד ליום 14 במרס 2012.	כ-225 מיליון ש"ח (לתקופה של 10 שנים).	
					ביום 13 בספטמבר 2016 הוגש לביהמ"ש הסכם פשרה הכולל הוראה לפיה על החברה ויתר המשיבות להעביר לתרומה 80% מסכום ההחזר שימצא על ידי בודק, וכן התייחסות לגבי אופן ההתנהלות בעתיד. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור ביהמ"ש. ביום 2 במרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסכם הפשרה בה פרט את הסתייגויותיו ביחס אליו, והחברה הגישה תגובתה ביחס אליה. ביום 14 ביוני 2017 ניתנה החלטת בית משפט למינוי בודק להסכם הפשרה. הבודק טרם השלים את עבודתו.		
					עם סיום הליך הבדיקה, עתיד הבודק להגיש לבית המשפט את עמדתו ביחס למתווה הבדיקה וביצועה.		

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
3	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה", העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מהפרמיה המשולמת, ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה. התובעים מציינים בבקשת האישור, כי ביום 12 באפריל 2011 אושרה תביעה ייצוגית בעילה זהה לחלוטין כנגד חברת ביטוח אחרת. יצוין, בהתייחס לתביעה זו, כי בעקבות בקשת רשות ערעור שהגישה הנתבעת לביהמ"ש העליון, הורה ביהמ"ש על ביטול החלטת האישור והחזיר את הדיון בבקשת האישור לביהמ"ש המחוזי להמשך בירור התובענה.	כל מי שהוא /או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" /או פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לביהמ"ש הסכם הפשרה שבמסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף" /"יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. סה"כ שווי הסכם הפשרה ביחס לכלל הנתבעות, כפי שהוערך על ידן, עומדת על 540 מיליון ש"ח. הסכם הפשרה שהוגש לאישור ביהמ"ש כלל גם הסכמה בנוגע לשכר הטרחה לתובע ובא כוחו בסך של כ-43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%. הבודק שמונה על ידי ביהמ"ש קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית. לשיטתו, כדי שהסדר הפשרה יהיה ראוי והוגן יש להגדיל את סך כל ההטבה לחברי הקבוצה ולהקטין את הפער בין חברי הקבוצה שיהיו מההנחה העתידית בגביית גורם הפוליסה לבין חברי הקבוצה שהפוליסות שלהם כבר יסולקו עד יום אישור הסכם הפשרה על ידי ביהמ"ש. בהתאם לכך, המליץ הבודק, כחלופה אפשרית, להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015.	כ-1,470 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח. ⁵
					ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר הפשרה לפיה אין לאשרו במתכונתו הנוכחית. היועמ"ש הצטרף לעיקריה ומסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה והותיר לשיקול דעת ביהמ"ש מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. כן צוין בעמדת היועמ"ש, כי קיים קושי ביחס להסדר המוצע המאפשר לחברות הביטוח להמשיך בגבייה עתידית של גורם הפוליסה באופן שימנע בעתיד מחברי הקבוצה לתבוע בעניין זה, אך הותיר גם עניין זה לשיקול דעת ביהמ"ש לאור נסיבות התובענה דנן. כמו כן הביע היועמ"ש את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם פוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החסכון בפוליסה וכן התייחס למספר עניינים נוספים שנדרש להסדירם במסגרת הסכם, ככל שיאושר.	
					ביום 21 בנובמבר 2016, נתן ביהמ"ש החלטה הדוחה את הסדר הפשרה ומקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע כי למרות שהממונה התיר לחברות הביטוח לכלול בפוליסות ביטוח חיים הסדר המאפשר להם לגבות את גורם הפוליסה, הן לא כללו בפוליסות הביטוח, הסדר חוזי כזה ועל כן אין בסיס משפטי לגביית גורם הפוליסה והעברת הכספים לטובת גורם הפוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים. יחד עם זאת, נקבע כי אין מקום לאישור התובענה כייצוגית ביחס לפוליסות ריסק. ביחס לפוליסות משולבות חסכון, לעומת זאת, נקבע כי קיים בסיס לאישור ניהול התובענה כייצוגית מאחר והעברת הכספים לטובת גורם פוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים.	
					עוד קבע ביהמ"ש, כי הסדר הפשרה אינו הוגן וסביר וזאת מאחר וחלק ההחזר בגין העבר אמנם מבטיח לחברי הקבוצה הטבה בהיקף משמעותי אולם אינו הוגן וסביר בהתחשב בחישובים שערכו גורמי הפיקוח שלפיהם העריך הבודק את סך הכספים שנגבו על ידי הנתבעות בתיק בין השנים 2004 ל-2012 (ועד בכלל) בגין גורם פוליסה כדי סך המגיע לכ-700 מיליון ש"ח ("אומדן הגבייה עפ"י הבודק") וכן חלק ההנחה העתידית במסגרת הסדר הפשרה, אינו עומד גם בדרישות ההרתעה שכן משמעותו היא הכשרה בדיעבד ומכאן ולהבא של גביית עיקר גורם הפוליסה על חשבון רכיב החסכון. בהתאם, בקשת האישור התקבלה ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (החל מ-2004.21.4) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 2003-1982, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. הסעדים הנתבעים שהוגדרו במסגרת אישור התובענה כייצוגית הינם עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם פוליסה מכאן ואילך.	

⁵ בהתאם לכתב התביעה המתוקן שהגיש המבקש לאחר אישור התביעה כייצוגית.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עליות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	כסום התביעה ⁴
3	המשך				<p>ביום 16 במאי 2017 הגישו החברה ויתר חברות הביטוח הנתבעות בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון על החלטת ביהמ"ש לעיל. ביום 3 בספטמבר 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו בתיק. עמדת היועמ"ש תומכת בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ומקבלת את הנמקותיו.</p> <p>ביום 6 בפברואר 2019, בדיון שהתקיים, משכו מגדל ויתר חברות הביטוח הנתבעות את בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, תוך שמירת טענותיהן, והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לבירור התובענה הייצוגית.</p> <p>ההליך מצוי בשלב בירור התובענה הייצוגית. במסגרת זו, ביום 27 במרס 2019 הגיש התובע כתב תביעה מתוקן בו טען לנזק כולל לכל הענף בסך של כ-1,470 מיליון ש"ח ומתוכו ייחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח, ביום 27 ביוני 2019 הגישו הנתבעות כתב הגנה וביום 3 בנובמבר 2019 הגיש התובע כתב תשובה. התיק קבוע להגשת תצהירי עדות ראשית.</p>	כסום התביעה ⁴
4	5/2013 מחוזי - ת"א	מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום הפרשי הצמדה וריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ולחילופין תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח לאחר חלוף 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כדין.	כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) שקיבל במהלך 7 שנים שקדמו להגשת התביעה ו/או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח, מבלי שצורפה להם ריבית והצמדה כדין.	<p>ביום 30 באוגוסט 2015 נתן ביהמ"ש החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות), וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד מתן ההחלטה האמורה, ולמעט ביחס לתגמולי ביטוח ששולמו על פי פס"ד ("החלטת האישור").</p> <p>ביום 3 באוגוסט 2016 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור שהגישו הנתבעות לביהמ"ש העליון, שעיקרה השגה על קביעתו של ביהמ"ש המחוזי בהחלטת האישור, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בתובענה ייצוגית שהוגשה באותה עילה אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, אשר בסיומו נמחקה בקשת רשות הערעור, בהמלצת ביהמ"ש העליון ובהסכמת הצדדים, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית.</p> <p>ההליך מצוי בשלב בירור התביעה הייצוגית לגופה בפני ביהמ"ש וקבוע להגשת סיכומים.</p> <p>יצוין, כי הוגשה תביעה ייצוגית נוספת כנגד החברה באותה עילת תביעה ביחס לקבוצת תובעים נוספת המתייחסת לתקופה שלאחר מועד החלטת האישור. ראה לעניין זה תביעה מס' 32 בבאור זה להלן.</p> <p>כמו כן, לעניין תשלום ריבית והפרשי הצמדה עפ"י פס"ד, ראה גם תביעה מס' 21 בבאור זה להלן.</p>	כ-503 מיליון ש"ח, מתוכם כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה ⁶ .

⁶ לפי כתב התביעה המתוקן שהוגש בהתאם להחלטת האישור.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
5	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שיגבו מהם שלא כדין, לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבטוח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנטען.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לבקשת ביהמ"ש, הועברו לרשות שוק ההון מספר שאלות להתייחסות לגבי הנושאים השנויים במחלוקת בתובענה. ביום 4 בספטמבר 2017 הוגשה עמדת הממונה בתיק בה צוין בהתאם לעמדת קרנות הפנסיה כי דמי הניהול לאחר הפרישה אינם דומים במהותם לדמי ניהול מהסכום השוטף. בהמלצת בית המשפט הצדדים קיימו הליך גישור בתיק, אשר לא צלח. הצדדים הודיעו כי הם מוותרים על חקירות בתיק, ובהתאם התיק נקבע לסיכומים.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.
6	8/2015 מחוזי - ת"א	מבטוח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	אי תשלום בונוס של השתתפות ברווחים על פי נספח לפוליסת ביטוח המכונה "כפולה" והמרתו בסכום ביטוח נוסף מבלי להודיע על כך למבטוחים; תשלום סכום נמוך בהרבה מהסכום לו זכאים המבטוחים על פי הנספח האמור; אי קביעת שיעור השתתפות של המבטוח ברווחים מידי שנה בח"י הפוליסה וקביעת שיעור אחיד ונמוך באורח בלתי סביר לשיעור השתתפות זה.	כל מי שהתקשר עם החברה ורכש ממנה פוליסת ביטוח חיים שלפיה הוא זכאי לתשלום במזומן של חלקו ברווחי הפוליסה עם הגיעו לגיל 65.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 25 ביוני 2017 הורה ביהמ"ש על החלפת תובע ייצוגי, לאחר שהתובע הייצוגי הלך לעולמו. בהמלצת בית המשפט, הצדדים הופנו לגישור והוא נכשל. הוגשו סיכומים בבקשת האישור והצדדים ממתינים להחלטה בבקשה. ביום 15 ביולי 2019 התקיים דיון נוסף בטרם מתן החלטה בבקשת האישור ובמסגרתו המליץ בית המשפט לצדדים לחזור ולנסות לסיים את ההליך בפשרה. הצדדים קיימו הדברות לפשרה שלא צלחה ועל כן פנו לבית המשפט למתן החלטה. ביום 14 במאי 2020 בית המשפט פרסם תמצית החלטה בבקשת האישור, לפיה ניהול התובענה כתיביעה ייצוגית, אושר באופן חלקי בלבד, וזאת ביחס למבטוחים שרכשו מהחברה פוליסה לביטוח חיים עם השתתפות ברווחים לה צורף נספח "כפולה", ושזיכה אותם לקבל במזומן את הבונוס כהגדרתו בפוליסה ובנספח כפולה, בהגיע מועד תום תקופת תשלום הפרמיות בגין הפוליסה. ביחס ליתר העילות דחה בית המשפט את בקשת האישור. בנוסף, באותה החלטה הציע בית המשפט לצדדים, כי בטרם יפרסם החלטה מנומקת בכתב, יקיימו מגעים על מנת לסיים את ההליך בפשרה, בהתאם להחלטת בית המשפט הנ"ל.	600 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
7	9/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד נ' החברה וחברות ביטוח אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות בפיצוי.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט הצדדים פנו לגישור בתיק. הגישור בתיק לא צלח. התיק קבוע להגשת סיכומים בכתב בבקשת האישור. ביום 23 באפריל 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט בבקשת האישור, המאשרת באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית כנגד החברה ושלוש חברות ביטוח נוספות. אישור התובענה מתייחס לכל מי שהיה מבוטח בחברה ויתר החברות, שכנגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלם על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגרים שאינה עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהמבטחות האמורות ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 9 בספטמבר 2012, לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
8	9/2015 מחוזי - ת"א	עמית פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התובע הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בקשר עם בקשתו לגילוי מסמכים שנדחתה. בבירור ההליך בבית המשפט המחוזי מעוכב עד לקבלת החלטה בבקשת רשות הערעור. ביום 18 בדצמבר 2019 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, למעט בכל הנוגע למסמכים הנוגעים למבקש עצמו. בהתאם, בירור בקשת האישור ממשיך להתנהל בבית המשפט המחוזי.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.
9	9/2015 מחוזי - מרכז	עמיתים בחברה ומגדל מקפת נ' החברה ומגדל מקפת	נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא ביהמ"ש לנכון.	כל מעמיתי/לקוחות החברה ו/או מקפת אשר נפגעו מהפעולות הנטענות בין השנים 2006-2011.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לאחר שנכשל הליך גישור בנושא. ביום 14 במרס 2018 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית. ביום 16 בספטמבר 2018 מגדל הגישה תגובה לבקשה המתוקנת בצירוף חוות דעת מומחה. לנוכח המלצת בית המשפט הצדדים הסכימו לקיים הליך גישור נוסף המצוי בעיצומו.	הנזק לעמיתים הוערך בכ-65 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
10	1/2016 מחוזי - מרכז	עמית הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	בקרן	העלאת דמי ניהול לעמיתים מבלי שנשלחה אליהם הודעה, מראש או בדיעבד, על אותה העלאה ואגב כך הפרה של חובת הנאמנות והזהירות, הפרה של חובת הגילוי והדיווח על פי דין. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 16623-04-12 לזי נגד פסגות.	כל מי שהינו עמית במגדל מקפת אשר דמי הניהול הנגבים ממנו הועלו ללא מתן הודעה וזאת במהלך 7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למתן פסק דין סופי בה.	לא הוערך על ידי התובע.
			הסעדים המבוקשים הינם: פיצוי ו/או השבה בגובה דמי הניהול שנגבו ביתר, פיצוי בגובה סכום הפסד התשואה של דמי ניהול ששולמו ביתר וסעד כספי של פגיעה באוטונומיה; סעד הצהרתי לפי הפער בין דמי הניהול ששולמו לאחר ההעלאה ללא הודעה לבין דמי הניהול שהיו משולמים אלמלא ההעלאה הם חלק מנכסי העמית וכי הקרן הפרה את הוראות הדין ולחילופין כל סעד אחר שיימצא ביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.		ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התיק הועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 7 באפריל 2019 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה. הכולל תשלום הטבה לעמיתים מתוך סכום הטבה כולל שנקבע בהסכם. ביום 12 ביוני 2019 הורה בית המשפט לתקן את הסדר הפשרה בעניינים מסוימים ולהגיש הסדר מתוקן. יצוין, כי אין בתיקונים הנ"ל כדי לשנות את סכום הפיצוי הכולל שנקבע על ידי הצדדים בהסכם. בהתאם לכך, ביום 29 ביולי 2019 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור הסדר הפשרה וביום 8 באוגוסט 2019 הורה בית המשפט, לאחר שמצא כי אין לדחות את הבקשה על הסף, על פרסום הסדר הפשרה והעברתו ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה. ביום 20 בינואר 2020 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו, המתנגדת להיבטים מסויימים ביחס לאופן יישום הסדר הפשרה. הצדדים העבירו את התייחסותם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 17 במרס 2020 נתן בית המשפט החלטה, במסגרתה קיבל ברובה את עמדת היועץ המשפטי לממשלה, והורה בהתאם על הגשת הסדר פשרה מתוקן ומינוי מומחה מטעם בית המשפט. ראה גם תובענות מס' 5 ו-12 בסעיף זה.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	1/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת").</p> <p>התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל ביטוח ("תיק גרניט").</p> <p>הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה ה"נל"; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל.</p>	<p>כל מי שהייתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא קיבל מקדם הקצבה בפוליסה הונית או שקיבל בפוליסה הונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.</p>	<p>ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 במאי 2017 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה. ביום 22 באוגוסט נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש התובע על החלטה זו לבית המשפט העליון. בהחלטה מיום 7 בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד.</p> <p>ביום 4 באפריל 2018 הודיע היועמ"ש, אשר הגיש עמדה בתיק גרניט, כי החליט שלא להתייצב בתיק. התיק בשלב הסיכומים.</p> <p>התובע הגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק עד להכרעה של בית המשפט המחוזי בתיק גרניט. החברה הגישה תגובה ובה התנגדה לבקשת העיכוב הנ"ל.</p> <p>ביום 15 באוגוסט 2018 נתן בית הדין החלטה, לפיה, בשלב זה, לא יעוכבו ההליכים בתיק, והצדדים יגישו את סיכומיהם. ביהמ"ש ציין בהחלטתו כי לאחר הגשת הסיכומים, ככל שטרם תינתן הכרעה בתיק גרניט, הוא ישקול האם לעכב החלטתו עד להכרעה בתיק גרניט.</p> <p>ביום 12 במאי 2020, בטרם הגישה החברה את סיכומיה בתיק, נתן בית הדין החלטה המורה על עיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בתיק גרניט.</p>	50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
12	1/2016 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים נ' מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל	גביית דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושאריות מקרן הפנסיה וזאת מבלי לגלות לעמיתים כי ייגבו מהם דמי ניהול בקשר עם קצבאות אלה ומבלי לגלות כי יגבו בגין קצבאות אלה דמי ניהול בשיעור המקסימלי עם התחלת קבלת קצבת הנכות או השאריות. זאת, בעת שמקבלי הקצבאות, אינם יכולים לנייד את יתרת החשבון האישי או את סכום עתודות הקצבאות שהקרן מחזיקה עבורם, תוך ניצול מצוקתם. הסעדים הנתבעים הינם: סעד כספי של השבה לכל אחד ממקבלי קצבאות הנכות את כל דמי הניהול שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין ולחילופין להשיב לקרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים; לאסור על גביית דמי ניהול מקצבאות נכות ושאריות ולחילופין לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים ולקבעם בשיעור ראוי; לחייב את המשיבות להשיב את ההפרש למקבלי הקצבאות ו/או לקרן ולחייב את המשיבות לבצע גילוי יזום בקשר עם דמי ניהול מקצבאות אלו וכן לקבוע כי התנאי הקבוע בתקנוני הקרן המתיר להן לקבוע מעת לעת את דמי הניהול באופן חד צדדי הוא תנאי מפקח בחוזה אחיד.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות מכל מין וסוג שהוא וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאריות וכן כל עמית פעיל ו/או מבוטח ו/או חבר בקרן פנסיה חדשה שנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות נכות ושאריות.	ביום 29 בינואר 2018 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 בדצמבר 2019 אישר בית המשפט הסדר דיוני של הצדדים, לפיו לא תבוצע פנייה לממונה ולא יערכו חקירות. בהתאם, התיק נקבע לסיכומים. ראה גם תובענות מס 5 ו-10 בסעיף זה לעיל.	התובעת לא העריכה בבקשת האישור את סכום התביעה הכולל לקבוצה נוכח הצורך בקבלת נתונים, אך במסגרת חוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשת האישור, העריכה כי מדובר בסכום גבוה, לכל הפחות 500 מיליון ש"ח.
13	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלים אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשרויות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכופף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים בביטוח חיים ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהובטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים בביטוח חיים אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות. (ג) כל המבוטחים אשר בדוחות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט, הצדדים מנהלים הליך גישור בפלוגתאות מוסכמות.	לא הוערך על ידי התובע.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	10/2016 בית הדין האזורי לעבודה - ירושלים	מבוטח עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כל עמית בקרן "מגדל השתלמות" (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמוזגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 13 במאי 2018 הגישה רשות שוק ההון עמדתה בתיק המציינת כי הגופים המוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מהעמיתים גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי ובלבד שבוצע בהתאם לתקנות. ההליך מצוי בשלב הגשת הסיכומים.</p> <p>יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור").</p> <p>על החלטת האישור הגישו המבקשות באותו הליך בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.</p> <p>לאור החלטת האישור והבר"ע שהוגשה עליה, הגישה מגדל מקפת בקשה לעיכוב הליכים עד להחלטה בבר"ע. בקשת עיכוב הליכים נדחתה על ידי בית הדין לנוכח הטענה כי ההליך דנן מובחן מעובדות ההליך ביחס אליו התקבלה החלטת האישור. בהתאם התיק מצוי בשלב הגשת הסיכומים.</p> <p>ראה גם תובענות מס' 16 ו-18 בסעיף זה להלן.</p>	כ-94 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	10/2016 מחוזי - מרכז	עמית בקופת גמל לקצבה נ' החברה, מגדל מקפת ומבטח סימון	טענה לסיווג שגוי של כספי תגמולים המופקדים בקופות גמל לקצבה, אשר לכאורה יוביל למיסוי יתר של הקצבה שתתקבל מקופות הגמל במועד הזכאות. הסעד המבוקש הראשי הינו צו עשה, שיורה לחברה ולמגדל מקפת לפעול לתיקון הרישומים לשם התאמתם לדין. הסעד החלופי המבוקש הוא פיצוי בסכום שלא הוערך בבקשת האישור. כמו כן התבקש בבקשת האישור צו עשה לשינוי התנהלות המשיבות ביחס לעתיד, כך שידרשו לקבל הוראות סיווג מתאימות.	שתי תתי קבוצות: (1) לקוחות מי מהנתבעות אשר הכספים שהופקדו על ידם או עבורם פוצלו בעת ההפקדה לשתי קופות גמל לקצבה שבניהול מקפת ו/או מגדל, ואשר בשל פיצול זה כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת", כהגדרת המונח בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. (2) לקוחות מי מהנתבעות, שהם עמיתים שכירים בקופת גמל לקצבה שבניהול מגדל מקפת או החברה, אשר הפקידו לקופה כספים על חשבון מרכיב תגמולי העובד, ואשר בשל כך כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת".	ביום 25 בדצמבר 2018 קבע בית המשפט כי הסמכות העניינית לדון בתובענה היא לבית הדין האזורי לעבודה, ובהתאם הועבר הדיון בבקשת האישור כנגד כל המשיבות לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. במסגרת בירור ההליך עוד טרם העברתו לבית הדין האזורי לעבודה הגישה רשות המיסים מענה לשאלות בהתאם לפניית בית המשפט אשר להערכת יועציהן המשפטיים של הנתבעות תומך בעמדתן. כמו כן ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר ביחס למרכיבי חשבון בקופות גמל אשר מתייחס למקרים נשוא התובענה אשר אף הוא לפי הערכת יועציה המשפטיים של הנתבעות, תומך בעמדתן. ביום 2 בדצמבר 2019 דחה בית הדין לעבודה את בקשת האישור כנגד מבטח סימון וקיבל את הבקשה כנגד מגדל מקפת והחברה ביחס לשתי תתי הקבוצות שעבורם הוגשה הבקשה. עילות התביעה בגין מאושרת התובענה כייצוגית: האם מוטלת על הנתבעות חובה לפעול לתיקון "שגיאת מילוי כפול של המכסה לקצבה מזכה" ביחס לחברי תת הקבוצה הראשונה? והאם מוטלת עליהן חובה לפעול לתיקון "שגיאת החישוב השנתי" ביחס לחברי תת הקבוצה השנייה? לאור החלטת האישור הגישו החברה ומגדל מקפת כתב הגנה והחל בירור התובענה לגופה. במסגרת זו קבע בית הדין, ביום 3 במרס 2020, כי יש מקום לקבל את עמדת הרגולטורים הן ביחס לסעדים המבוקשים בתובענה והן ביחס למהלכים רגולטורים חדשים, ככל שקיימים כאלה ועשויים להשליך על המשך ההתדיינות. בהתאם, רשות המיסים ורשות שוק ההון נדרשות להגיש את עמדתן בתיק.	לא ניתן להערכה אך מצוי בסמכותו של בית המשפט (הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח).

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
16	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסות המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי החברה (משתתף ברווחים, "יותר", "מגדלור" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בניגוד לדין ו/או כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לחברה לגבות הוצאות אלו.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמ"ש החליט ביום 15 ביוני 2017 על העברת התיק לבית הדין לעבודה. בהחלטה מיום 19 בפברואר 2018 הפנה בית הדין לממונה מספר שאלות בנושא לקבלת התייחסותו. ביום 24 ביוני התקבל מענה לשאלות. יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור"). על החלטת האישור הגישו המבקשות באותו הליך בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו. בקשה לעיכוב הליכים עד להחלטה בבר"ע נדחתה לנוכח הטענה כי ההליך דגן מובחן מעובדות פסה"ד במחוזי. בהתאם הצדדים הגישו סיכומים בתיק והתיק קבוע להשלמת טיעון בעל פה. ראה גם תובענה מס' 14 לעיל, לרבות עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה וכן תובענה מס' 18 בסעיף זה להלן.	567 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	כסום התביעה ⁴
17	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנוהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין וכן על פי אותה פרקטיקה נהוגה וכתוצאה מכך לא קבלו את ההפחתה בפרמיה.	כ-62 מיליון ש"ח.	
18	2/2017 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל" (הוצאות ישירות), בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרום חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין. הסעדים המבוקשים הם: (א) ליתן צו לפיו התנהלות מגדל מקפת הינה בלתי חוקית, באשר היא מפרה החוזה - התקנון בינה לבין עמיתיה; (ב) לחייב את מגדל מקפת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את הסך המצטבר שנגבה ו/או נוכה מחשבונו בקשר עם כל סוג של הוצאה בקשר עם הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל; (ג) לחילופין לחייב את מגדל מקפת להשיב לנכסי קרן הפנסיה ולנכסי קופות הגמל את כל ההוצאות הישירות שנגבו שלא כדין ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של כספים אלה. (ד) להורות למגדל מקפת להציג באופן ברור ומפורש מעתה ואילך, בכל טופסי ההצטרפות ובכל התקנונים כי בנוסף לדמי הניהול ייגבה ו/או ינוכה סך נוסף בקשר עם הוצאת ישירות וכן לציין את השיעור המקסימלי שיגבה.	כל מי שהוא בעל זכות מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקרן הפנסיה אשר בניהולה של מגדל מקפת החל מחודש יולי 2013 ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור. וכן כל מי שהוא בעל זכות, מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקופת הגמל אשר בניהולה של מגדל מקפת בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור.	כ-287 מיליון ש"ח.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עליות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	כסום התביעה ⁴
19	2/2017 מחוזי-ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים בחברה נ' החברה	טענה לפיה החברה גבתה דמי עריכה או כל תשלום אחר מלקוחותיה בגין העמדת הלוואות בניגוד לטיטת עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא גביית דמי טיפול בהלוואות ובניגוד להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). הסעדים המבוקשים במסגרת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הם: (א) השבת מלוא הסכומים שגבתה החברה מלקוחותיה בניגוד לדיון; ו-(ב) צווים הצהרתיים המורים כי החברה פעלה שלא כדין וכי כל אדם שחויב בגין הסכומים הבלתי חוקיים, יהיה זכאי להשבה של מלוא הסכומים העודפים ששילם.	כלל הלקוחות של החברה שנטלו הלוואה ואשר חויבו בדמי עריכה או כל תשלום אחר כדמי הלוואה או כדמי טיפול בה-7 השנים האחרונות.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 23 בדצמבר 2017 פרסם הממונה הכרעה הכוללת הוראות להשבת דמי הטיפול שנגבו בגין הלוואות בתקופה של 7 שנים קודם ליום 30 בספטמבר 2017. בהכרעה זו צוין כי היא אינה חלה במקרים שבהם מוחזרים דמי הטיפול שנגבו לתיק העמיתים כפי שארע ביחס לחברה. בהמלצת בית המשפט הצדדים קיימו הליך גישור אשר בסיומו, ביום 13 בפברואר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר ביחס לחברה כולל תשלום זניח של גמול ושכ"ט למבקש ובא כוחו. ביום 18 בפברואר 2020 קבע בית המשפט, כי אין מקום לדחות את הסדר הפשרה על הסף והורה על פרסומו והעברתו ליועץ המשפטי לממשלה.	כ-2 מיליון ש"ח.
20	5/2017 מחוזי-ת"א	עובדים של מעסיקים, שהנתבעות מנהלות הסדר שלהם נ' מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה (תיקונים שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) ("חוק הייעוץ"), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015 ו-2016), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הנזק הנטען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהן סיפקו למעסיק שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה ועד שהמעסיק החל לשאת בעלויות התפעול בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ.	בקשת האישור כוללת טענות דומות לאלו שפורטו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, קודמת בזמן, שנמחקה על-ידי ביהמ"ש ביום 28 בנובמבר 2016 לנוכח המלצתו למחוק את ההליך. ביום 2 באוגוסט 2017 הוגשה מטעם המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"), ולחלופין העברתה לבית הדין לעבודה ולקביעת ערובה להוצאות וכן ביום 3 בדצמבר 2017 הגישה מבטח סימון תגובה לבקשת האישור. ביום 20 באוגוסט 2018 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט כי הסמכות העניינית נתונה לבית הדין לעבודה ובהתאם הורה על העברת התיק לבית הדין לעבודה. ביום 20 בינואר 2019 בקשת הסילוק והפקדת הערובה נדחתה. ביום 25 בפברואר הגישו המשיבות בקשה לצירוף נשיאות הארגונים העסקיים כמשיבה לבקשת האישור. בקשה זו נדחתה. מנגד, בקשה מטעם לשכת המסחר תל אביב והמרכז להצטרף כידיד בית המשפט מיום 3 באפריל 2019 התקבלה. עמדת לשכת המסחר, כפי שהוגשה ביום 4 ביולי 2019 לבית המשפט תומכת בעמדת המשיבות. מכתב מטעם נשיאות הארגונים העסקיים התומכת גם היא בפרשנות המשיבות הוגש לתיק על ידי המשיבות. בתיק הוגשו סיכומי הצדדים והתיק כעת ממתין להחלטה בבקשת האישור. ביום 10 באפריל 2020 ניתנה החלטה המורה לצדדים להגיש השלמת טיעון ביחס לטענה בדבר קיומו של הסכם קיבוצי שהוביל לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ וביחס לקיום הליך חקירות קצר לבירור הטענות בקשר לכך.	357 מיליון ש"ח, מתוכם כ-131 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון וסוכנות לביטוח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
21	9/2017 מחוזי-ים	מבוטח נ' החברה ו"אליהו 1959"	<p>לטענת התובעים, הנתבעות אינן מיישמות כנדרש את סעיף 5(ב) בחוק פסיקת ריבית והצמדה ואינן משלמות, כעניין של מדיניות, ריבית (לרבות ריבית פיגורים) והצמדה הנדרשים על פי אותו חוק. הסעדים העיקריים הינם: (א) הצהרה כי הנתבעות הפרו את הוראות הדין, כאשר הן לא הוסיפו לסכומי הכסף ששילמו הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה במקרים בהן הן שילמו סכומים במועד מאוחר למועד הפירעון; (ב) לחייב את הנתבעות בפיצוי בגין הנזקים שנגרמו כתוצאה מהפרה זו; (ג) לחייב את הנתבעות לתקן את מדיניותן מכאן ואילך באופן שהן יחויבו לקיים את הוראות החוק ביחס לתשלום ריבית והצמדה על תשלום חוב פסוק.</p> <p>בנוגע לחלק התביעה אשר הוגשה כנגד "אליהו 1959" בע"מ, הרי שבהתאם להסכם רכישת תיק Run Off בביטוח כללי שרכשה החברה מ"אליהו 1959", בעלת השליטה בחברה ביום 21 באפריל 2016, ככל שהתביעה נגד "אליהו 1959" כלולה בתיק ה-Run Off הרי היא מצויה באחריותה של החברה. היבטים של התביעה שאינם כלולים במסגרת תיק ה-Run Off אם וככל שיהיו לא יועברו לאחריותה של החברה. במסגרת ההסכם לרכישת תיק ה-Run Off נכללו הסדרים בנוגע לכיסוי ביטוח משנה בגין התביעות הכלולות בתיק ה-Run Off אשר נרכש וכן נכללו הסדרי שיפוי במקרים מסוימים.</p> <p>יוער כי - הודעה על כך נמסרה על ידי החברה ל"אליהו 1959". Run Off בביטוח כללי באליהו ראה באור 2.37.ה.2. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.</p>	<p>כל מי ששולמו לו על ידי הנתבעות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרת המונח בחוק פסיקת ריבית והצמדה) מבלי שהתווספו לתשלום הפסוק הפרשי הצמדה וריבית ו/או ריבית צמודה.</p>	<p>עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך, בכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח לצורך סמכות בית המשפט לעניין זה.</p>	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
22	10/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>לטענת התובע לפיה החברה מתעלמת מהוראות הדין לעניין הסדרת הליך השיווק והמכירה של כתבי השירות, וזאת בכך שהחברה משווקת למבוטחים תוכניות ביטוח רכב רכוש הכוללות כחלק אינהרנטי ובלתי ניתן להפרדה כתבי שירות, וזאת מבלי שהיא מציגה ללקוחות את מחיר כתבי השירות במהלך הליך השיווק והן לאחריו, ומבלי שהיא מאפשרת למבוטח לוותר על כתבי שירות ולקבל בתמורה מחיר נמוך יותר שישקף את עלות כתב השירות שהוסר; תוך יצירת התניה בפועל בין רכישת כתבי השירות לתכנית הביטוח; תוך אי מסירת מידע מהימן ושלם למבוטחים בהליך השיווק והמכירה ולאחריו; ותוך אי התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח.</p> <p>הסעדים העיקריים: (א) פיצוי ו/או השבה בגובה הסכומים ששולמו ביתר בגין כתבי השירות שנמכרו במסגרת תכנית הביטוח המקיף ו/או צד ג' לו החברה הייתה עומדת בחובותיה ע"פ דין במסגרת הליך השיווק והמכירה: עלות כתבי השירות שלא היו נרכשים כלל על ידי המבוטחים; הפער בין עלות כתבי השירות ששולמה לחברה על ידי המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח המקיף או צד ג' לבין העלות שהייתה משולמת על ידם לו היו נרכשים מצדדים שלישיים ו/או מהחברה במחיר נמוך יותר ו/או בתנאים עדיפים ולאחר עריכת סקר שוק, (ב) צו עשה שיורה לחברה להציג למבוטחיה במסגרת הליך השיווק של תוכניות הביטוח לרכב (ובכלל) את מחיר כתב השירות בנפרד ממחיר פוליסת הביטוח; שלא להתנות רכישת תכנית ביטוח ברכישת כתב שירות; להורות לחברה לאפשר למבוטחיה שלא לרכוש את כתבי השירות ו/או חלקם במסגרת תכנית הביטוח תוך הפחתת עלותם מעלות תכנית הביטוח באופן שיזיל את עלות תכנית הביטוח בהתאם.</p>	<p>כל מי שרכש מהחברה כתבי שירות במסגרת פוליסת הביטוח רכוש רכב, צד ג' או מקיף, תוך שהחברה הפרה את הוראות הדין ביחס להליך השיווק והמכירה של כתבי השירות; וזאת בתקופה שהחלה 7 שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד למועד מתן פסק דין סופי בתובענה.</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט הצדדים קיימו מגעים לסיום ההליך בהסדר פשרה. המגעים נשאו פרי וביום 5 באוגוסט 2019 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, הכולל פעולות שעל החברה לבצע, לרבות החזר כספי לחלק מהמבוטחים כפי שנקבע בהסדר. ביום 6 באוקטובר 2019 הורה בית המשפט על העברת העתק מהסדר הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה.</p>	לא הוערך על ידי התובע.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
23	12/2017 מחוזי - ים	מועמדים שביקשו להתקבל לביטוח נ' החברה, חברות ביטוח נוספות וקופות חולים מכבי ושירותי בריאות כללית	סירוב לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטוסיטי בביטוח סיעודי; קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות; אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות עליו וכן הסירוב איננו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות (להלן: "חוק השוויון"), מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטח), ("תקנות השוויון"). הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם: מתן צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את חוק השוויון והתקנות; מתן צו עשה המורה למשיבות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה, לקבוע נוהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידי ללא משוא פנים לבעלי מוגבלויות, על בסיס הוראות חוק השוויון; מתן צו עשה למשיבות למלא אחר הוראות הדין ואחר ההכרעה העקרונית של הממונה הקובעים הליך מסודר בכל הנוגע לסירוב להענקת ביטוח; מתן צו עשה שיוורה למשיבות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים שאוזכרו לעיל; פיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לאמור בסעיף 19 נ"א (ב) לחוק השוויון בפיצויים ללא הוכחת נזק ובמידת הצורך אף בפיצוי בנזק לא ממוני; פיצוי חברי הקבוצה בגין נזק ממוני.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהמשיבות וקיבלו מהמשיבות יחס שונה ומפלה שלא כדין ו/או לא נמסרה להם תשובה מפורטת אודות מתן היחס השונה בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביולי 2018 הגישה קופת חולים כללית בקשה למחיקת התובענה כנגדה על הסף וביום 20 באוגוסט 2018 בקשת סילוק הוגשה גם על ידי מכבי שירותי בריאות. ביום 24 באוקטובר 2018 בית המשפט המליץ לצדדים לקיים הליך הידברות, לרבות במסגרת של גישור. בהתאם לכך הצדדים קיימו ביניהם הליך הידברות. ביום 11 באפריל 2019 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בתביעה אחרת נגד החברה שעוסקת בסוגיה דומה, התומכת בעמדת חברות הביטוח ("עמדת היועמ"ש). החברה הגישה בקשה לבית המשפט לצרף עמדה זו בתיק. ביום 19 ביוני 2019 הורה בית המשפט כי היועמ"ש יגיש את עמדתו גם בהליך זה ואפשר לו, ככל שרצה, להתייצב גם בהליך זה. ביום 8 בינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה, כי אין בכונתו להתייצב בהליך והוא מפנה לעמדת היועמ"ש שהוגשה כאמור בתיק אחר נגד מגדל. ביום 29 במרס 2020 דחה בית המשפט את בקשת המבקשים לגילוי מסמכים, ככל שהיא נוגעת לחברה תוך צידוד בעמדת חברות הביטוח כי בקשת האישור עוסקת במחלוקת משפטית - מעמדן של הנחיות מבטחי המשנה - האם הן מהוות "מידע אחר" כהגדרתו בחוק השוויון, תוך הפנייה לעמדת היועמ"ש. כמו כן, דחה בית המשפט, באותה החלטה, את בקשתן של קופות החולים לדחייה על הסף וקבע כי הבקשות לסילוק תידונה במסגרת ההחלטה בבקשת האישור.	למענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי שקלים חדשים לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום שבסמכות בית המשפט המחוזי.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עלילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
24	1/2018 מחוז - מרכז	חברה לתועלת הציבור נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>אי תשלום תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים שבהם הנזקים לא תוקנו בפועל.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הם: (א) הצהרה כי הימנעות הנתבעות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית שלא כדין; (ב) ליתן צו המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול במסגרת תגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן; כאשר כתוצאה מכך, גם באותו המקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", יחויבו הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק, לרבות המע"מ. ובאשר לחברי תת הקבוצה לכלול בתגמולי הביטוח כאמור גם את המע"מ בשיעור שאינו מקוזז על ידי חברי תת הקבוצה; (ג) לחייב את הנתבעות בתשלום הפיצוי לחברי הקבוצה; (ד) בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בס"ק ג' לעיל, היה יפסק כי הפיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין, עותרת התובעת להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.</p>	<p>כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון.</p> <p>כמו כן, מבקשת התובעת להגדיר לקבוצה תת הקבוצה כדלקמן; כל חברי הקבוצה אשר זכאים בניכוי מס תשומות חלקי.</p> <p>תובעת להחריג מחברי הקבוצה חברים אשר זכאים בניכוי מס תשומות מלא, בשל שימוש עסקי ברכבם (כגון: בעלי מוניות, אוטובוסים או משאיות).</p>	<p>תובענה זו ובקשת האישור שנלוות לה הוגשו באותה עילה בגינה הוגשו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות (במסגרת ת"צ 55177-05-15) ("התביעה הקודמת") אשר נמחקה.</p> <p>החברה הגישה בקשה לסילוק של בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"). ביום 14 במאי 2018 קבע בית המשפט כי הסוגיות שהועלו בבקשת הסילוק מצריכות בירור עובדתי וראייתי, אשר מקומו בשלב הדין בבקשת האישור ולא במסגרת בקשת הסילוק.</p> <p>ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בשלב דיוני ההוכחות.</p>	<p>להערכת התובעת הפיצוי לחברי הקבוצה מהחברה בגין כל שנה הינו בסך כ-13 מיליון ש"ח וכנגד כל החברות הינו כ-82 מיליון ש"ח לכל שנה. תקופת הפיצוי המבוקשת היא מה-4 ביוני 2001 עד שפורסם פסק הדין בעניין ע"א 1772/99 זלוצין נגד דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 203, או לחילופין למשך תקופה שמאז הגשת התביעה הקודמת שהוגשה כנגד הנתבעות באותה העילה במסגרת ת"צ 55177-05-15 או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
25	3/2018 ביה"ד האזורי לעבודה - ת"א	עמיתים של קרנות ביניהם מקפת נ' מגדל מקפת וקרנות פנסיה נוספות	טענה בדבר קיומה של חובה אקטיבית של גילוי יזום הכולל הסבר לעמיתים רווקים שביטוח שאירים הינו מוצר ביטוחי חסר כל ערך עבורם ועל כן מומלץ להם להימנע מרכישתו ומתשלום דמי ביטוח עבורו. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה כוללים: ליתן צו עשה המורה לנתבעות לזקוף לטובת קופת החסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שאירים, בתוספת התשואה שהיו חברי הקבוצה מקבלים על הכספים אלו אילו הם היו נזקפים לטובת קופת החסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שמצטרף או מצורף לקרן כי אם אין לו שאירים מוטב לו "לוותר" על רכישת ביטוח שאירים; וכן ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שהן מעבירות אותו למסלול ביטוח שאירים על פי הוראות החוזר, כי אם אין לו שאירים מוטב לו להודיע שהוא "מוותר" על רכישת ביטוח שאירים.	כל מי שאין לו שאירים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת בידי מי מהנתבעות ואשר הקרן גבתה מהם דמי ביטוח בגין ביטוח שאירים למרות שאין לו שאירים.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, וקבוע לחקירות המצהירים.	לא הוערך על ידי התובעים.
26	1/2019 מחוזי - תל אביב	מבוטחת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי דחיית תביעה בפוליסת תאונות אישיות, במקרה של אשפוז בבית חולים בעל אוריינטציה שיקומית, בהסתמך על הגדרת הפוליסה למונח בית חולים ככזה שאינו כולל ב"ח שיקומי, הינה שלא כדין. לטענת התובע מדובר בסייג לכיסוי שהוצג באופן מטעה ו/או לא נוסח כראוי.	הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה לקוחות מגדל שרכשו פוליסת בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי מוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי.	הוגשה תגובת החברה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. המבקשת חזרה בה מטענתה להטעיה אישית, ובהתאם הוחלט לוותר על חקירות. הוגשו סיכומים בבקשת האישור. לאחר הגשת סיכומי תשובה מטעם המבקשת, התיק יעבור להחלטת בית המשפט בבקשת האישור.	בשלב זה מוערך בכ-24 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
27	1/2019 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	עניינה של התובענה בטענות כי הנתבעות שלא כדין, משיבות את החלק היחסי של דמי הביטוח בגין פוליסות רכב ודירה שבוטלו, באיחור של למעלה מ-14 יום ונמנעות שלא כדין מהוספת ריבית צמודה בעת איחור בהשבת דמי ביטוח. כן נטען כי מגדל ונתבעת נוספת נמנעות גם מהשבה מלאה של הצמדה למדד.	הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מי שקיבל מהנתבעות החזר יחסי של דמי ביטוח בהתאם לחוזי הביטוח ולתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), תשמ"ו-1986, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח רכב מנועי), תש"ע-2010 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), תשמ"ו-1986 (להלן: "התקנות"), באיחור של למעלה מ-14 יום מיום ביטול הביטוח;	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-4 מיליון ש"ח.
				קבוצה נוספת אותה מבקשים התובעים לייצג היא של מבוטחי מגדל ונתבעת נוספת אשר קיבלו לטענת התובעים בניגוד לדין החזר יחסי של דמי הביטוח בצירוף הצמדה חסרה. (להלן: "חברי הקבוצה").		

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
28	4/2019 בי"ד אזורי לעבודה תל אביב	עובדת לשעבר נ' מבטח סיימון	עניינה של התובענה בטענות כי מבטח סימון משלמת הפרשות לפנסיה בחסר ושלא בהתאם לצו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות ("צו ההרחבה"), אשר נטען לגביו בתובענה כי הוא חל בענף הביטוח וכן בטענה כי מבטח סיימון אינה משלמת לעובדים המקבלים עמלות ו/או שכר לפי תפוקה ("עמלות מכירה") זכויות סוציאליות בגין רכיבים אלה. הסעד העיקרי הנתבע הינו סעד כספי וכן סעד הצהרתי המורה למבטח סיימון לחדול מלהפר את זכויות חברי הקבוצה.	הקבוצות אותן מבקשת התובעת לייצג הינן כדלהלן: (1) כל עובדי מבטח סיימון, אשר הועסקו מחדש מרס 2012 ואשר לא שולמו עבורם הפקדות בהתאם לצו ההרחבה, לרבות בגין עמלות מכירה, וכן לא שולמו להם זכויות סוציאליות בגין עמלות מכירה; (2) כל עובדי מבטח סיימון, אשר קבלו עמלות מכירה והשכר הקובע שלהם לחופשה שנתית, מחדש מרס 2016, לא כלל רכיב זה.	13 מיליון ש"ח.	
29	5/2019 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא קיבלה אישור כנדרש בדין לשיעור דמי הביטוח בגין השבת הכיסוי הביטוחי בביטוח מקיף לרכב לקדמותו, לאחר ששולמו תגמולי ביטוח בגין מקרה ביטוח שבו לא נגרם לרכב אבד גמור ("דמי קימום"). לחילופין טוען התובע כי הנוסחה שבה מגדל עושה שימוש לחישוב שיעור דמי הקימום, הינה בלתי סבירה בעליל או לחילופין מגדל מיישמת נוסחה זו באופן בלתי סביר בעליל.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהיו ו/או שהינם בעלי פוליסת ביטוח מקיף לרכב של מגדל אשר בתקופה של 7 השנים שקדמו להגשת התובענה, שילמו דמי קימום ו/או נגבו מהם דמי קימום.	כ-346 מיליון ש"ח או לחילופין כ-312 מיליון ש"ח או לחילופין כ-176 מיליון ש"ח.	
30	5/2019 מחוזי תל-אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות הכוללות נוסחת השתתפות ברווחים עם נוסחת RM, החברה אינה משלמת את מלוא התשלומים כמתחייב מפוליסת הביטוח ומהוראות הדין, ובכלל זאת את מלוא חלקם של המבוטחים ברווחים מכוח הפוליסות וכן בטענה להפרת חובות הגילוי והדיווח למבוטחים בקשר לפוליסה וזכויותיהם מכוחה.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל המבוטחים או שהיו מבוטחים בחברה, ואשר קיבלו תשלומים על פי פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים בהן מופיעה נוסחת RM.	692 מיליון ש"ח.	

בבקשה, נסמך התובע על החלטה המאשרת תביעה ייצוגית כנגד חברת ביטוח אחרת לגבי פוליסות שנהוגות באותה חברה בעילות דומות.

תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
31	5/2019 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת אובדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מסרבת להכיר באובדן כושר עבודה הנובע מניתוח מניעתי ו/או הצורך בו כמקרה ביטוח על פי הפוליסה, הכולל דרישה של מחלה או קרות תאונה.	כל אדם שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי מסוג אובדן כושר עבודה, שבו מחלה מהווה מקרה ביטוח, אולם המשיבה מיאנה להכיר בחבותה כלפיו למרות שקיים צורך רפואי בביצוע הניתוח, וזאת בנימוק שאין צורך ממשי לבצעו ו/או על יסוד הטענה לפיה אובדן כושר העבודה נובע מעצם ביצוע ניתוח שהינו מניעתי כאשר לא ארעה כל מחלה ו/או על יסוד כל נימוק אחר.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-566 מיליון ש"ח.
32	6/2019 מחוזי - תל אביב	צד ג' של מבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה משלמת ריבית על תגמולי ביטוח בחלוף 30 יום מיום מסירת התביעה. מדובר בתביעת המשך לתביעה המפורטת בסעיף 5 לעיל ("התביעה הראשונה"), והיא הוגשה, כטענת המבקש, למען הזהירות בלבד למקרה שביהמ"ש ידחה את בקשתו להרחבת הקבוצה עד למועד מתן פסק הדין שם.	כל מי שקיבל ו/או יקבל, במהלך התקופה שתחילתה ביום 31 באוגוסט 2015 (לאחר מועד החלטת האישור בתובענה הראשונה) ועד למתן פסק הדין בתובענה זו, תגמולי ביטוח ממגדל בביטוח, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 3 בנובמבר 2019 הגישה החברה בקשה לעיכוב הליכים עד למתן החלטה בתביעה הייצוגית הראשונה ביחס להרחבת הקבוצה, כמפורט לעיל. ביום 26 בדצמבר 2019 בית המשפט קבע כי בשלב זה טרם תינתן על ידו החלטה בבקשת העיכוב, ועד למתן החלטה כאמור, לא תגיש החברה תגובה לבקשת האישור. בקשת העיכוב והתיק קבועים לדין מקדמי.	90 מיליון ש"ח.
					לתובענה הראשונה, ראה תובענה מס' 4 בסעיף זה לעיל.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
33	6/2019	מבוטחת בפוליסת אבדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפחיתה שלא כדין מתגמולי הביטוח, המשולמים בפוליסות משתתפות ברווחים הכוללות כיסוי למקרה של אובדן כושר עבודה ו/או שחרור מתשלום פרמיה, סכומים בגין "ריבית תעריפית" החל מהתשלום ה-25. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.	מבוטחים או שהיו מבוטחים, בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, הכוללות מנגנון להצמדת תגמולי הביטוח ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה-25, אשר החברה שילמה להם תגמולי ביטוח ו/או שחררה נספחי חסכון מתשלום פרמיות, לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מן התשואה, החל מהחודש ה-25, ריבית, למעט מבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, אשר בפוליסות על פיהן בוטחו צוין במדויק ובהבלטה מיוחדת בסעיף ההצמדה עצמו שיעור הריבית שתנוכה, ובלבד שאין מופיעות המילים "לפיה חושב סכום הפיצוי החודשי".	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	1.5 מיליארד ש"ח.
34	7/2019	צד ג' שנפגע ממבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי כאשר צד ג' בוחר לממש את זכותו ולא לתקן את הרכב הנפגע, החברה מפחיתה באופן שרירותי ואחיד מסכומים שנקבעו בחוות דעת שמאי בגין חלקים שניזוקו באופן המחייב את החלפתם ואשר לא הוחלפו בפועל, שווי ניצולת השרידים, וזאת מבלי להציג חו"ד שמאי נגדית מטעמה ועל אף שאין לשרידים כל ערך.	ביחס לסעדים הכספיים - כל צד שלישי שנפגע ממבוטח בחברה בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר לא שולם לו מלוא שווי החלקים שלא תוקנו, מבלי שמגדל הציגה חו"ד שמאי ערוכה כדין וכן כל מבוטח אשר מגדל הפחיתה לו משווי החלקים שלא תוקנו מבלי שצורפה חו"ד שמאי כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה או לחילופין 3 שנים. ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	11.5 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
35	2/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה העלתה את דמי הניהול למבקש מעבר לשיעור שהוסכם עמו, באופן חד- צדדי, ומבלי שביקשה וקיבלה הסכמה להעלאה זו. בין אם מדובר בתקלה או בשיטת מצליח על החברה להשיב את שיעור דמי הניהול שנגבו ביתר על ידה. במסגרת הבקשה ציין, המבקש, כי בקשה לאישור בגין פרקטיקה זהה תלויה ועומדת כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר במסגרתה הוגש לאישור בית הדין הסכם פשרה בו התחייבה אותה חברת ביטוח להשיב את שיעור דמי הניהול של חברי הקבוצה לשיעור שהוסכם עימם במקור וכן להשיב לחברי הקבוצה סך של 67.5% מסך דמי הניהול שנגבו על ידה ביתר.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עילות חוזיות של הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובות נאמנות, הטעייה והפרת חובה חקוקה.</p> <p>הסעד העיקרי הנטבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת מלוא הכספים שגבתה מגדל מחברי הקבוצה בגין דמי ניהול שנגבו מעבר לדמי ניהול שצינו במסגרת הפוליסה ו/או בניגוד להוראת הרשות המוסכמת ו/או בניגוד להוראת הדין.</p>	<p>כל לקוחות החברה בפוליסות ביטוח מנהלים, אשר נגבו מהם דמי ניהול בשיעור הגבוה מהשיעור הנקוב בפוליסה ו/או בדף פרטי הביטוח ו/או בניגוד להוראות הממונה על הביטוח במשרד האוצר (או כל רשות מוסכמת רלוונטית אחרת) ו/או בניגוד לחוק חוזה ביטוח (או כל הוראת דין רלוונטית אחרת).</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת לא הוערך על ידי המבקש.</p>	
36	3/2020	מועצה ישראלית לצרכנות נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה המובטח בנספח המצורף לפוליסה ו/או בהתאמה לו, אשר נמכר לבעלי פוליסת ביטוח מנהלים הונית, ומכוחו ניתן להמיר את סכום הביטוח ההוני בקצבה (גימלא) ששיעורה מובטח לפי מקדם קצבה. התובעת טוענת, כי מגדל מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס לחלק קטן מצבירת המבוטח, ואילו ביחס למרבית הכספים היא ממירה על פי מקדם המרה חדש שלא בא זכרו בנספח - מקדם המקצץ את קצבתו של המבוטח.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תם הלב והאמון מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים.</p> <p>הסעדים העיקריים הנטבעים הינם: פיצוי בגובה הפרש בין הקצבה ששולמה בפועל לחברי הקבוצה לבין הקצבה שצריכה היתה להיות משולמת להם אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדין; להורות למגדל לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.</p> <p>יצוין, כי תביעה זו הוגשה לאחר שתביעה באותו עניין הסתיימה בבקשת הסתלקות של המבקש ובהחלטת בית המשפט ביום 13 במרס 2020 על מחיקת התביעה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>כל מי שהתקשר עם החברה בהסכם להבטחת קצבה בנספח לפוליסת ביטוח מנהלים הוני (תהא כותרתו אשר תהא) שקיבל בפועל ו/או עתיד לקבל מהחברה סכום קצבה שחלקה ו/או כולה מחושב לפי מקדם הגבוה מזה הנקוב בנספח (לרבות נגזרותיו של אותו מקדם הנקוב בנספח).</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת לכל עשרות מיליוני ש"ח.</p>	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
37	3/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	יורשים של עמיתה הפנסיה נ' מגדל מקפת	עניינה של התובענה בטענה כי מגדל מקפת אינה מיידעת את העמיתים, בעת שהם מגישים בקשה לתשלום פנסיה נכות, כי בהתאם להוראות תקנון קרן הפנסיה, אם יוחמר מצבם הבריאותי למצב סיעודי הם זכאים לתוספת קצבת נכות סיעודית. בכך, לטענת התובעים, פוגעת מגדל מקפת ביכולתם של עמיתי הקרן הזכאים לתוספת הקצבה הסיעודית, לעתור לכך ולעמוד על זכויותיהם המגיעות להם על פי תקנון הקרן.	כל עמיתי מגדל מקפת שפנו בתביעה לתשלום פנסיה נכות ולא יודעו כדין על הזכות לקבלת תוספת קצבה במקרה של סיעוד, בתקופה שהחלה שבע שנים לפני הגשת בקשת האישור, ועד למועד אישור הבקשה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	30 מיליון ש"ח.
			עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת חובות האמון, הגילוי והיידוע החלות על מקפת כחברה מנהלת של קרן פנסיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת הסכם, תרמית.			
			הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: לחייב את מגדל מקפת ליידע את כלל חברי הקבוצה שפנו אליה בלשון ברורה ופשוטה בדבר זכאותם התקונית לקבלת תוספת קצבה סיעודית במקרה של סיעוד; להעביר את קצבאות הנכות הסיעודית להם היו זכאים חברי קבוצה שנפטרו כבר לידי שאריהם בצירוף ריבית והצמדה כדין; לחייב את מגדל מקפת להוסיף לטפסי התביעה מכאן ואילך סעיף בטופס המבקש התייחסות העמית למצבו הסיעודי; לפצות את כלל חברי הקבוצה בסכום של 15 מיליון ש"ח בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם, הפגיעה באוטונומיה שלהם ובזכותם לחיות בכבוד בשעתם הקשה ביותר.			
38	4/2020 מחוזי - חיפה	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן מהותי ביותר עקב הגבלות התנועה שהוטלו על אזרחי ישראל כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לצניחה דרמטית בהיקף הנסועה של אזרחי ישראל, וזאת החל מיום 8 במרס 2020 ועד להסרה מוחלטת ומלאה של הגבלות התנועה האמורות ("התקופה הקובעת").	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה הקובעת או חלק ממנה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	125 מיליון ש"ח.
			עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות.		לתובענות נוספות באותו עניין ו/או עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 39-41 בטבלה להלן.	
			הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: השבת הפרמיה העודפת שגבו הנתבעות מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות כדוגמת המאורעות נשאו התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.			

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
39	4/2020 מחוזי - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) ומבוטח בפוליסת ביטוח תכולת דירה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש) ובפוליסות ביטוח תכולת דירה, וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת באופן משמעותי, כנטען בתובענה, בשל שינוי נסיבות קיצוני שנגרם כתוצאה ממגפת הקורונה, אשר בעקבותיה הוטלו הגבלות תנועה על אזרחי ישראל וכתוצאה מכך פחתו משמעותית עבירות התפרצות לבתים והיקף הנסועה ברכבים, וזאת החל מיום 19 במרס 2020, המועד בו פורסם על כניסתן לתוקף לראשונה של תקנות לשעת חירום (הגבלת פעילות), תש"פ - 2020. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות. הסעדים העיקרי הנתבע הינו סעד כספי להשבת דמי הביטוח שנגבו ביתר כתוצאה מהפחתת הסיכון כנטען בתובענה.	כל מי שהתקשר עם מגדל בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי תכולת דירה ושבוועד הקובע להגשת התובענה החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל ממגדל החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון כמפורט בתובענה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. 92 מיליון ש"ח לתובענות נוספות באותו עניין ו/או עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריט מס' 38 בטבלה לעיל וכן פריטים מס' 40-41 בטבלה להלן.	
40	4/2020 מחוזי - מחוז מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן דרמטי עקב הגבלות התנועה שהוטלו על אזרחי ישראל כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לירידה דרסטית בתאונות הדרכים, וזאת החל מיום 12 במרס 2020. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה ועוולת הרשלנות. הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת דמי הביטוח שנגבו ביתר כתוצאה מהפחתת הסיכון כמתואר לעיל והפחתת דמי הביטוח כל עוד יופחת הסיכון הביטוחי של הנתבעות כתוצאה ממיגפת הקורונה.	כל מבוטחי הנתבעות שהחזיקו מיום 12 במרס ועד למועד הגשת התובענה בביטוחי רכב (ביטוח חובה ו/או ביטוח רכוש ובכלל זה מקיף או צד ג') ואשר לא קבלו החזר כספי ו/או הפחתה של דמי הביטוח ביחס לתקופה הרלוונטית בשיערו ובסכום התואם את הפחתת הסיכון הביטוחי.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. 106 מיליון ש"ח לתובענות נוספות באותו עניין ו/או עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 38-39 בטבלה לעיל וכן פריט מס' 41 בטבלה להלן.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
41	4/2020 מחוזי- חיפה	מבוטח בפוליסת אחריות מעבידים וביטוח צד ג' נ' החברה, חברות ביטוח נוספות	<p>עניינה של התובענה בטענה כי בעקבות החלטות הממשלה לצמצום דרמטי של כלל הפעילות במשק עקב התפרצות מגיפת הקורונה, הסיכון אליו חשופות הנתבעות בביטוחי אחריות מעבידים וביטוח צד ג' שנכללים בפוליסות ביטוח של בתי עסק, פחת באופן מהותי ביותר, בתקופה הקובעת, כהגדרתה להלן, וזאת לאור ירידה במספר העובדים, הספקים והלקוחות שפוקדים את בתי העסק. למרות זאת, ובניגוד, כביכול, לחובת הנתבעות על פי דין, נמנעות הנתבעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות האמורות.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה ועוולת הרשלנות.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד כספי להשבת הפרמיה העודפת שגבו ועדיין גובות הנתבעות, כנטען בתובענה, מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בפעילות בתי עסק בנסיבות כדוגמת המאורעות נשוא התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.</p>	<p>כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח עסק הכולל ביטוח אחריות מעבידים ו/או ביטוח צד ג' בתקופה שתחילתה ביום 15 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות שהוטלו על תשובי ישראל עקב וירוס הקורונה (להלן: "התקופה הקובעת").</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. לתובענות נוספות בעניין דומה בקשר עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 38-40 בטבלה לעיל.</p>	11.5 מיליון ש"ח.
42	4/2020 בית הדין האזורי לעבודה - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה נ' החברה וחברת ביטוח נוספת	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי בפוליסות אובדן כושר עבודה שנרכשו לפני שנת 2017 לגיל הפרישה החדש שנקבע בשינוי התחיקתי בשנת 2004 וכן מסרבות לשלם לאותם מבוטחים תגמולי אובדן כושר עבודה עד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חוק חוזה ביטוח, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תם הלב והאמון מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, הפרת הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תרמית.</p> <p>הסעד העיקרי הינו חיוב הנתבעות להשיב לתובע ולכל חברי הקבוצה תגמולי אובדן כושר עבודה שלא שולמו להם מגיל 65 ועד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים.</p>	<p>כל מי שהתקשר עם הנתבעות בביטוח אובדן כושר עבודה לפני 2017 והמשיבות סיימו את ההתקשרות עימו בהגיעו לגיל 65, ומנעו ממנו הארכת הכיסוי הביטוחי עד גיל 67 למי שהינו שכיר, ועד גיל 70 לעצמאי, בהתאם לגיל הפרישה החדש מ-2004.</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.</p>	<p>סכום התביעה המשוער בגין הנזק המיוחס ביחס לכלל הנתבעות עומד על סך של 540 מיליון ש"ח.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
43	5/2020 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור העמיתים, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה ו/או שהרישום בעניינן שגוי. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת תקנון הקרן, הפרת חובת תום הלב, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), חוק הגנת השכר, פקודת מס הכנסה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, רשלנות, פגיעה באוטונומיה, גזל וחוק הגנת הצרכן. הסעדים העיקריים הינם: להורות לנתבעות להפסיק לאלתר את שלילת הטבת המס הלא חוקית; להורות על השבה ו/או תשלום כמפורט בתובענה, לכל חברי הקבוצה ו/או הציבור; להורות על הנתבעות לעדכן את כל הדוחות השנתיים שבעניינם נעשה סיווג שגוי של הפרשות מכל טעם שהוא.	כלל לקוחותיהם של הנתבעות בעבר ובהווה, אשר הנתבעות ניהלו ו/או מנהלות בעבורם קרן השתלמות ואשר הנתבעות סיווגו את ההפרשות שהועברו בעבורם כחייבות במס בניגוד לדין ו/או שהרישום בעניינם שגוי (בין אם נוכח בגינן מס בפועל ובין אם טרם נוכח).	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	לא ניתן להעריך.
44	5/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל-אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי מגדל, כביכול, ניתנה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים, כביכול, לרכישה מתוך הפקדות המעביד, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו מיום 1 באוגוסט 1999 ועד ליום 31 בדצמבר 2013 (להלן: "התקופה הרלוונטית"). עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה (תקנות מס הכנסה) ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צווי עשה, אשר יורו למגדל להעביר את הכספים שנגבו ביתר לתוך חשבון החסכון של חברי הקבוצה המנוהל בקופת/ות הביטוח שעל שמם המנוהלים עד ידה, או לחשבון הבנק של חברי הקבוצה או יורשיהם, בצירוף התשואה שנצברה בקופה ממועד הפקדתו של כל תשלום יתר ועד למועד השבתם וכן להפסיק את הגבייה מכאן אילך מעבר לקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה").	כל מבוטחי המשיבה, אשר קופת הביטוח שלהם נפתחה בתקופה הרלוונטית, ואשר נוכח על ידי מגדל לטובת כיסוי ביטוחי סכום בשיעור העולה על 10% מסכום הפקדותיו של חלק המעביד מאותן הפקדות, החל משבע השנים שקדמו ליום הגשת בקשה זו ועד ליום בו תפסיק מגדל את הניכויים הפסולים או עד ליום אישורה של התביעה כייצוגית, המוקדם מבין השניים. כל זאת, למעט מבוטחים כאמור אשר בקשו כי תחול עליהם הוראת תקנה 45 לתקנות מס הכנסה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	לא ניתן להעריך.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התיבעה	סכום	פירוט
1	7/2017	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לפיה החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה הנקוב בנספח המצורף לפוליסת ביטוח מנהלים הונית ו/או בהתאמה לו. נטען כי החברה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס להפרשות המעביד לתגמולים, ואילו ביחס ליתר הכספים שבפוליסה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם קצבה נחות.	לא הוערך על ידי התובע.	ביום 31 באוקטובר 2019 הגיש המבקש בקשה להסתלקות חד צדדית מבקשת האישור, תוך שנטען בבקשה כי באי כוח המבקש מחפשים תובע חלופי להגשת התובענה מחדש. החברה הגישה את התנגדותה לבקשת ההסתלקות ובקשה כי תינתן בבקשה החלטה לגופה לאור השלב המתקדם בו הוגשה הבקשה. ביום 13 במרס 2020 ניתן פסק הדין המאשר את בקשת הסתלקות של התובע, ובכך הביא לסיימה של בקשת האישור, תוך שהוא מחייב את המבקש בהוצאות לטובת החברה.
2	12/2018	עמותה לקידום חברה הוגנת נ' החברה	הסעדים המבוקשים הינם: (א) (א) להורות לחברה לשלם לכל עמית החבר בקבוצה, אשר קיבל קצבה שחושבה או שחלקה חושב לפי מקדמים גבוהים מאלו המפורטים בנספח ו/או מן המקדמים הנגזרים מאלה הנקובים בנספח, פיצוי בגובה ההפרש בין הקיצבה ששולמה לו בפועל לבין הקיצבה שצריכה הייתה להיות משולמת לו אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדין. (ב) לצוות על החברה לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.	התובעת ציינה בתובענה כי אין באפשרותה להעריך כעת את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה, אולם ציינה כי היא מעריכה שמדובר במיליוני שקלים ומעל 2.5 מיליון ש"ח.	ביום 10 באפריל 2019 הגישה החברה בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 18 ביוני 2019 הבקשה תידון במסגרת ההחלטה בבקשת האישור. ביום 16 בספטמבר 2019 הגישה החברה תשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת הליך בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית המליץ בית המשפט למבקשת, בקדם משפט שהתקיים ביום 9 בדצמבר 2019, להסתלק מהבקשה והורה למבקשת להודיע אם היא עומדת על המשך ניהול התיק. בהתאם, ביום 8 במרס 2020 הגישה המבקשת בקשת הסתלקות מבקשת האישור, ללא צו להוצאות. ביום 17 במרס 2020 השיבה החברה לבית המשפט, כי היא מסכימה להסתלקות ועתרה לפסיקת הוצאות. ביום 1 באפריל 2020 ניתן פסק דין המקבל את בקשת הסתלקות ובכך בקשת האישור באה על סיומה.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. הליכים משפטיים אחרים

להלן מתוארות תובענות מהותיות אחרות, סכום התביעות מוצג נכון למועד הגשתן.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	1/2018 מחוזי - מרכז	התעשייה האווירית לישראל בע"מ נ' פלתורס סוכנויות ביטוח בע"מ (חברה נינה של החברה, "פלתורס") וכנגד נתבעות נוספות	<p>תביעה לתשלום יתרת תגמולי הביטוח בקשר עם אובדנו המוחלט של הלוויין "עמוס 6" (להלן: "הלוויין") בתוספת ריבית מרבית לפי סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח (להלן: "הריבית"). על פי הנתען בתובענה, המבטחים בפוליסת טרום השיגור של הלוויין (הנתבעים אף הם בתביעה) חבים כלפי התעשייה האווירית לישראל במלוא יתרת תגמולי הביטוח שטרם שולמו על ידיהם בתוספת הריבית. עוד נטען בתובענה, כי פלתורס וחברת Marsh Ltd. (להלן: "מארש"), אשר על פי הנתען בתובענה שימשו בהתאמה, כסוכן ביטוח וכברוקר בקשר עם פוליסת טרום השיגור כאמור, הפרו את חובותיהן כלפי התעשייה האווירית וחבות אף הן במלוא יתרת תגמולי הביטוח, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים.</p> <p>עיקר עילות התביעה הנתענות כלפי פלתורס במסגרת התובענה הן: הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובות סוכן ביטוח והתרשלות.</p> <p>בעקבות הסכם פשרה שנחתם בין תע"א לבין פלתורס והמבטחים (להלן: "הסכם הפשרה"), ביום 11 בדצמבר 2019 הגישה תע"א תביעה מתוקנת כנגד מארש בלבד לתשלום ההפרש בין תגמולי הביטוח להם הייתה זכאית תע"א לבין סכום הפשרה ששולם ("התביעה המתוקנת"). ביום 23 בפברואר 2020 הגישה מארש הודעת צד שלישי כנגד המבטחים ופלתורס.</p> <p>לטענת מארש, המבטחים חבים בתשלום מלוא תגמולי הביטוח, שכן הניסוי שגרם לאבן הלוויין לא היה בגדר החמרה מהותית בסיכון שהצדיק תשלום פרמיה נוספת; ולחלופין - פלתורס אחראית לתשלום בשל הפרת חובותיה כסוכנת הביטוח של תע"א ובשל ההסכם בין מארש לבין פלתורס לפיו פלתורס אחראית ליעוץ לתע"א.</p>	<p>סכום התביעה (כולל הריבית) הועמד על סך של כ-303 מיליון ש"ח. יחד עם זאת, על פי המצוין בתובענה, על המבטחים לשלם לתעשייה האווירית סכום נוסף של 21 מיליון דולר, בתמורה להגשת התובענה נגד כלל הצדדים המעורבים (לרבות פלתורס ומארש).</p> <p>על פי דיווחיה של התעשייה האווירית, הסכום האמור אכן שולם לה על ידי המבטחים בחודש מרס 2018, והוא אמור להיות מנוכה מסכום התביעה, כך שזה צפוי לעמוד על כ-231 מיליון ש"ח.</p> <p>סכום התביעה המתוקנת ובהתאם - הסכום הנתבע במסגרת הודעת צד שלישי מטעם מארש - הועמד על סך של כ-55.5 מיליון ש"ח</p>	<p>הוגשו כתבי הגנה בתיק: תע"א הגישה כתב תשובה. מארש הגישה הודעת צד ג' כנגד המבטחים ופלתורס ובמסגרתה היא עותרת לחיוב של מי מאלו, היה ותמצא חייבת בתשלום לתעשייה האווירית. (להלן: "הודעת צד ג"). הוגש כתב הגנה להודעת צד ג'. מארש הגישה כתב תשובה. במסגרת המגעים שניהלו הצדדים בניסיון להביא לסיום ההליך בפשרה, ביום 26 בספטמבר 2019 חתמו חלק מהצדדים להליך, התעשייה האווירית המבטחים ופלתורס, ללא מארש, על הסכם פשרה. הסכם הפשרה אושר וניתן לו תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט. כמו כן, במועד זה חתמו התעשייה האווירית ופלתורס על הסכם לפיו יהיה על התעשייה האווירית לשפות את פלתורס בגין הוצאות משפט ככל שמארש תמשיך בהליכי הודעה לצד שלישי נגד פלתורס. בעקבות חתימת הסכם הפשרה, הגישו פלתורס והמבטחים בקשות לסילוק על הסף של הודעת צד ג' שמארש הגישה כנגדם. בקשות הסילוק טרם הוכרעו. ביום 31 במרס 2020 נעתר בית המשפט לבקשת פלתורס והמבטחים וקבע כי הן אינן נדרשות להגיש כתב הגנה עד להכרעה בבקשות הסילוק.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. הליכים משפטיים אחרים (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
2	10/2018 מחוזי ת"א	דירות יוקרה בע"מ נ' החברה מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל מגדל אחזקות נדל"ן ופל-בית המגן בע"מ	טענה לאי עמידה בהתחייבות חוזית וגרימת נזקים לתובעת בקניון הזהב בראשון לציון אשר בו מחזיקות החברה ומגדל מקפת בשיעור של 75% בשותפות עם דירות יוקרה המחזיקים 25% ומעניקים שירותי ניהול בקשר סיכול פרויקט "גולדן מרקט" בקניון. קדמה לתביעה זו תביעה שהוגשה ע"י דירות יוקרה לצווים הצהרתיים בקשר לשוק האוכל אשר בסופה בית המשפט נתן החלטה ביום 3 במאי 2018 על מחיקה וחיוב הוצאות המבקשת בסך 7,500 ש"ח.	800 מיליון ש"ח.	הוגש כתב הגנה ביום 29 בינואר 2019. הצדדים מצויים בהליכים המקדמיים בתיק. ביום 27 בנובמבר 2019 הגישה החברה תביעה כספית נגד התובעת דירות יוקרה בסך של כ-60 מיליון ש"ח. לשיטת החברה, דירות יוקרה הפרה את התחייבויותיה מכח מערכת ההסכמית שבין הצדדים, עת לא מימשה את מלוא הזכויות המוגדלות שאושרו לה, וממילא לא הקימה, בנתה והשכירה את קומה מינוס 1 בקניון כקומת מסחר טיפוסית, על פי היתר הבנייה שאושר עוד בשנת 2015, עד שזה פקע. בהתאם, לטענת מגדל, כספי השקעה שאמורים היו להיות מושקעים על ידי מגדל בקניון - לא הושקעו והתשואה בגינם, העולה כדי סכום התביעה, לא הונבה. בטענה כי התובעת הפרה את התחייבויותיה באופן שבו ניהלה פרויקט גולדן מרקט בקניון ובכל גרמה להפסד תשואה. כמו כן, החברה הגישה בקשה לאיחוד הדיון עם התובענה שתלויה ועומדת נגד החברה.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. סכום נתוני תביעות משפטיות

(1) להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות ⁽²⁾	4	1,693,532
צוין סכום המתייחס לקבוצה	3	1,468,532
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	225,000
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ⁽²⁾	38	9,570,433
צוין סכום המתייחס לקבוצה ⁽³⁾	22	5,398,433
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	5	4,172,000
לא צוין סכום התביעה	11	-
תביעות מהותיות אחרות	2	1,102,900
צוין סכום המתייחס לקבוצה	2	1,102,900

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.

(2) מקום בו צוין סכום המתייחס לקבוצה, הובא בחשבון הסכום המתייחס לקבוצה ולא הסכום המתייחס לכלל הנתבעות.

(3) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק וניתנה הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח (תביעה מס' 15 בסעיף ב' לעיל).

(2) סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף 1 לעיל מסתכם בכ-146 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-149 מיליון ש"ח).

(3) סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט בסעיף ו' להלן, הינן כ-174 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-178 מיליון ש"ח).

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים. הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים ואחרים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) בחודש יולי 2017 קיבלה החברה הודעה מחברה מנהלת שאיננה בבעלות החברה (להלן: "הנתבעת"), אודות כתב תביעה שהוגש בחודש אוקטובר 2016 נגד הנתבעת לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בת"צ 35374-10-16 ע"י בניו של מנחם שהינם מוטבים של המנוח בקופת גמל שמנוהלת ע"י הנתבעת (להלן: "התובעים"). יחד עם התובענה הוגשה נגד הנתבעת בקשה לאישור התובענה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות. בהודעה הנ"ל ציינה הנתבעת כי עניינה של התובענה הוא בביטוח חיים קבוצתי אשר רכשה הנתבעת (וקודמותיה) עבור עמיתיה. עוד ציינה הנתבעת בהודעה הנ"ל, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, בין השאר, כי הנתבעת (וקודמותיה), הפרה את חובותיה על-פי דין, ונמנעה משלוח הודעות למוטביו או ליורשיו של עמית שנפטר אודות קיומה של פוליסת ביטוח חיים וזכאותו לקבלת תגמולים מכח אותה פוליסה, כך שבסופו של יום חלה התיישנות על התביעה הביטוחית. בנוסף, מציינת הנתבעת, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, כי היה על הנתבעת לפעול באופן אקטיבי לצורך קבלת כספי ביטוח החיים, להתריע בפני המוטבים או היורשים כי קיימת תקופת התיישנות מקוצרת על-פי הדין לצורך הגשת תביעה ביטוחית, ואף להגיש תביעה על-מנת לקבל את תגמולי הביטוח עבור אותם מוטבים/יורשים, אשר יחזקו בחשבון העמית. כמו כן, טענה הנתבעת בהודעה הנ"ל כי היא אינה מרוויחה מקיומה של פוליסת ביטוח חיים קבוצתי לעמיתיה, וכי תשלומי הפרמיה שמשלמים העמיתים מועברים לחברת הביטוח במלואם; ועל-כן הגורם היחיד שהתעשר, לטענתה, כתוצאה מאי תשלום תגמולי ביטוח של פוליסת ביטוח חיים למוטבי או יורשי העמית (ככל שהיו מקרים כאלה) היא החברה המבטחת (ובין היתר החברה). כן הנתבעת ציינה בהודעתה, כי היא שומרת על טענותיה וזכויותיה כלפי החברה ככל שהתביעה תתקבל (להלן: "ההודעה").

במהלך השנים בהן ביטחה החברה את חברי קופת הגמל של הנתבעת, שילמה החברה תגמולי ביטוח ישירות לנתבעת בגין כל המבוטחים אשר נפטרו ובגינם הוגשה תביעה על ידי הנתבעת. מאחר והנתבעת היתה בעלת הפוליסה אין באפשרות החברה להעריך האם יש מבוטחים נוספים אשר יתכן והיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח טרם חלוף תקופת ההתיישנות. עד למועד פרסום דוח זה לא הוגשה דרישת תשלום כלשהי כנגד החברה בקשר עם הנטען בהודעה.

(2) לענין שומות המס לשנים 2011 ו-2012 בסוגיית החבות במס רווח בגין דיבידנד מחברות מוחזקות ששורשר למגדל אחזקות, אימץ בית המשפט המחוזי בפסק דינו את עמדת רשות המסים. החברה שילמה את חבות המס הנגזרת. על פסיקה זו הגישה החברה במהלך חודש דצמבר 2019 ערעור לבית המשפט העליון.

לענין שומות מס לשנים 2013-2015 בגין אותה סוגיה הגישה החברה במהלך חודש פברואר 2020 ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

לפרטים נוספים ראה באור 2.ד.21 לדוחות השנתיים.

(3) החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-126 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-125 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיף 4.ו-5.ו לבאור זה.

(4) הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהלים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכול יש להם השפעה על זכויות מבוטחים/ים ו/או עמיתים/ים ויכול יש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(5) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיכום לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. יצוין, כי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), אשר נכנסו לתוקף בהדרגה החל מיום 1 פברואר 2016 נועדו להקל על מורכבות זו, באמצעות הסדרה של זרימת מידע ממוכנת בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושיכום למרכיבי חשבון קופת הגמל, לרבות לעניין המיסוי. יחד עם זאת, יישומן של תקנות התשלומים הינו הליך מורכב אשר יש בו, בטווח הקצר, כדי ליצור קשיים תפעוליים, לרבות הגדלת הוצאות התפעול והמיכון עקב כך.

בהקשר זה יצוין, כי ביום 23 במאי 2019 התקבל בחברה דוח ביקורת מטעם הממונה בנושא תשלומים לקופת גמל, זאת בהמשך לביקורת שבוצעה על ידו בחברה בתקופה שבין יולי 2017 ליולי 2018. הדוח עוסק במספר ליקויים הנוגעים בעיקרם לאופן יישומן של תקנות התשלומים ואופן קליטת הכספים בפוליסות ביטוח מנהלים במערכות החברה. החברה העבירה לממונה תכנית עבודה לתיקון הליקויים שהוצגו בדוח ומיישמת את האמור בתכנית זו.

עוד יצוין, כי מוצרי הקבוצה אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 3.6 א לדוחות השנתיים.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

1) ביטוח חיים(א) השפעת השינויים בעקום הריבית

בשנים האחרונות נצפו תופעות שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות, בכללן עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית ובשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לעלייה בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיבצר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K"). פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות הממונה שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מביטוחות תשואה.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים ערך ה-K שהחברה משתמשת בו עבור פוליסות משתתפות ברווחים עומד על 0.68% (ליום 31 בדצמבר 2019 0.69% וליום 31 במרס 2019 0.80%). נכון לאותו מועד עומדת העתודה המשלימה לגמלה בגין פוליסות מביטוחות תשואה על סכומה המלא (ערך ה-K שהחברה השתמשה בו עבור פוליסות מביטוחות תשואה ליום 31 בדצמבר 2019 הינו 0.00% וליום 31 במרס 2019 הינו 0.02%).

הקישור בשיעור ה-K של פוליסות משתתפות ברווחים ברבעון האחרון ביחס לרבעון הקודם נובע מקישור תחזית הרווחים הנגזרת מירידת שיעורי הריבית חסרת הסיכון והשפעתה מוצגת להלן.

בעקבות השינויים בעקום הריבית שאירעו בתקופת הדוח, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה לרבות השפעת הריבית על נכסי מקבלי הקצבאות ודמי הניהול הנגזרים מהם.

שינויים בעקום הריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 גרמו להגדלת ההפרשה בגין העתודה המשלימה לגמלאות בסך של כ-203 מיליון ש"ח לפני מס.

(ב) לגבי יישום למפרע של חוזר ביטוח 2020-1-5 "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT)", להלן "חוזר ה-LAT"- ראה באור 3.א.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

(1) ביטוח חיים (המשך)

ג) השפעת השינויים על העתודה המשלימה לגמלאות ועל בחינת נאותות העתודות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2019	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
מליוני ש"ח			
884	2	165	שינוי בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות הגדלת העתודות לגמלה בעקבות שינוי צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K)
580	206	38	סך הגידול בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית
1,464	208	203	שינוי בהנחות הגמלה עדכון שיעורי תוחלת החיים
(46)	-	-	סך הכל השפעה על עתודה משלימה לגמלאות גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT) ^(*)
96	-	-	
1,514	208	203	סך הכל לפני מס
-	-	-	
1,514	208	203	סך הכל לאחר מס
996	137	134	

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

(2) ביטוח כללי

החל מיום 31 בדצמבר 2015 בוחנת החברה את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המפורטים בבאור 2.2. ה. לדוחות השנתיים. בעקבות בחינה זו מצאה החברה במאזן דצמבר 2015, כי נדרש להשלים עתודות על פי עקרונות הנוהג המיטבי בענפים חבות צד ג' ומעבידים ובהתאם לכך החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו. ההיוון הינו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שערך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים בסך של כ-34 מיליון ש"ח לפני מס, וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-36 מיליון ש"ח לפני מס בתקופה המקבילה אשתקד.

(3) ביטוח בריאות

החברה עורכת מדי תקופה בדיקה לגבי נאותות ההתחייבויות (LAT) בהתאם לחוזר ה-LAT. בתקופת הדוח ההפרשה בהתחייבויות של ביטוח סיעודי קטנה בסך של כ-245 מיליון ש"ח לפני מס, מזה סך של כ-182 מיליון ש"ח נובע מייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים.

לפרטים נוספים ראה באור 3.א.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

א. בתקופה שלאחר מועד הדוח ועד לפרסומו, חלו עליות ניכרות בשווקים הפיננסיים, שהשפיעו לטובה על תיק הנוסטרו של החברה וכן על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים אשר להם השפעה על המרווח הפיננסי ועל דמי הניהול להם זכאית החברה ממבטוחיה.

עליה זו קיזזה את הירידות החדות בתקופת הדוח כך שבתקופה שלאחר תאריך המאזן ובסמוך לפרסומו נרשמו רווחי השקעות בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח לפני מס בתיק הסחיר של הנוסטרו.

בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים סך הנכסים המנוהלים ע"י הקבוצה של החסכונות במסגרת פוליסות תלויות תשואה, בקרנות הפנסיה ובמגזר הגמל שבניהולה עלה בכ-14 מיליארד ש"ח, דבר המשקף עליה של כ-6% לעומת סוף רבעון ראשון לשנת 2020.

עליות בשווקים הפיננסיים כאמור, הקטינו את אומדן דמי הניהול המשתנים שהחברה לא תוכל לגבות עד להשגת תשואה ריאלית חיובית שתכסה את חוב דמי הניהול בגין הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבטוחים, כך שאומדן דמי הניהול המשתנים כאמור, ירד מסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח ליום ה-31 במרס 2020, לסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח לאחר תאריך המאזן ובסמוך למועד פרסום הדוח.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 לא חלה ירידה מהותית בגביית הפרמיות השוטפות או עלייה מהותית בשיעור ביטולי הפוליסות ביחס לחודשים קודמים, כתוצאה ממשבר הקורונה, הואיל והחרפת המשבר ארעה בסמוך לתום הרבעון המדווח. אולם בחודש אפריל 2020 חלה ירידה של כ-5% בנפח הגבייה השוטפת בפוליסות ביטוח מנהלים ובפנסיה לעומת חודש מרס 2020.

לאחר מועד הדיווח ועד בסמוך למועד פרסומו, חלה ירידה של עקום הריבית חסרת סיכון, דבר העשוי להביא לגידול של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

יודגש כי האמור לעיל מבוסס על המידע המצוי בידי החברה בסמוך למועד החתימה על הדוחות הכספיים וכי נתונים אלה הינם חלקיים בלבד ואינם כוללים רכיבים אחרים של הכנסות (הפסדים) מהשקעות ואת השפעת יתר פעילויות הקבוצה על ההון העצמי, והשפעות האמור על נכסי הקבוצה.

לפרטים נוספים ראה באור 1.

ב. ביום 26 במאי 2020, פרסם הממונה טיטת תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות (להלן - "הטייטה"). ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובע, כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון המשמשת בחישוב בדיקת נאותות העתודה פרמיית אי נזילות, בשיעורים שונים. הטייטה מציעה לקבוע שיעור פרטני לפרמיית אי נזילות, שישמש בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה עבור פוליסות ביטוח סיעודי פרט וביטוחי רכב חובה וחבויות. על פי המוצע ניתן יהיה להוסיף לריבית חסרת סיכון פרמיית אי-נזילות הן להנחת תשואה והן להנחת ריבית היוון, לפי העניין כמפורט בטייטה. מוצע כי התחולה המוצעת תכנס לתוקף החל מיום 30 ביוני 2020. יישום לראשונה של הטייטה יבוצע בדרך של שינוי אומדן חשבונאי בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 8.

להערכת החברה, ככל שהטייטה תהפוך לחוזר מחייב, צפוי קיטון של כ-160 מיליון ש"ח לפני מס בהתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144 א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

לכבוד
 בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

א.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 במרס 2020 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ-1,380 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2020, וחלקה של החברה ברווחים הינו כ-178 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל אביב,
 27 במאי 2020

מבקרים משותפים

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס		
	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			נכסים
444,191	422,692	447,017	נכסים לא מוחשיים
-	-	102,948	נכסי מסים נדחים
1,909,456	1,921,292	1,914,020	הוצאות רכישה נדחות
888,290	544,080	869,123	רכוש קבוע
974,284	1,189,637	975,715	השקעות בחברות בנות וכלולות
6,899,180	6,259,603	6,889,711	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,059,510	868,082	1,060,540	נדל"ן להשקעה - אחר
1,037,881	992,373	1,141,915	נכסי ביטוח משנה
237,402	169,496	-	נכסי מסים שוטפים
1,140,554	718,377	4,113,227	חייבים ויתרות חובה
714,038	930,330	914,972	פרמיות לגביה
98,208,830	91,393,843	88,247,860	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות
11,636,476	10,690,407	11,587,630	נכסי חוב סחירים
25,530,183	25,122,745	26,123,923	נכסי חוב שאינם סחירים
495,766	850,357	412,978	מניות
2,545,542	2,317,152	2,542,890	אחרות
<u>40,207,967</u>	<u>38,980,661</u>	<u>40,667,421</u>	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
13,983,926	11,649,479	10,715,726	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,041,839	2,709,003	2,986,247	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
-	206,065	-	נכסים המוחזקים למכירה
<u>170,747,348</u>	<u>158,955,013</u>	<u>161,046,442</u>	סך הכל נכסים
<u>120,216,470</u>	<u>110,097,900</u>	<u>109,950,549</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
512,345	512,345	512,345
886,399	412,709	456,571
[⊘] 4,565,402	[⊘] 5,302,879	4,423,610
<u>5,964,146</u>	<u>6,227,933</u>	<u>5,392,526</u>
[⊘] 37,691,501	[⊘] 35,965,735	37,884,620
119,392,874	109,075,317	107,170,388
[⊘] 448,604	[⊘] 523,175	158,013
278,432	311,560	274,139
13,810	3,713	42,265
1,830,359	1,951,295	2,760,678
<u>5,127,622</u>	<u>4,896,285</u>	<u>7,363,813</u>
<u>164,783,202</u>	<u>152,727,080</u>	<u>155,653,916</u>
<u>170,747,348</u>	<u>158,955,013</u>	<u>161,046,442</u>

הון

הון מניות ופרמיה
קרנות הון
עודפים

סך הכל הון

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פנינסיות

סך הכל התחייבויות

סך הכל הון והתחייבויות

[⊘] יישום למפרע, ראה באור 3.א.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
13,709,274	3,423,507	3,323,482	פרמיות שהורווחו ברוטו
754,829	187,775	205,248	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,954,445	3,235,732	3,118,234	פרמיות שהורווחו בשייר
14,923,148	5,384,230	(12,838,798)	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,950,037	550,130	287,799	הכנסות מדמי ניהול
147,538	43,418	47,941	הכנסות מעמלות
90,087	3,168	104	הכנסות אחרות
30,065,255	9,216,678	(9,384,720)	סך הכל הכנסות
^(*) 28,090,704	^(*) 8,295,584	(9,647,240)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
395,037	70,596	207,342	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
27,695,667	8,224,988	(9,854,582)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,686,725	433,558	454,022	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
733,653	181,632	210,379	הוצאות הנהלה וכלליות
8,774	1,900	3,580	הוצאות אחרות
171,672	39,658	43,590	הוצאות מימון
30,296,491	8,881,736	(9,143,011)	סך הכל הוצאות
49,252	17,324	7,980	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
(181,984)	352,266	(233,729)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
^(*) (44,570)	^(*) 107,615	(84,214)	מסים על הכנסה
(137,414)	244,651	(149,515)	רווח (הפסד) לתקופה

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

רווח (הפסד) לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכחו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד

(137,414)	244,651	(149,515)
-----------	---------	-----------

1,074,837	478,064	(616,668)
(547,293)	(41,704)	(152,264)
62,171	6,778	127,491
7,445	4,141	(8,674)
(1,595)	(617)	610
(201,628)	(151,517)	219,302
545	211	(209)

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר

רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד, נטו ממס

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד

394,482	295,356	(430,412)
---------	---------	-----------

(6,254)	-	10,198
82,557	-	1,011
377,390	-	-
-	-	758
(84,541)	-	(3,660)

רווח (הפסד) ממדידה מחדש בשל תכנית ההטבה מוגדרת
חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
השפעת המס

רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס

369,152	-	8,307
---------	---	-------

763,634	295,356	(422,105)
---------	---------	-----------

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס

626,220	540,007	(571,620)
---------	---------	-----------

רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי המניות החברה							
סה"כ הון	עודפים	קרנות הון					
		הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
אלפי ש"ח							
5,964,146	4,565,402 ^(*)	377,916	(1,223)	435,268	21,368	53,070	512,345
(149,515)	(149,515)	-	-	-	-	-	-
(422,105)	7,723	584	401	430,813	-	-	-
(571,620)	(141,792)	584	401	430,813	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
<u>5,392,526</u>	<u>4,423,610</u>	<u>378,500</u>	<u>(822)</u>	<u>4,455</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)
הפסד לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
סך הכל רווח (הפסד) כולל
דיבידנד שהוכרז

יתרה ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)

מיוחס לבעלי המניות החברה							
סה"כ הון	עודפים	קרנות הון					
		הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
אלפי ש"ח							
5,687,926	5,058,228 ^(*)	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345
244,651	244,651 ^(*)	-	-	-	-	-	-
295,356	-	-	(406)	295,762	-	-	-
540,007	244,651	-	(406)	295,762	-	-	-
<u>6,227,933</u>	<u>5,302,879</u>	<u>3,352</u>	<u>(579)</u>	<u>335,498</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה								
סה"כ הון	עודפים	קרנות הון						
		הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	פיננסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח								
5,687,926	5,058,228 ^א	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
(137,414)	(137,414) ^א	-	-	-	-	-	-	הפסד לתקופה
763,634	(5,412)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
626,220	(142,826)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז
<u>5,964,146</u>	<u>4,565,402</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,223)</u>	<u>435,268</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר (בלתי מבוקר)

^א יישום למפרע, ראה באור 3.א.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2020				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,806,554	-	11,035,297	771,257	נכסי חוב סחירים
26,042,010	26,042,010	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
425,118	-	425,118	-	מניות
2,592,639	-	2,225,151	367,488	אחרות
<u>40,866,321</u>	<u>26,042,010</u>	<u>13,685,566</u>	<u>1,138,745</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
10,908,667	-	^(*) 10,411,310	^(*) 497,357	נכסי חוב סחירים
25,152,134	25,152,134	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
865,837	-	865,837	-	מניות
2,347,410	-	2,228,575	118,835	אחרות
<u>39,274,048</u>	<u>25,152,134</u>	<u>13,505,722</u>	<u>616,192</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

^(*) סווג מחדש.

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,850,557	-	11,061,230	789,327	נכסי חוב סחירים
25,480,449	25,480,449	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	-	510,722	-	מניות
2,608,904	-	2,467,465	141,439	אחרות
<u>40,450,632</u>	<u>25,480,449</u>	<u>14,039,417</u>	<u>930,766</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס	
	2019	2020		2019	2020
	עלות מופחתת		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
7,529,985	6,806,990	7,692,599	7,828,188	6,922,082	7,683,431
3,841,003	3,899,246	4,224,952	4,022,369	3,986,585	4,123,123
11,370,988	10,706,236	11,917,551	11,850,557	10,908,667	11,806,554
			18,812	26,887	25,296

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס	
	2019	2020		2019	2020
	עלות ^(*)		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
366,879	657,932	339,504	441,835	794,432	355,671
37,266	38,414	37,266	68,887	71,405	69,447
404,145	696,346	376,770	510,722	865,837	425,118
			105,180	102,856	148,191

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידת ערך.

3. אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס	
	2019	2020		2019	2020
	עלות ^(*)		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
1,034,179	1,137,651	766,363	1,087,528	1,203,081	781,602
1,444,375	1,027,571	1,520,659	1,521,376	1,144,329	1,811,037
2,478,554	2,165,222	2,287,022	2,608,904	2,347,410	2,592,639
			433,990	380,106	544,589

השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

27 במאי 2020

לכבוד
הדירקטוריון של
מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה")
אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה

נכבדנו,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ("מגדל גיוס הון") מחודש אוגוסט 2019 (להלן: "תשקיף המדף")

- הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה), של הדוחות שלנו המפורטים להלן בקשר לתשקיף המדף שבנדון:
1. דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים מיום 27 במאי 2020 על הדוח התמציתי המאוחד של החברה ליום 31 במרס 2020 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.
 2. דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים מיום 27 במאי 2020 על מידע כספי ביניים נפרד לפי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) התשמ"א-1981, ליום 31 במרס 2020 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון